

AVE MARIA

NOVEMBER, 1939

AVE MARIA

published monthly by

**The Slovene
Franciscan Fathers,
LEMONT, ILLINOIS**

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross.

Subscription Price:
\$2.50 per annum

Naročnina:
\$2.50 letno.
Izven U. S. A. \$3.00

**Management —
Upravišтво
AVE MARIA
P. O. Box 608,
Lemont, Ill.
Telephone: Lemont 494**

Printed by
SERVICE PRINTERS
Lemont, Ill.

Entered as second-class
matter August 20, 1925,
at the post office at Le-
mont, Illinois, under the
act of March 3, 1879.
Acceptance of mailing at
special rate of postage
provided for in Section
1103, Act of October 3,
1917, authorized on Au-
gust 29, 1925.

Naročite se na

"AVE MARIA"

ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestobe katoliški Cerkvi.

Več svetih maš

se daruje za naročnike našega lista. Najbolj stalna
je pa sv. maša, ki se daruje vsako prvo nedeljo
v mesecu v naši samostanski cerkvi pri
Mariji Pomagaj v Lemontu.

Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNIK VELIKE MISLI
MISIJONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠE-
GO LISTA, NISO VRŽENI V KOT. KAMENČKI
SO ZA ZGRADBO KRISTUSOVEGA DUHOVNI-
ŠTVA. ZATO JE BILA AVE MARIJA USTA-
NOVLJENA, DA BI V GMOTNEM OZIRU PODPI-
RALA DIJAKE, KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI
STAN. TVOJA NAROČNINA JE SEME, KI NAJ
NEKOČ OBRODI SAD V VINOGRADU GOSPO-
DOVEM. KOLIKO JE DIJAKOV, KI BI RAI
ŠTUDIRALI, PA IMAJO SREDSTEV. SAMO-
STAN V LEMONTU JE TUDI ŠOLA IN VZGOJE-
VALIŠČE IDEJALNIM FANTOM, KI SO SI ZAŽE-
LELI SLUŽBE ALTARJA. SEDAJ RAZUMEŠ.
NAŠ LIST UTIRA POT TEM ŠTUDENTOM.

AVE MARIA

Novemberska štev. 1939—

—Letnik XXXI.

MOLITVENI NAMENI V NOVEMBRU

Fr. Martin.

SPLOŠNI namen: Za preganjavce sv. Cerkev. Kje predvsem preganjajo sv. katoliško Cerkev, vsi predobro vemo. Hvala Bogu, da je vsaj na Španskem prenehalo strašno preganjanje. Da bi pa kdaj popolnoma odjenjalo sovraštvo Kristusovih sovražnikov, skoraj ni upati. Dokler bo ta ubogi svet obstal bo vedno razsajala nevihta preganjanja in lahko rečemo: Hvala Bogu zopet, kajti tako bodo skušani otroci Matere Cerkev, da se bodo odločili za Kristusa, ali pa proti njemu; tako se bo vedelo, kdo res ljubi Boga in kdo ne mara zanj.

Vendar pa molimo te hude dni, kakor so prvi kristjani goreče molili, da bi nam Bog v svojem usmiljenju poslal zaželjeni mir. Vendar pa ne molimo le zase, za svoj lasten mir, marveč molimo celo za svoje preganjavce same. Dobro vemo, kako je naš Odrešenik na križu prosil svojega nebeškega Očeta, naj odpusti sovražnikom, ker ne vedo, kaj delajo. Mi tudi lahko rečemo, da sovražniki naši ne vedo, kaj delajo. Zato molimo zanje, da bi jim Bog skazal usmiljenje. Nič ne želimo bolj kakor njihovo spreobrnjenje, zakaj vemo, kakšno je veselje v nebesih in tudi tu med nami, ako se le eden grešnik preobrne. Torej ne želimo kazni svojih sovražnikov, temveč rajši njih spreobrnitev. Vemo, kako je Oče nebeški usmiljen z nami grešniki, torej tudi mi skazujmo usmiljenje tistim, ki nas sovražijo in preganjajo. Srce pravega otroka božjega je vedno polno usmiljenja.

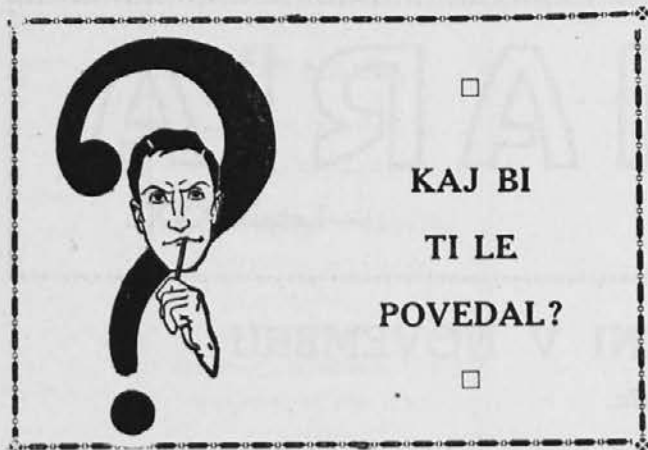
MISIJSKI NAMEN: Za misijone na otoku Cejlonu. Cejlon je otok v indijskem morju ne daleč južno od Indije. Je skoraj polovica tako velik kakor država Illinois. Na tem otoku so katoliški misijonarji že sredi šestnajstega stoletja pričeli svoje misijonsko delovanje. In danes

napreduje Cerkev prav posebno dobro. Lansko leto je dobila nad 13 tisoč novih članov na tem daljnem misijonskem polju. Spreobrnjenci niso le pogani, marveč tudi protestanti, ki jih je na Cejlonu precej veliko. Vse skupaj je nad 300 tisoč katoličanov izmed približno 5 milijonov ljudi. Torej se vidi, da mnogo dela čaka Kristusovih služabnikov v tem vinogradu.

Najodličnejši misijonar na Cejlonu je bil p. Jožef Vaz, redovnik iz Portugalije, ki se tudi imenuje apostol Cejlona. Znabiti bo enkrat dosegel altarsko čast, kajti v ta namen se portugalski katoličani zelo trudijo.

Na Cejlonu imajo kraj, ki ga kličejo cejlonski Lurd. Ta kraj se imenuje Madou. Pravijo, da na tem kraju ima zemlja čudežno zdravilno moč, kakršno ima lurška voda. Vsak človek, če ga ugrizne strupena kača, ali kaka druga divja zver, bo ozdravil, ako le malo tiste čudežne zemlje dene na rano. Sploh lahko vsak hodi okoli po tisti zemlji, ne da bi se bilo treba bati pred kačami in divjimi zvermi. Pravijo, da doslej še ni bilo nobene izjeme, četudi je bil ozdravljenec pogan, ali kar že hoče. In to se vse godi po Mariji, ravno kakor v Lurdu. Zatorej je Madou kraj splošnega romanja. Zopet velja: Po Mariji k Jezusu — k Bogu. Tako hoče Bog privleči pogansko ljudstvo k sebi.

Naj se torej ta mesec dvigajo naše molitve k Bogu za poganе in druge nevernike na otoku Cejlonu. Ker se sv. Cerkev trudi za odrešenje duš na tem otoku, vidimo kako res posluša Kristusovo povelje: Pojdite in učite vse narode; kajti se ne zanima le za večje narode, marveč za vse ljudi, četudi živijo na kakem skritem otoku.

KARDINAL MUNDELEIN bo ostal tudi nam Slovincem v spominu kot velik prijatelj. Kakor je bil velik za zedinjenje vseh narodnostnih katoliških skupin v eno ameriško katoliško edinico, tako je bil pa vendar tolerant do vseh nacionalnih župnij v svoji nadškofiji in mu je bilo zelo pri srcu, da v narodnih župnijah predvsem tudi domačemu jeziku mesto dajo in je vselej gledal na to, da so take župnije upravljali duhovniki, ki so bili večji ljudskega jezika dotične cerkve. Tudi za Slovence je imel dober košček srca. Zato mu naj Slovenci ohranijo trajen spomin v svojih srcih.

Slovenski frančiškani smo mu tudi dolžni veliko zahvalo. On je bil tisti, ki je kmalu po svojem prihodu v Chicago poklical na zapad slovenskega frančiškana p. Kazimirja Zakrajška in pozneje dovolil, da so se slovenski frančiškani naselili v državi Illinois. Brez njega bi morda nikdar ne prišli do Lemonta.

Hvaležnost nam narekuje besede:

Bog mu bodi plačnik tudi za dobrote, ki jih je izkazal slovenskim frančiškanom v Ameriki.

Bog nam je priča, da ga bomo ohranili v spominu, dokler bo obstojala naša ustanova.

Imenujejo ga velikega zidarja katoliških ustanov v Chicagi, tudi nam je bil prvi zidar z svojim nasvetom, z svojim blagoslovom in z svojo očetovsko naklonjenostjo.

ODLIKOVANJE. — Oni dan sem bral v listu "Catholic Worker" o enem naših slovenskih duhovnikov. List podaja poročilo o delu in akciji za delavstvo v enem ameriških mest. Našega duhovnika imenuje "a labor priest" in hvali njegovo dovzetnost za delavska vprašanja, nje-

govo zanimanje za življenje delavskih uni, njegovo pripravljenost pomagati delavcem z svojo navzočnostjo pri sejah delavske organizacije, pri katerih ne sedi križem rok, ampak pridno posega vmes z svojimi nasveti in z svojo prijateljsko in duhovniško besedo.

A labor priest, — delavski duhovnik. Če bi mene kdo tako imenoval, bi se bolje počutil, kakor če bi mi bogve kateri kralj dal bogvekakšno odlikovanje. Kar dobro se mi je zdelo, tako dobro, kot bi bil meni samemu dal list to lepo ime.

Takih duhovnikov rabimo danes, ki bodo našli v srcih delavstva pravi odmev. Toliko bolj so hvalevredni, ker se premnogi duhovniki danes še vedno bojimo odločno stopiti na stran delavstva, češ, čim bolj se družimo z njimi, tem bolj damo delavstvu priliko za nezadovoljstvo nad obstoječimi razmerami, tim bolj netimo ogenj prekucije gospodarskega reda in socialnih razmer.

Časih smo taki, ker se tudi bojimo imena "komunist". Z besedo komunizma prevečkrat dobrostoječi svet ožigosa vsakega, ki se le kaj potegne za pravice delavstva. Je razlika med rdečim komunistom, ki hoče po boljševiški revoluciji dosečiboljšanje razmer na svetu, pa "komunistom", delavskim prijateljem, ki prizna, da je stari red krivičen in bi bilo treba novega na podlagi ljubezni in pravičnosti, "komunistom", ki skuša z sodelovanjem pomagati poštenim elementom delavstva do prve besede, da ne bodo boljševiški elementi radi zaspanosti boljših prišli do vodstva.

"A labor priest". — Kdo je ta duhovnik? Father Hiti iz Waukegana. Čast mu. Odlikovanje prvega razreda.

OB ZAHVALNEM DNEVU se tudi frančiškani v Lemontu obračamo do Boga v hvaležni molitvi za vse dobrotnike, ki so v tem letu toliko žrtev doprinesli ob zidanju našega novega samostana. Pred letom smo te dni samo hrepeneli, da bi kedaj mogli moliti zahvalno molitev tudi v ta namen, ni minilo leto in se nam je želja izpolnila, zato toliko bolj iskreno prosimo Vsemogočnega, naj oblagodari vsa dobra slovenska srca z dvojno mero zdravja, zadovoljnosti in dobre volje. Na tem mestu se zahvaljujemo zlasti tistim dobrotnikom, ki so z večjo svoto prišli na pomoč, zahvaljujemo se vsem dobrot-

nikom, ki so nam dovolili posebno zbirko v svoji župniji, zahvaljujemo se prvim svojim dobrodelnikom v Chicago, ki so nam s kratkoročnimi posojili pomagali. Imena teh nismo nikjer pričbili, tudi na spominski plošči jih ne bomo našli, a so vendar bili prvi. Brez njih bi morda sploh ne bili mogli pričeti svojo akcijo, ker nam je njihov denar poravnal stare dolgove. Ob prazniku hvaležnosti se jih spominjamo. Mr. Košnik, Mr. in Mrs. Sever, Mr. in Mrs. Puhek, Mr. in Mrs. Frank Vidmar, starejša in mlajša, Mr. John Habian, Brigita Spenko, društvo sv. Štefana, Mr. in Mrs. J. Fraus, Mr. in Mrs. F. Ribich, Mrs. Skrinier: Bog Vam obilo poplačaj.

CLEVELAND GRADI. — Pri sv. Lovrencu so pričeli z gradnjo. Dobri slovenski župljani v Newburgu v zvezi z svojim dobrim župnikom so si zavihali roke. Leto 1940 bo tudi zanje leto slovesnosti. Že so blagoslovili oni dan, kar na tihem, prve opeke. Kakor pravijo bo šla gradnja hitro od rok. Sv. Lovrencij bo stopil iz katakomb na dan, v lepo novo cerkev. Gorečnosti duhovnega pastirja, Fr. Omana in požrtvovalnosti faranov sv. Lovrenca se bo moral slovenski narod zahvaliti za novo zgradbo. Saj moramo biti veseli takih zgradb vsi Slovenci, kar nas je v Ameriki. Ker nazadnje le nam vsem dela čast vsaka naša nova hiša, ki se postavlja z slovenskim denarjem. Vsak rojak lahko reče: glej, glej, zopet se je enkrat slovenska kri postavila.

DOM ZA OSTARELE IN ONEMOGLE. — Veliko smo že o tem ugibali, mnogo modrovali, med štirimi stenami, javno na konvencijah in shodih. Ni še dolgo tega, kar smo se v Lemon-tu na posebnem shodu zelo, zelo ogrevali za to misel. Se spominjate? Anton Grdina je s še s takim navdušenjem povdarjal: slovenski frančiškani, stopite na noge, narod vam bo pomagal, ne veste, kako si naši starejši tak dom žele. Toda frančiškani so si semenišče postavili. Ne bo kruha iz te moke, je dejal ta, je dejal oni. Pa je vendar bolj kot vse drugo to potrebno. Vsi drugi narodi imajo sirotišča, imajo zavode za stare, še Jednote take domove postavljajo in ves rod pomaga. Tako se požrtvovalnost rodu kaže v najlepših dejanjih krščanske ljubezni. Le mi Slovenci nimamo ničesar.

Doslej nismo imeli, imeli pa bomo v najkrajšem času. Slovenske šolske sestre v Lemon-tu so se odločile, da pripravijo dom za naše onemogle in ostarele. Pričele so akcijo za gradnjo doma na Asiškem Gričku. Neko borno svoto imajo že pripravljeno, toda treba bo večje. Preberi čitatelj lep oglas sester v Asiškem Kotičku te številke. In reci: vendar enkrat. Vendar enkrat.

Veseli bodo vsi slovenski ljudje tega sklepa in vsi bodo tudi na pomoč skočili, gre tukaj za našo staro željo. Ko sem zbiral po tej ali oni naselbini, sem stokrat slišal: kedaj bomo dobili dom za stare. Tak dom postavite, veliko več vam bomo dali.

Sedaj je prilika, da to obljubo, ljudje božji, izpolnite. Iz ljubezni do vseh naših onemoglih in starejših. Vsak dar, v ta namen dan, bo dar prave slovenske ljubezni. Vedno več je starih očetov in starih mamic, ki bodo z veseljem upirale pogled tja proti Asiškemu Gričku. To bo šele naše pravo zatočišče in pribežališče stare Slovenije v Ameriki.

SAN FRANCISCO IMA SLOVENSKEGA DUHOVNIKA. — Že smo se bali, da bo tudi San Francisco šel po poti, ki jo je šel Indianapolis, Steelton, Bethlehem, pa je Bog bil še vseeno dober za naše Slovence ob Pacifiku in jim je poslal slovenskega duhovnika v osebi Rev. Vitala Voduška. Rojaki v San Francisco, izpolnjena vam je bila goreča želja, potrpežljivost vam je bila poplačana. Father Vodušek je znana osebnost v naši slovenski Ameriki, premnogo misijonov je vodil, skoraj po vseh slovenskih farah je bil gospod. Kot osebni njegov prijatelj in znanec morem reči: izpolnil bo mesto blagega pokojnika Rev. F. Turka častno in pridno, ker je znan kot neumoren duhovni delavec. Vsi mu želimo: obilo uspeha na novem mestu, naselju pa čestitamo: rojaki, držite ga in držite se ga, da bo mogel med vami tudi po letih doseči starega župnika.

STAROSTA SLOVENSКИH DUHOVNIKOV, Rev. Ciril Zupan stopa v pokoj. Skoraj pol stoletja je bival med rojaki v Pueblo in delal za njihov dušni blagor ta trdna slovenska korenika. Druge rekorde objavljamo v naših listih, kaj bi takega ne. Pač je rekord, če more duhovnik toliko let obstati na svojem mestu čil in

zdrav in priljubljen kot je bil v letih mladosti. Tudi listu našemu je bil skozi vsa leta udan prijatelj, zato mu sedaj ob slovesu kličemo: hvala Vam, prečastiti, tudi za vse dobro, ki ste ga nam storili v letih svojega puebelskega pastirovanja. Upamo, da bomo tudi v Vašem nasledniku Rev. Rojcu našli iskrenost in dobroto, ki ste bili Vam lastni. Zbogom, gospod župnik, starosta naš in pozdravljen novi župnik.

NAŠ KATOLIŠKI DNEVNIK. — 20 milijonov katoličanov nas je v Združenih državah, pa komaj plačujemo edini katoliški dnevnik "Catholic Tribune". Zopet se s težkočami bori. Pravijo. Če ni le zgolj jamranje urednikov in lastnikov. Zadnji čas je tudi zbrisal iz glavnega naslova besedo "Catholic". Zakaj neki? Ali morda hoče s tem kaj pridobiti? Nisem bral zagovor, ki ga je baje list prinesel ob tej priliki. Na tem mestu nočem agitirati za list, samo to sem hotel povedati: Lahko smo pa le veseli mi Slovenci. Saj nas je komaj 50 tisoč v Ameriki, od teh je četrta v drugem taboru, pa vseeno zmoremo svoj dnevnik. Amerikanski Slovenec je naš katoliški dnevnik. V kolikor se čudimo tujerodnim katoličanom, da ne morejo spraviti skupaj toliko denarja, da bi mogel ob njem živeti en sam katoliški dnevnik, v tolikor se moramo ponašati, da ga pa mi kot narodna peščica imamo. V tolikor bolj se pa tudi potrudimo, da ga bomo ohranili neokrnjenega in trdnega. Vsi

katoliški Slovenci na pomoč, kadarkoli bi bil radi gmotnih težkoč ta list v nevarnosti.

TEŽKE PREPOVEDI. — Vedno bolj se množe prepovedi katoliških škofov po raznih škofijah, prepovedi javnih prireditev, plesov, piknikov, loterijskih predstav v pomoč cerkvam. Za marsikatero cerkev je to velik udarec, ker bo manjkalo dohodkov, na drugi strani pa mora katoliški človek reči: mea culpa, nostra culpa, naša krivda. Če bi ne bilo nerednosti ob takih prilikah, bi tudi gotovo ne bilo prišlo do takih prepovedi. Zatorej bi bil na mestu nasvet: kjerkoli nam je še dovoljeno da imamo take zabave, bodimo pametni in se prav obnašajmo, da ne damo nikjer nobenemu povod za pohujšanje ali slabo zgledovanje.

KOLEDAR. — Te dni je izšel naš koledar. 2 tisoč naročil smo že prejeli, 2 tisoč izvodov imamo še na razpolago. Poverjeniki, pravočasno si naročite svoje število. Vsako leto je koledar v najkrajšem času pošel, tako, da smo bili vedno v zadregi, kako ustreči zapoznelim naročnikom. Požurite se. Koledar je spominska knjiga gradnje novega samostana v Lemontu, gotovo si ga boš hotel ohraniti za spomin. Nabavi si ga pravočasno. Morda hočeš svojce v domovini razveseliti s kakim darom za božič ali god. Naroči mu koledar. Vesel bo ga.

P. Aleksander Urankar.

AMERIŠKIM SLOVENCEM

VELIKI in zgodovinski so časi, katere preživljamo. Veliki in zgodovinski so tudi za nas. Za stoletja naprej se znova odloča usoda narodov, tudi našega. Vsak narod ima pa tako usodo, kakoršno si sam ustvari. Zato nalagajo ti veliki časi vsem narodom, tudi našemu, velike naloge, kakoršnih morda, — saj naš — še ni nikdar do sedaj imel. S toliko krvi je kupljena naša narodna svoboda in naša država Jugoslavija, izven katere za nas ni rešitve.

V velikih časih je pa zato pred vsem potrebna skrajna sloga in edinost, je potrebna velika narodna zavest, velika hrabrost, pa tudi

mogočna skupna volja, ki nas bo naredila zmognim izrednih žrtev in izredne delavnosti za naš narodni obstoj. Kakor še nikdar v naši zgodovini smo pa ravno sedaj Slovenci razkosani, da mora boleti srce vsakega Slovenca. Nad osemsto tisoč imamo bratov za mejami naše države. Nad štiristotisoč nas je razkropljenih širom sveta kot izseljenci. Samo polovica, en milijon tritotisoč, nas je v Jugoslaviji. To dejstvo mora pretresti do kosti vsakega Slovenca.

Bolj kot kedaj preje je zato potrebna naša krepka narodna skupnost, pa naj nas tudi ločijo gore in vode. Telesa so lahko ločena, srca in duh so pa lahko združena.

Ameriški Slovenci ste državljani najmočnejše države sveta, pa tudi države največje svobode in demokracije. Kot taki imate pa ravno

vi v teh velikih časih največje dolžnosti. Kakor v zadnji svetovni vojni, gleda tudi danes naš narod ravno na vas z upapolnimi in prosečimi očmi. Domovina želi, da ste veliki Amerikanci, pri tem pa zvesti in skrbni sinovi svoje uboge stiskane matere domovine. Ali boste to razumeli? Se tega zavedali?

To sem vam prišel povedat s svojim kratkim obiskom. Želel sem sicer obiskati vse večje naselbine. Toda dogodki v Evropi so me prehiteli in pred časom moram odpotovati domov.

Zato lepo prosim vse naselbine, katerih nisem mogel obiskati, da mi to oprostite.

Zelo sem bil razveseljen, ko sem bil povsodi sprejet z izredno in nepričakovano prijaznostjo in razumevanjem. Povsodi, na obeh straneh našega svetovnonazornega in političnega prepričanja, sem našel izredno razumevanje teh velikih časov in izredno veliko dobre volje za skupno delo za koristi ameriške Slovenije, pa tudi matere domovine. Ne, ni še to kaka umirajoča Slovenija, temveč čila in zdrava, polna dinamike, ki samo čaka inicijativnega vodstva in spretnih rok. Zlasti v ameriški slovenski mladini sem našel toliko lepega duha in toliko izred-

no dobre volje, da sem se razveselil v dno duše.

Zato odhajam pred časom sicer s težkim srcem, vendar pa z velikim veseljem domov, kjer bom poročal o vsem tem.

Zato pa pri odhodu vse prav iskreno pozdravljam in lepo prosim, bratje, bodimo v velikih časih veliki in velika bo naša prihodnost. Naš veliki voditelj Dr. Korošec je pred kratkim zapisal zlate besede: "Slovenci, vedite, vaša zgodovina se šele začinja." Kako mogočne besede!

Zato pa vsi na veliko delo, da bo ta naša zgodovina velika. Res je, majhni smo po številu. Toda za veliko zgodovino takega naroda ni treba, da je velik po številu, temveč je važno, da ima velike može, veliko hrabrost, veliko narodne pridnosti, pred vsem pa da je velik v žrtvah in velik v delu, pa bo tudi majhen narod velik v svoji zgodovini.

Ameriška Slovenija, iskreno pozdravljena!

Vsem pa prav iskrena zahvala za vse dokaze naklonjenosti in ljubezni, izkazane mi v tem kratkem obisku.

Bog vas živi!

P. Kazimir Zakrajšek.

ROJAK ROJAKU

TO veš, da je boj sovražnikov vere in krščanstva boj proti veri in krščanstvu, pa tudi boj proti človeški družbi sami, je boj proti nje obstoječemu redu, proti splošnemu miru, proti temeljem človeške družbe, je boj proti splošnosti in proti posamezniku, je z eno besedo rečeno: boj proti vsemu dobremu, kar je dobrega v človeški družbi in kar je dobrega zanjo.

Zato je ta boj ne samo klic vsem onim, ki jim je za vero in za krščansko in čednostno življenje in srečno življenje in srečno smrt, temveč tudi vsem onim, ki jim je mar za človeško družbo, njen obstoj in njen materialen in časen blagor, pa naj bi bili tudi brez vere.

Torej ne samo katoličani, za katere v prvi vrsti gre, temveč tudi vsi drugi bi se morali katoličanom pridružiti v obrambi proti sovražnikom vere, ki so obenem tudi sovražniki človeške družbe. Da, tega bi bilo po vsej pravici pričakovati.

Toda na žalost se pa godi nekaj naravnost nezaslišanega, nekaj nerazumljivega in skoraj neverjetnega, nekaj, kar bi človek nikdar ne pričakoval in nekaj, kar bi po pravici vsakega poštenega in razumnega človeka navdalo z ogorčenjem in nevoljo — godi se, da katoličani ne le, da ne stoje v obrambni črti nasproti najhujšim sovražnikom vere in človeške družbe in človeške časne in večne sreče, temveč jih še podpirajo in se z njimi družijo, podpirajo njihov tisk in vstopajo v njih organizacije — pa hočejo obenem pri vsem tem še veljati za katoličane!

Katoličani naj bodo taki, ki pomagajo satanu in njegovim pomagačem razdirati kraljestvo božje na zemlje, pogubljati duše, ki delajo nesrečo in gorje na svetu, ki pomagajo brezvercem napravljati vojske, krvoprelitja, najstrašnejša preganjanja, najbolj nezaslišana grozodejstva in največja bogoskrunska dejanja! O Bog nas varuj takih "katoličanov", takih Judežev Iškarijotov, ki ne le izdajajo in prodajajo našega Boga, našo vero in nas katoličane, temveč še nagrado plačujejo našim nasprotnikom

zato, ker delajo in se bojujejo proti Bogu, proti veri in katoličanom, še naročajo in plačujejo sami preganjanje radi vere in boj proti veri.

Ko tako delajo oz. pomagajo delati in se bojevati proti veri in katoličanstvu, kako vendar da taki "katoličani", ki so plačevalci najhujših sovražnikov vere, še hočejo veljati za katoličane, četudi samo po imenu?

Če je katoličanstvo nekaj takega, da je treba boj proti njemu podpirati in plačevati, potem je tudi nekaj takega, da se noben dosleden človek, ki se bojuje ali pomaga bojevati se proti katoličanstvu, za nobeno ceno ne bo hotel tudi prištevati h katoličanstvu.

Če pa je katoličanstvo nekaj takega, da se hoče človek na vsak način k njemu prištevati in hoče veljati za katoličana, kako se more potem tak človek, ki ima le še trohico pameti, bojevati se ali pomagati bojevati se proti katoličanstvu in proti samemu sebi? Ali moremo takega človeka imeti za pametnega, kaj še le za izobraženega in naprednega?

Kaj k temu porečete vi številni slovenski rojaki po naših slovenskih naselbinah, ki hočete na vsak način veljati za katoličane, pa na mesto, da bi naročali in podpirali katoliški tisk, branili vero in svoje versko prepričanje, spolnovali svoje verske dolžnosti, pristopali v katoliške organizacije, pa ste naročnik zagrizenih in strupenih protiverskih listov, pa podpirate najhujše sovražnike vere, pa plačujete njih boj proti veri in katoličanstvu, pa se za svoje verske dolžnosti ne zmenite, pa na mesto v katoliške organizacije pristopate v rdeče protiverske organizacije, pa še svojo nedolžno mladino prepuščate verskim sovražnikom, da jo vzgoje v veri sovražnem duhu, kot so nekaj Turki ugrabljeno slovensko mladino vzgajali v najhujše sovražnike krščanstva in svojega lastnega naroda, janičarje?!

Ali boste trpeli, da vas bomo imeli za ljudi brez pameti, brez razsodnosti in doslednosti, ker hočete veljati za katoličane, dočim ste posredno proti katoličanstvu?!

Andrej Tomec.

VSEH SVETIH DAN

S tem, da je pred praznikom sv. cerkev uvedla tudi vigilio, nočno službo z bdenjem, je praznik vseh svetnikov stopil v vrsto najodličnejših cerkvenih godov. Nedvomno je misel, da so vsi ti, ki so tu na zemlji zaradi Kristusa bili preganjani, mučeni, usmrčeni ali pa so v sveti spokornosti mrtvičili samega sebe, a zdaj s Kristusom kraljujejo, za krščansko srce izredno tolažilna. Praznik vseh svetnikov je slaven god naših dragih, v Kristusu starejših bratov in sester, ki so dobojevali dobri boj in zdaj s svojim zgledom svetijo tudi nam in kažejo, kako priti do zmage. V mašni molitvi na vigilio pred vsemi svetimi si prosimo, naj Bog v naš pomnoži svojo milost in nam podeli, da se po svetem življenju pridružimo radosti njih, katerih god želimo praznovati.

Praznično slavlje

Praznovanje godu vseh svetnikov pričinja sv. cerkev s slovesnim spevom: Radujmo se vsi

v Gospodu, slaveč praznični dan v čast vsem svetim. Ob navadnih dneh obhaja cerkveno bogoslužje le spomin enega ali več božjih izvoljencev, danes pa je Bog pomnožil svoje ljudstvo in povečal radost, da bi veselje Kristusovo in sv. cerkve bilo popolno. Sv. cerkev slavi danes ne samo apostole in mučence in spoznavalce, člane cerkvene hierarhije, marveč tudi katoliške laike, spokornike in device, zveste žene in vdove, vse, na katere se je razlil Sv. Duh in jih vodil k junaškim stopnjam svetosti.

Mašna prošnja izraža misel, da, kakor se enega dne radujemo zaslug vseh božjih svetnikov, tako naj bi nam tudi po pomnoženem številu nebeških priprošnikov bilo podeljeno obilje božjega usmiljenja.

V berilu nam sv. Janez v videnju slika nebeško kraljestvo sv. Jeruzalema, ki vanj hite neštete množice. Ne samo 144 tisoč izvoljenih sinov Abrahamovih, marveč v to mesto imajo dostop množice sleherne starosti, vsakterega

rodu, iz vsakega stoletja in stanu. Neštete množice vidi apostol sv. Janez. Zato v nebesa priti ni tako težka stvar. Seveda en pogoj se zahteva. Vsi morajo na čelu imeti pečat, pečat božjega otroštva in vdanosti nebeškemu Očetu. Ta pečat se pa pridobi z izpolnjevanjem božjih zapovedi in navodil sv. cerkve.

Za evangelij sv. cerkve ni mogla izbrati lepšega mesta, kot je sloviti Gospodov govor o osmerih blagrih. Tu se sv. cerkev po Gospodovih ustih obrača na vse ljudi, slehernemu zvestemu kristjanu obetajoč poseben blagoslov. Naj bodo stiske življenja še tako raznolike in trpke, vedno je v njih moči doseči svetost, če jih le v Kristusovem duhu prenašamo.

Značilen in za našo dobo važen je tudi darilni spev, ki slovesno naglaša, da so duše pravičnih v roki božji. Vsa brezbožna zloba ne more škoditi pravičnim. Brezbožniki so le orodje, ki ga Bog uporablja, da z njim oblikuje duše pravičnih v sveto božjo umetnino.

Verne duše

Če je prvi november posvečen zmagoslav-nemu zboru svetih, je povsem naravno, da dobra mati sv. cerkev naslednjega dne svoj pogled od nebes obrne v kraj trpljenja, kjer duše v Kristusu umrlih zadoščujejo za svoje prestopke in malomarnosti. Že poganski narodi posvečajo vso nežno ljubezen dragim rajnim, a še vse večjo skrbnost in ljubezen kaže do umrlih sv. cerkev. Najzgovornejša priča za to so katakombe, podzemsko grobišče, ki jih je sv. cerkev posvetila z vsakodnevnim shajanjem k presv. evharistični daritvi. Ni mogla za svoje rajne večjega in lepšega storiti, kakor da je na njih grobovih dan za dnem darovala božje Jagnje, ki odjemlje grehe sveta. Mučenci in

svetniki ne potrebujejo molitev, marveč se sv. cerkev sama zateka k njim po pomoč: na njih godove kakor tudi vsak dan pri sv. maši, ko imenuje njih imena posebej ali se jih splošno spominja. Enako se pa tudi dragih rajnih, ki naše molitve potrebujejo, spominja ne samo na njih smrti dan in obletnice, marveč vsak dan, in sicer prav tako pri najsvetejši evharistični daritvi. Sv. cerkev se dobro zaveda, da vsa slava svetim, vsa pomoč bojujočim se in vsa tolažba trpečim prihaja od Gospoda Kristusa, srednika med zemljo in nebom, prvorojenca vsega vesoljstva, glave skrivnostnega telesa sv. cerkve. Zato bomo tudi takoj razumeli, zakaj so na vernih duš dan dovoljene vsakemu duhovniku tri sv. maše. Da bi kri božjega Zveličarja izmila čim več madežev, ki še kaže božjo podobnost vernih duš.

Kako molimo za rajne s sv. cerkvijo

I. Pri sleherni sv. maši se spominjamo tudi rajnih:

a) V veri izpovedujemo svojo vero v Kristusa, da bo prišel soditi žive in mrtve, pričakujemo "vstajenja mrtvih in življenja v prihodnjem veku".

b) Pri darovanju ne darujemo le zase, marveč se (pri darovanju kruha) izrečno spominjamo tudi vseh umrlih z željo, naj jim bo to v večno življenje.

c) Po povzdigovanju, ko so se naši darovi spremenili v Kristusa, se vpričo božjega Jagne-ta v posebnem spominu rajnih znova spomnimo najdražjih nam umrlih, sorodnikov, pa tudi vseh umrlih sploh. Trdno verujemo, da niso "umrli," temveč da so "šli le pred nami v večnost," da "spe," "počivajo v Kristusu." Vsem prosimo, "naj po božjem usmiljenju dosežejo kraj luči in miru."

IZ DNEVNIKA KMEČKEGA ŽUPNIKA

Oni dan sem za duhovno berilo spet razprašil Bernanosov Dnevnik kmečkega župnika.

Bral sem in mislil:

“Kako majhna stvar je vas!... In ta vas je moja župnija!...”

“Župnija, to se ne da tako lahko pogostiti z dejanji kreposti, kakor preprosta samostanska družina... V samostanu dosega molk zares posebno popolnost. Najmanjše razburjenje ne uide tem ušesom, ki so drobčeno občutljiva. Tu se dogajajo tudi molki, ki so glasni kakor grmenje...”

“Sv. Cerkev naj se še tako ubija, ubogega sveta ne bo spremenila v blagoslovni oltar za praznik sv. Rešnjega Telesa...”

Mislil sem: Take reči bi kdo krivo razumel. In res, takoj nato je bilo zapisano: “Še

enkrat sem prebral prve strani svojega dnevnika, pa brez veselja”.

* * *

Pisati Dnevnik kmečkega župnika bi ne bila tako težka, pa tudi ne tako nehvaležna stvar!

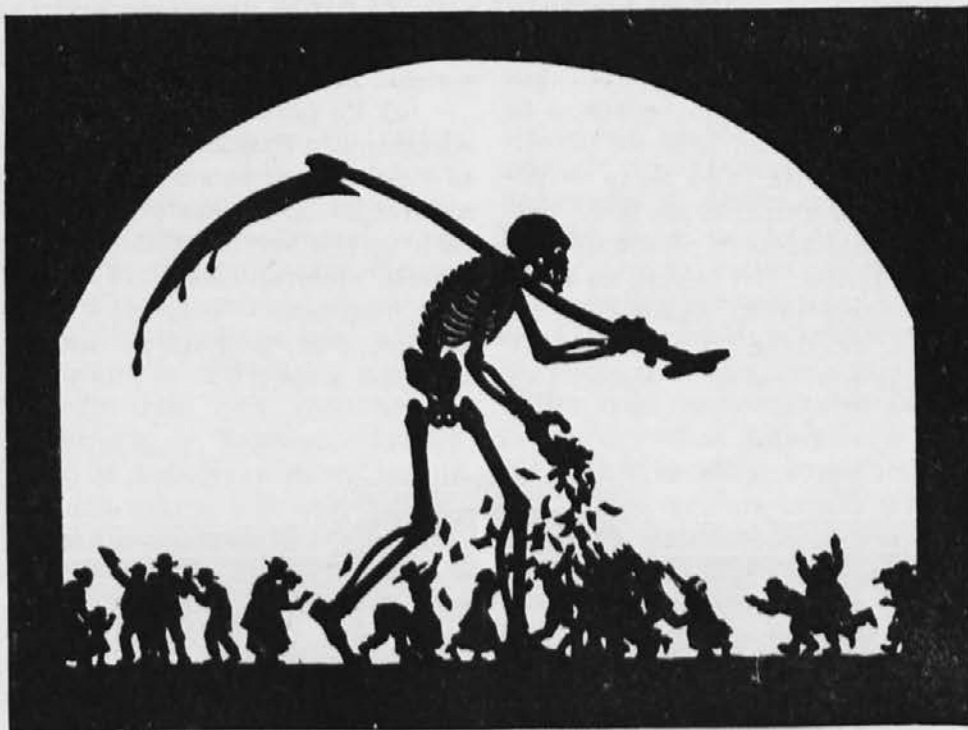
Zato sem prijel za pero in pisal.

* * *

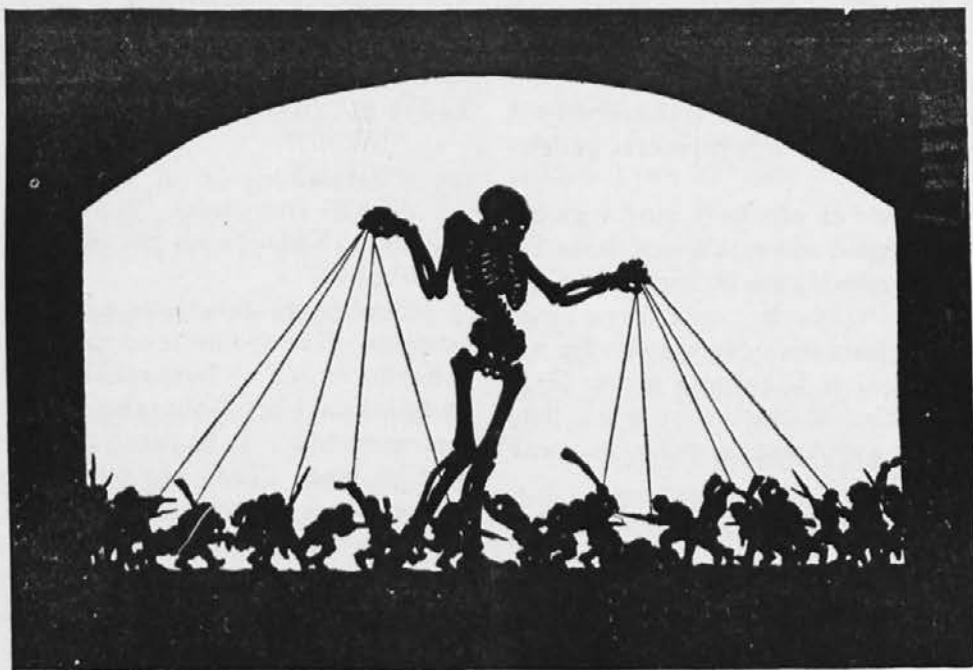
Sobota.

Po zajtrku sem šel v spovednico. Naročeni so bili prvoobhajanci. Ko sem se zatopil v zgodbe teh drobnih src, me je zmotila skoro glasna govorica. Na desni strani so čakale deklice in nevedoma zagnale smeh.

Razburil sem se. Zakaj v govoru, ki sem ga bil zložil za slovesnost prihodnjega dne, je stalo zapisano tudi, kako lepo so se otroci pripravljali na svoj dan. A zdaj vidim, da tega ne bom mogel reči. Res žalostno! Ti otroci bodo jutri obhajali svoj veliki dan. Zdaj polagajo račun vsega življenja — in kako neskončno dolgo je življenje do osmega leta —, pa kažejo tako malo resnobe! Moj Bog, saj iz teh ljudi ne

Veliki agent smrt agitira za vojsko.

Igra se je pričela. Glavni igravci: Nemci, Angleži, Francozi.

bo nič prida! Vse naše delo je prazno!

Stopil sem k njim in obžaloval, da niti danes ne morejo na Jezusa misliti. Dve deklici sem pa nenavadno ostro pograjal.

Nastopila je tišina, da me je bilo kar strah. Zakaj otroški molk včasih glasno oznanja, da je vzgojitelj praktičen in lagoden človek.

V tem molku sem zaslišal še krepkejši glas, pa ne lahkomišeln in razposajen, kakor je otroški, ampak otožen in očitajoč: "Takih je nebeško kraljestvo."

Res? Takih?

Toda tudi otroci so mislili. Čez tri minute že niso več prenesli grobne tišine, in spet so me dražili s hihitanjem. Videl sem, da so mi odpustili.

Otroci namreč odpuste sedemdesetkrat sedemkrat...

Ko so ti majhni ljudje v predale moje duše zaprli svoje velike reči, sem se vrnil v župnišče in še enkrat prebral, kar sem bil napisal, da bi bil govoril jutri za prvo obhajilo.

Bil sem ves nezadovoljen. Prečrtal sem večji odstavek in pripisal tole:

"Dragi starši! Otrok je za nas prav za prav izgubljeni paradiž!...

Jezus vzame otroka v naročje, ga pritisne

na božje srce in blagoslovi kot skrivnostno bitje. Mi pa se z Jezusovimi učenci ne potrudimo, da bi otrokovo dušo proučevali.

Malenkost! Nič posebnega!

Sv. Terezija je zdihovala: "O Bog, pomisli, da samih sebe ne razumemo in da ne vemo, kaj hočemo, in da se neskončno oddaljujemo od tega, za čimer stremimo."

Samih sebe ne! Otroka pa?

Organist ne more orglati brez orgel, duša ne misliti brez možganov in živcev. A otrokovi možgani še niso orgle, ampak orgelce. Možganska skorja še nima zadosti razvitih vijugic, in kaj čuda, če je izmed milijard možganskih celic nekaj še zelo okornih in malo poslušnih, saj jih napaja kri, ki je še preveč sita belih teles. Vi imate v možganih posebne pisarne ali urade, ki izdajajo zaviralne ukaze. Zato med željo, ki je v vaši duši vstala, in besedo, ki bi jo izrekli zaradi te želje, stopi cela vrsta predstav, ki se med seboj zavirajo in zavračajo. V otrokovih možganih pa ti uradi zaradi pomanjkljivega kredita še nimajo nastavljenih zadosti delovnih moči. Zato je otrok dete trenutka: hitro izgovori, kar misli... hitro udari... hitro odpusti, "in samega sebe ne razume in ne ve, kaj hoče."

Ko je v množici pred Jezusom stal majhen

mož, je dejal Gospod: "Kdo izmed vas more svoji postavi pridejati le komolec?" Mi odrasli večkrat to zahtevamo od otroka.

Ne pestujmo ga z opičjo ljubeznijo! A vendar mu odpuščajmo sedemdesetkrat sedemkrat!

Recimo danes vsi za otroke in zase v globoki ponižnosti: "Gospod nisem vreden, toda reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša."

* * *

Dopoldne sem imel dela čez glavo. Za nameček se je pripeljal iz Ljubljane jurist, ki je hotel, da mu naredim krstne in poročne liste prednikov nekega avstrijskega majorja prav nazaj do leta 1270!

Ob desetih je v pisarno prijekala Manica s Cegelnice.

"O, gospod, kaj se je zgodilo!"

"Kaj vendar? Pa ni kdo umrl?"

"O, umrl! Moj otročiček je umrl!"

V petdesetih letih sem se vsaj to naučil, da žalostnega ne potolažiš z besedami, ampak s tihim, potrpežljivim poslušanjem. Zato sem rekel samo:

"Kako pa je bilo?"

Ko je hotela nekoliko urediti misli in spomin, jo je jok še bolj nagnal. Tako glasno in tako pretresljivo je plakala, kakor betlehemska mati, ki ji je trinog umoril edinčka.

V zadregi sem le hotel reči nekaj tolažilnih besed, a bile so prazne in zdelo se mi je, da sem njeni žalosti dal prostora v svojem molku, in je skušala govoriti, a bilo je vse zmedeno.

Nesrečna mati mi je bila vidno hvaležna,

"Ne veste, kako je bil prijazen moj fantek! Če sem odkod prišla, mi je stezal ročice naproti, se smejal in klical: Mama!"

Oj, sem mislila: Kako sem bogata, čeprav sem v resnici tako revna!

Pa koliko sem pretrpela za tega črvička! Ko sem spoznala, kaj je z menoj, sem tisti večer stala na mostu in premišljevala, ali naj bo nocoj vsemu konec. A dejala sem: Prej moram še k spovedi. In ko ste mi potem rekli, da nisem izgubljena, da sem usmiljenja vredna, da naj zdaj za otroka živim, mi je bilo jasno, da moram živeti in da otrok mora živeti, čeprav so nekateri rekli, da naj nikar ne živi!

A zdaj je ta prijazen otročiček mrtev. Rekla sem, da bom zanj živela, a zdaj mi ga bodo

vzeli in dejali v zemljo...

Pa to, gospod, me tako strašno boli, da ga on nikoli ni prišel pogledat, ko je bil vendar tako lep in prijazen, in on je njegov oče!"

"Nikoli?"

"Nikoli!"

"Res," sem dejal, "škoda vsakega otroka, če umrje! Kako veseli jih bomo jutri, ko bo prvo obhajilo!"

Spet je neutolažljivo zaihtela. "Saj to je, gospod! Kar spomniti se ne smem tega. Prvo obhajilo, in jaz ne bom nikoli doživela te sreče, da bi bil med prvoobhajanci moj fantek. Kako sem nesrečna! Tolikokrat sem mislila: Oj, takrat bo lepo! Tisto uro bom stokrat pozabila vse besede, vse strupene opazke in vse farizejske poglede. Ne, saj jim nisem zamerila, a bolelo je tako hudo! Zdaj bo pa jutri prvo obhajilo, moj nedolžni otroček pa na parah..."

Dasi je bila ura že skoraj enajst sem vendar rekel, da naj natančno pove, kako je umrl.

Popisati tega seveda ne znam, ker je možko pero preveč okorno in ker je vsakdanja beseda in ker je vsakdanja beseda preplitva skledica za taka čustva.

Ker je še dolgo govorila in ihtela, sem vmes odprl krstno knjigo in videl konec majnika številko 8. Prav kakor v vojnem letu 1916! Zapad propada! Ali kakor smo takrat brali dan za dnem: Na zapadu nič novega!...

Potem mi je oko obstalo na Jammesovi knjigi o "Božanskem trpljenju." Tam je poglavje z napisom: Dekle mati. En odstavek se glasi takole:

"Reči hočem, da je svet ostuden, ker trpi to in vse ostalo in prešuštvo in belo kugo in skrivno ubijanje otrok. A če se uboga dekle zmoti, ko jo je zavedlo njeno srce, se človeška družba vzdigne zoper njo in jo pokrije s sramoto."

Ko so od Gospoda zahtevali naj obsodi prešuštvo, je dejal: "Kdor izmed vas je brez greha, naj prvi vrže kamen vanje!" In Jezus se je vzravnal in ji rekel: "Žena, te ni nobeden obsodil?" Rekla je: "Nobeden, Gospod." In Jezus ji je rekel: "Tudi jaz te ne bom obsodil. Pojdi in odslej več ne greši!" — — —

Zdaj pa zaradi pogreba. Če bi bil lahko šele v ponedeljek?"

Kdo bi ne uganil: Zato, da bi otroka imela še nekaj ur več.

"Moj brat, ki ni doma, ga je tudi prav rad imel. Žalosten bo, če ne bo mogel k pogrebu."

"Prav! Pa naj bo v ponedeljek!"

"Pa prosim za eno mašo bi dala, da bi mogla vse to preboleti."

Jaz sem pa vedel, da bo prebolela, zakaj resnična je Bernanosova beseda: "Kadar jokaš, gre žalost iz tebe in srce se topi kakor maslo."

"Od takih revežev Bog ne zahteva, da bi za maše dajali."

* * *

Zvečer ob Marijinem zvonjenju je nesrečna mati spet prišla, in ni več jokala.

"Zdaj, gospod, sem pa spet prišla zaradi pogreba. Dejali smo, če bi bilo le jutri večer. Mati pravijo: V nedeljo bo veliko lepši pokop; polno ljudi bo prišlo. Sosedje pa tudi mislijo, da bom še bolj žalostna, če bomo čakali do ponedeljka. Kar vi rečete, to bomo naredili."

Rekel sem seveda, da v nedeljo večer.

"Pa to vam moram povedati, kako lep je

moj otroček na parah, prav kakor bi bil še živ in bi samo spal. Pa kako so ga lepo napravili. Boštelnikov Jernej je pa prinesel tako lepega cvetja in pare tako okrasil, kakor da bi bila svatba. Ne, to sem pa res vesela! Zdaj je pozabljeno vse, kar sem trpela za tega otroka!"

* * *

Nedelja. Ponoči je deževalo. Zrak je težak kakor svinec. V cerkvi sem povedal tisto o sočutju z otrokom. A ljudje so vmes zelo kašljali. Obhajala me je nejevolja. A nekaj mi je reklo: Ali hočeš komolec pridejati svoji postavi? Mar ne vidiš, kako dobro voljo imajo?

Ko smo s prvoobhajanci zajtrkovali, mi je dejal eden izmed njih kar sam od sebe in silno resno: "Jaz pa zdaj ne bom storil nobenega greha več..."

29. junija. Danes izkazuje krstna knjiga 17 novorojenčkov. Moji župljani so res dragoceni ljudje!...

Jos. Šimenc.

ZA KRUHOM

J. Baloh

ZVONÓVI pri podružnici sv. Marije Magdalene so zvonili mrliču. Visoko gori na hribu je stala cerkva, od katere so prihajali ti žalostni glasovi, ljudje v dolini pa so povpraševali, kdo da je umrl. Ni bilo bolnika v vasi, stari ljudje so že lani pomrli, radovedne so torej stikale ženske skupaj svoje glave ter povpraševale druga drugo, komu da zvonijo.

Kar je pritekel doli po hribu cerkvenikov sin Tonček, ter povedal radovednemu ženstvu, da je umrl — Sivec — v Ameriki —

"Bog mu daj dobro!" rekle so vse nenkrat.

"Revež, v Ameriko je šel, da bi dolgove poplačal, pa je tako žalostno končal," rekla je jedna.

"Pa bi bil doma ostal, saj se povsodi lahko delo dobi" — pristavila je druga.

"Oh, tako mlada, pa že vdova. Komaj le-

to, kar se je poročila; kaj bo naredila z majhnim otrokom?"

"E, kaj, možila se bo!"

"Kdo jo bo pa vzel, ker imata toliko dolga? Stari Gregorec že komaj čaka, da jih iz hiše spodi!" —

"He, lahko ga bo dobila, lahko!" —

In razšle so se.

Tam sredi vasi v senci košate lipe pa je stala hiša, v kateri je vladala žalost, kakor da bi se smrt vanjo naselila. Pri oknu na klopi je slonela mlada ženska, blede in vsa objokana. Stenska ura je bila enakomerno sem ter tje, tu in tam so se čuli globoki vzdih po sobi, doli po lici so nekemu kapale debele solze — v zibelki pa je tako sladko spalo majhno dete.

Zopet in zopet je vzela list v roke, ki ga je danes iz Amerike prejela in v katerem je brala, da je njen mož, — njen Andrej — v bolnišnici po trimesečnem trpljenju z Bogom spravljen izdihnil svojo dušo. Skoro ni mogla verjeti tej novici, a bila je nanjo pripravljena, ker že toliko časa ni prejela od njega nobenega pisma. Pač ji je pisal neki njegov prijatelj, ki je delal v isti tovarni, kakor Sivec, da se je Andrej po-

nesrečil in da leži dobro preskrbljen v mestni bolnišnici. Vsi pa upajo, da bo kmalu ozdravel.

Goreče je molila od tistega dne Helena za zdravje svojega ljubega Andreja. Kaj naj bi počela sirota sama na tem svetu brez njega? — Ni bila uslišana! — Sedaj ta list! —

Ves je bil že solzan, ko se je napotila k cerkveniku, naj zvoni pri Mariji Magdaleni, da bodo ljudje molili za dušo pokojnega Andreja.

* * *

Pri Sivcu so imeli ženitovanje. Mladi Andrej je vzel Vogrinovo Heleno, in vsa vas je bila tega dogodka vesela. Ženske so sicer rekle,

celo najbolj jezične ženice niso moglo ničesar očitati. "Beračija bo, beračija!" to je bilo vse, kar so pristavile na koncu svojega opravljanja.

In to je res Andrej sam bridko čutil. Imel je še očeta in mater, in vedel je, da bo treba trdo delati, da bo za vsakdanji živež. Toda ni šlo. Zadnje letine so bile silno slabe, žita je primanjkovalo, in treba je bilo moko kupovati. Denarja pa ni bilo mogoče zaslužiti. Da bi rešil svojo družino bede, šel je k Gregorcju ter ga prosil na posodo. Stari Gregorec se je branil, pa ker mu je Andrej za trdno obljubil, da bo gotovo vrnil, ko telico proda, tedaj mu je dal par desetakov. Živino je prodal, a denar je po-

Več in reč orožja bo treba: dala ga bo Amerika . . .

da nima bog ve koliko dote, pa pridna je pridna, to so pa vse pristavile.

Sivčeva hiša je bila zadolžena. Že oče Andrejev je nakladal dolg na dolg, da je komaj obresti plačeval. Zato je težko breme odložil na rame svojega jedinega sina Andreja, češ, naj pa on sedaj gospodari, jaz sem se zadosti trudil. Andrej ni veliko izbiral. To je vedel, da bogate neveste ne bo dobil, zato je vzel tisto, katero je ljubil, in to je bila Vogrinova Helena. Skromno premoženje je prinesla k hiši, toliko, da so se napravile najpotrebnejše stvari, toda bila je pridna in poštena, tako, da ji

rabil za vsakdanje potrebe, in Gregorec je moral čakati. Sicer je vedel, da ne bo nič zgubil, ker je že itak vse Sivčevo posestvo njegovo, a vedno je Andreja nadlegoval, naj plača vsaj obresti, ki še za lansko leto niso plačane.

To je Andreja bolelo. Kakor kamen ležalo je to na njegovem srcu in cele noči je mislil, kako bi se izkopal iz teh dolgov. Dostikrat ga je žena vprašala, zakaj je tako otožen, pa vselej ji je odgovoril mirno: "E, saj veš, skrbi, skrbi!" — Sivec je vedel, da tako naprej ne more iti, pri gospodarstvu pridela komaj toliko, da je za družino, kar dobi od hleva, to gre sproti,

in tako je sprevidel, da si na ta način ne bo opomogel in da mora dobiti drug vir dohodkov. Sklenil je iti preko morja — v Ameriko. Težko mu je bilo to razodeti svoji Heleni, težko pustiti mlado ženo in malega Drajčeta, toda česa človek ne stori iz ljubezni do svoje družine! Helena ni bila vesela te novice, toda videla je, koliko drugih je že tam in kako lepe svote so poslali — in udala se je. Kako lepo bi bilo, če bi mogla reči, da na hiši nimata niti krajcarja dolga. In saj ne bo ostal tam vedno, samo nekaj let, da bo dolg poplačan, in potem se bo vrnil domov in zopet bodo skupaj veseli in srečni.

Sivec je naprosil dva svoja prijatelja, da sta mu bila za poroka, in dobil je v domači posojilnici toliko kolikor je potreboval za potovanja.

Ni bil vesel dan, ko se je Andrej poslavljaj od svojega doma. Žalostna sta gledala oče in mati za svojim sinom, in Helena si je s predpasnikom mnogokrat obrisala oči, ko je jemal Sivec slovo od doma, le jeden se je smehljaj, in to je bil mali Drejče v zibelki.

Še enkrat se je ozrl Andrej, ko je stal na vrhu griča, nazaj na rojstno vas, pri Križu je še zmolil en Oče naš za srečno pot — in šel je. Pač ni mislil, da moli tukaj zadnjikrat.

Čez nekaj dni so se pri Sivčevih že privadili — brez Andreja. Živino je za silo opravljal stari Sivec, Helena je po kuhinji in sobi gospodinjala.

Čez nekaj tednov je prejela Helena prvo pismo iz Amerike in notri je bilo deset dolarjev. Kako je bila vesela! Precej jih je nesla k

Gregorcu, da bi ga vsaj nekoliko potolažila. In zadovoljen je bil.

Dasi je potrebovala na vse strani, vendar je potrpežljiva, saj je upala, da zopet kaj pošlje. In res je poslal! Tako se ji je dobro zdelo, da je od veselja jokala. Vzela je v naročje malega Drejčeta ter v njegovih očeh zrla oči svojega moža.

In tako je preteklo nekaj mesecev. Pri Sivčevih so si nekoliko opomogli in stari Gregorec je molčal.

Kar je pa nekega dne prejela pismo, v katerem ji naznanja njegov prijatelj, da je Andreja prijel v tovarni stroj in ga hudo poškodoval. Od tistega dne ni bilo pri Sivčevih nobene vesele ure več.

Vsak večer so skupaj molili za ljubo zdravje, iz Amerike pa ni bilo od Andreja nobenega poročila.

In danes ta list! —

Dan se je že poslavljaj od vasi in noč je legla na tiho vas, pri Sivčevih pa je bedela pozno v noč Helena z detetom v naročju. Na mlado nežno lice so kapale težke solze materine. Tako majhen, pa nima — očeta! In ozrla se je tje gori na podobo Matere Božje, ki je tudi trpela in zdelo se ji je, da je gledala Marijo, sedaj svoje dete ter se vprašala: "Kaj bo sedaj?"

Pri Gregorcu je pa v čumnati tudi brlela luč. Sedel je pri mizi stari Gregorec in imel koledar v svojih rokah. Vzel je kredo, ter ž njo računal po mizi, koliko je — Sivec dolžan. In napisal je veliko število. In vstal je, ugasnil luč ter dejal: "No, tako bomo naredili!" —

ZAKRAMENT UMIRAJOČIH

Janez Oražen

SKRIVNOSTNO živi več i Kristus-Cerkev ima svoje posebne zakone življenja. Eden med njimi je tudi ta, da se mladika ali ud ali živi kamen, ali kakor koli že imenujemo kristjana, ne more več popolnoma odločiti ali odkrušiti od Kristusa. Tudi če se mu kdaj z vso voljo in prepričanjem odreče, mu

ostane še zmeraj neizbrisno znamenje krsta, birme ali celo mašniškega posvečenja, ki kakor žareči pečat vedno in vedno razodeva, čigavi smo. Prav ta neizbrisni pečat pa nam daje tudi stalno možnost vrnitve k Kristusu in obenem pravico do ponovnega oživljenja naše duše.

Življenje v Kristusu nima konca v pravem pomenu besede. Večno je. Morda ga včasih zamorimo za nekaj časa z grehom, morda se celo na oni svet preselimo z nadnaravno mrtvo dušo, a tudi takrat nam neizbrisno znamenje vedno očita joče kliče: Večno bi moral živeti

v Kristusu! "Če smo s Kristusom umrli," tako nas zagotavlja sv. Pavel (Rimlj 6. 8), "verujemo, da bomo z njim tudi živeli, vedoč, da od mrtvih vstali Kristus več ne umrje." S skrivnostno smrtjo in vstajenjem pri svetem krstu smo postali otroci božji. "Ako pa otroci, tudi dediči: dediči božji, sodediči pa Kristusovi, če le z njim trpimo, da bomo z njim tudi poveličani. (Rimlj 8. 17.)

Naše bivanje v Kristusu mora torej ostati večno, brez konca. To večnost nosimo že zdaj kot aro v svojih dušah. a prehoditi moramo še pot zemeljskega življenja, ki je preizkušnja za

Sveto maziljenje se podeljuje nevarno bolnim, to se pravi, tistim našim bratom, ki se verjetno pripravljajo na zadnji korak do popolne združitve s Kristusom. Obredne molitve so sicer skoraj vse goreča prošnja za zdravje, ki je tudi lahko milostni dar tega zakramenta, a glavni njegov učinek pa je okrepitev nadnaravnih življenjskih moči, da ne usahnejo tik pred svojo dopolnitvijo. Kakor so se nekdam boritelji z oljem mazili in se še danes telovadci in športniki masirajo, da se jim mišice sprostijo, tako mazili župnik svoje duhovne otroke za zad-

Potopila bom ladje nevtralnih, bo več žetve.

vso večnost. Po svoji naravi smo taki, da se mora enkrat ustaviti tek našega življenja, po božji dobroti pa je ta konec našega zemeljskega življenja samo začetek novega, večnega življenja. Smrt je za kristjana samo zadnji korak, samo dokončna oprostitev vsega, kar ga ovira, da se ne more združiti s Kristusom in vsemi brati v neminljivo občestvo. Ker je ta korak tako usodno važen, pa kljub vsaj lepoti, ki jo ima smrt v krščanstvu, zelo bridek in težak, je Kristus tudi za to uro preskrbel svoje brate in sestre. Postavil je zanje zakrament svetega maziljenja.

nji boj s svetim oljem, da se jim duša oprosti vseh grehov, v posebnih okoliščinah celo smrtne kazni, in tudi časnih kazni, ki jo morda še čakajo. Ker navadno že prej osvežijo svoje nadnaravne moči v sveti spovedi in se okrepčajo s svetopopotnico, so po prejemu svetega maziljenja olajšani še zadnjih bremen, ki jim branijo polet k Bogu. In da bi jih prav nič več ne zadrževalo proč od Boga, dobijo takoj nato še papeški blagoslov, ki jim podeli popolni odpustek v smrtni uri. Zdaj so preskrbljeni z vsem in lahko trdno upajo, da bodo vstopili za večno v družino otrok božjih.

BOLNIKI

Župnik ima strogo dolžnost, da vsem svojim župljanom po zakramentih dovaja obilico nadnaravnega življenja in jih tako oblikuje v nadnaravno družino, ki si potem v družinski ljubezni ureja tudi naravno življenje. Prav posebno zgovorno, skoraj v zanosu, pa mu obrednik in zakonik naročata, naj skrbi za bolnike. "Z marljivo skrbnostjo in prisrčno ljubeznijo mora župnik podpirati bolnike, posebno pa umirajoče, da jih skrbno krepča s svetimi zakramenti in priporoča njihove duše Bogu." (Kan 468 § 1.) Čeprav bo pot težka in dolga bo župnik rad pohitel, kamor ga bodo poklicali. Zato se njegovega prihoda ne smemo ustrašiti, češ da prinaša smrt v hišo. Tudi če kdaj kmalu za njim potrka smrt, nam ostane tolažba, da je duhovnik odgnal od bolnika večno smrt in mu prinesel večno življenje. Duhovnik kakor Kristus vedno samo življenje prinaša in smrt preganja. Radi in pravočasno ga pokličimo, kakor nam naroča sv. Jakob: "Je kdo med vami bolan? Naj pokliče duhovnike cerkve in naj ga z oljem mazilijo in nad njim molijo!" (Jak 5, 14.) Če je kje potrebno, pripravimo duhovniku pot v hišo, ki se dandanes marsikje iz napačnega strahu zapira, zrahljajmo bolniku dušo, pa tudi telo in sobo mu lepo pripravimo. Naš brat in sestra je, naj bo že kdor koli! Zakaj bi mu ne privoščili bratovske besede, prijaznega obiska, podpore in molitve. To so skrite, a prav tako močne sile, ki nas združujejo v živo skupnost.

Ljudje smo vsi enaki: boljše oko imamo za zunanje delo in vidne uspehe; kar se da zmeriti, stehtati in zapisati, to za nas nekaj velja. Ta nevarnost grozi tudi našemu župnijskemu delu in življenju. Zato je prav, da se ob najbolj tihih tvorcih župnijskega občestva, bolnikih in rajnih, pogovorimo tudi o združujočih silah molitve in trpljenja.

Na te združujoče sile nas je najbolj očitno opozoril sam Kristus, ko je ravno v molitvi na Oljski gori in na križu razpet objel ves svet, kot je sam naprej povedal: "In jaz bom, ko bom povzdignjen z zemlje, vse pritegnil k sebi." (Jan 12, 32.) Na Kalvariji tudi izvira vseh sedem vrelcev milosti, ki nas združujejo v sveto občestvo in nas prispodabljaajo Kristusu, tako da sv. Pavel pravi kar naravnost, da se v nas

oblikuje Kristus. (Prim. Gal 4, 19.) "Na svojem telesu vedno okrog nosimo umiranje Jezusovo, da se življenje Jezusovo na našem telesu razodene." (2 Kor 4, 10.) Kakor nas je enkrat za vselej očistil in združil v božjo družino s trpljenjem, tako nas tudi zdaj najbolj združuje s trpljenjem, ki ga mi trpimo; kajti ko mi trpimo trpi v nas Kristus. Na sodni dan bo to javno razglasil, ko bo povabil izvoljene: "Pridite, blagoslovljeni... Zakaj lačen sem bil in ste mi dale jesti; žejen sem bil in ste mi dali piti..." (Prim. Mt. 25, 34—37.) Sv. Pavel pa veseli vzklika Kološanom: "Zdaj se veselim v trpljenju za vas in s svoje strani na svojem mesu dopolnjujem, kar nedostaja bridkostim Kristusu za njegovo telo, ki je Cerkev." (Kol 1, 24.)

Tako mišljenje utrjuje bolnika v osrečujoči zavesti, da ni brezkoristna stvar in odveč na svetu, marveč da je ravno s svojo boleznijo lahko odličen ud in rodovitna mladika v župnijskem občestvu in v vsej Cerkvi. V dolgih nočnih urah brez spanja se lahko približuje Jezus na Oljski gori, v vseh bolečinah in počasnem umiranju pa roma na Kalvarijo pod njegov križ. Če vdano trpi, se udeležuje njegovega odrešilnega dela zase in za vse človeštvo. Kakor Kristus tako more tudi bolnik ravno takrat, ko je po človeški sodbi že brez moči, storiti veliko, da največ za vesoljno občestvo, če svoje trpljenje apostolsko daruje za druge.

Za apostolske žrtve imajo bolniki veliko razumevanja, samo če jih kdo opozori na globoki smisel njihovega trpljenja. Zato jim je pri obiskih treba poročati o potrebah župnije, priporočiti jim tega in onega, to ali ono zadevo. Njihove molitve in žrtve so lahko stalna "molitvena pomoč" prave Katoliške akcije. Celo preko mej župnije lahko seže blagoslov njihovega trpljenja. Tudi pri nas že uvajamo bolniške misijonske ure in dneve, ki so jih prvi uvedli Italijani leta 1931. Ne samo kri mučencev, marveč tudi trpljenje bolnikov je lahko seme novih kristjanov. Kakor Kristusovo postaja tudi apostolsko darovano bolniško trpljenje zares blaženo trpljenje.

Vse žrtve dobijo pravo vrednost, če so združene s Kristusovo daritvijo. Zato je treba bolnike navajati, da se znajo tudi na postelji "udeleževati" svete maše. V ta namen bo du-

hovnik spregovoril primerno besedo pri obiskih, obljubil, da se jih bo tudi sam spominjal v živih in jih tudi drugim priporočal. Tako se spleta nevidna vez med župnijskim oltarjem in bolniškimi posteljami. Morda jim bo mogoče "udeleževanje" olajšati še drugače: s primernimi molitveniki, s pripovedovanjem domačih, kako je bilo v cerkvi, s prenosom po radiu itd.

RAJNI

Zadnja apostolska žrtev za vse brate in sestre, zadnje dobro delo, ki ga more dober župljan napraviti na zemlji za svojo župnijo, pa je daritev naravnega življenja v smrti. Za njega samega pa je to prehod iz negotovega občestva vernikov na zemlji v neizgubljivo občestvo svetnikov v nebesih, če ga morda ne zaustavi začasno očiščevanje v občestvu duš v vicah.

Vsak čas — saj ne vemo ne ure ne dneva — odhajajo naši bratje in sestre v svoj večni dom k Očetu. Vsak ima svoj spominski smrtni dan, obletnico, ki jo vsaj nekaj časa obhajajo najbližnji sorodniki in prijatelji. Spominska dneva vseh rajnih pa sta prvi in drugi november: Vsi sveti in Verne duše.

Vsi sveti in Verne duše sta dva prisrčno družinska praznika. Utrdila ju je globoka vera, da sega vez krstnega sorodstva preko groba. Neizbrisna znamenja krsta, birme in mašniškega posvečenja ponesejo rajni kot dokazila svoje pristojnosti v božje kraljestvo na drugi svet. Po premodri cerkveni uredbi, ki je gotovo tudi delo Svetega Duha, pa so to domovinsko pravico pridobili, izvrševali in dokončali v okviru svoje župnije. Zato obdržijo tudi po smrti neko posebno vez s svojo župnijo.

Tisti srečni bratje in sestre, ki so že pri Očetu, gotovo s posebnim veseljem zrejo na župnijsko cerkev, kjer se je zanje božje življenje začelo, rastlo in dozorelo za jesensko žetev smrti. S posebnim veseljem spremljajo vse župnijsko prizadevanje, posebno pa se radi združujejo z župnijo pri oltarju, ko jih župnik tik pred spremenjenjem, v spominu zmagoslavne cerkve, ne da bi jih seveda imenoval, z vsemi drugimi svetniki kliče: "V občestvo združeni obhajamo spomin najprej častitljive vedno Device Marije . . . in vseh tvojih svetnikov." (Mašni red.) Vsi rajni župljani, ki so že v nebesih, so župnijski svetniki, le žal, da za nobenega z gotovostjo ne vemo; zato se jih pri maši še bolj prisrčno spomi-

njamo v spominu rajnih in njihov praznik ni toliko praznik Vseh svetnikov, ampak bolj Vernih duš dan.

Na Vernih duš dan nam misli kar same poromajo k rajnim in zaskrbi nas: kaj če niso pri Bogu? Vemo sicer, da so lepo umrli, a morda je le ostala še kakšna stvar neporavnana. Grehi so sicer odpuščeni, prav tako tudi večna kazen v peklju, a kaj je s časnimi kaznimi, ki jim jih je morda odmeril pravični Sodnik! Kaj če so te zadržale dušo, da se ni mogla združiti z Bogom? Pred Boga ne sme nič nečistega in zato se mora duša kakor zlato prečistiti v ognju vic. Tam samo trpi, lahko prosi za druge, a sebi ne more nič pomagati. Zato kliče svoje brate na pomoč. Predvsem se obrača na tiste, ki so jih bili v zemeljskem življenju najbližji. To so pa razen sorodnikov in prijateljev vsi sosede in župljani, najbližji nadnaravni sorodniki, s katerimi so bili tolikokrat skupaj pri istem svetem ognjišču in pri isti obhajilni mizi. Niso se samo v življenju shajali v župnijski cerkvi, marveč so v njej — ali vsaj v pokopališki kapeli — jemali slovo od vse župnijske družine. Tam je župnik ali njegov duhovni sobrat še enkrat blagoslovil truplo rajnega otroka in molil za njegovo dušo pretresljive pogrebne molitve. Ko so ga nato nesli na pokopališče, so mu zvonovi župnijske cerkve peli zadnjo pesem in klicali vsem bratom, naj tudi zdaj še ostanejo v zvezi z njim z nevidno vezjo molitve. V grob so ga položili z obrazom proti župnijski cerkvi (ali pokopališki kapeli, če ni pokopališče okoli cerkve same, kar bi bilo najbolj v duhu župnijskega občestva), kakor bi hotel še mrtev gledati tja, kjer mu je zasijala zarja novega življenja.

Po opravljenih molitvah za pravkar v grob položenega odmoli duhovnik še očenaš "za duše tistih, katerih trupla tukaj počivajo." Ta očenaš je zares župnijski očenaš, prava družinska molitev, ki se potem, ko moli duhovnik še za vse duše v vicah, razširi preko mej župnije na vso družino božjih otrok, na vesoljno Cerkev. Vsaj ta očenaš bi morali odmoliti v živi zavesti, da takrat skrivnostno resnično stopamo v zvezo z najbolj oddaljenimi brati. Te dobrote nam oni ne bodo ostali dolžni, kajti že s svojimi prošnjami v vicah, posebno pa kasneje v nebesih store za naše skupno življenje lahko več kot mi z vsem svojim bornim zemeljskim prizadevanjem.

ODPUSTI!

Ksaver Meško

TIHO, počasi in oprezno so se odprle duri, kakor bi odhajala žalost, ki je je bila polna vsa soba. Bolnica je odprla oči. Videla je, kako je mati, stoječa med durmi, držeča roko na kljuki, od let in trpljenja sključena, pogledala z dolgim pogledom na posteljo.

Počasi, kakor bi žalost odhajala le nerada, obotavlja se, so se spet zaprle duri.

A žalost ni odšla. Razlita je bila čez vse blede obličje bolničino; polne so je bile bolničine oči, ki so široko razprte, silno prestrašene strmele v duri.

Zdelo se ji je še vedno, da vidi ob duri mater in tisti njen čudni pogled. Kaj je vendar bilo v njem danes? Sočutje, usmiljenje? Očitane, zaničevanje, sovraštvo?

Bolnica se je zgenila, kakor bi bila začutila bodečo bol. Naglo je potegnila roke izpod odeje. Sklenila jih je na prsih, močno jih pritisnila k prsim, kakor bi hotela z njimi zadušiti žalost in boleost, ki je pekla in žgala v srcu.

Pa je spet zatisnila oči, da ne bi več videla tistega čudnega matrinega pogleda.

A komaj je zaprla veke, je videla in začutila materine oči povsem pred seboj, tik ob licu. Skozi veke jo je žgalo tisto čudno, neizgovorjeno, nerazjasnjeno in nerazjasljivo, zato tem bolj moreče.

Odkar je izvedela mati za njen greh, jo je motrila s povsem drugačnimi pogledi kot poprej. Ni ji nikoli očitala greha in zablode, ni ji rekla žal besede, a s pogledi ji je presunjala srce kakor s tisočnimi meči.

Izprva je bilo v njenem pogledu silno začudenje. Otrok zre tako, kadar zazre prvič v življenju smrt ali drugo strašno nesrečo, ki je ne more doumeti. Tako pač tudi mati ni mogla razumeti, ne verjeti. Potem je bil pogled ves nemiren. V nemiru je iskala pot do skrivnosti in pot nazaj od prepada, ki je nenadoma zazijal pred njo z vso svojo strašno grozo. . . Nekak odpor je budil v hčerki ta zbegani pogled. . . Nato je postal žalosten, z vsakim dnem žalostnejši. Duša ni bila več v dvomih, zato tudi ni mogla več upati. . . Bolel in skelel je hčerko ta

pogled. . . Naposled je prišel mir v oči. A bil je to mir smrti.

Zazdelo se je hčerki včasih, da je umrla v materinem srcu vsa ljubezen. Vendar je posijal in švignil kdaj kdaj iz tega nemega, mrtvega miru svetel žarek, žarek usmiljenja in sočutja. Toda ugasnil je vsakokrat tako naglo, da nikoli ni imela dovolj časa za prošnjo, ki ji je ležala že mesece in mesece na srcu in na duši, ležala s tako silno težo, da bi jo izkričala na ves glas: "Odpustite, mati, odpustite!"

Glej, ni li bilo prav danes v materinem pogledu toliko sočutja in usmiljenja, da bi mogla in smela pomirjena zaprositi: "Odpustite, mati!"

A morda se kmalu vrne. In če vidi svoje dete tako slabotno in trpeče, morda bo njen pogled še bolj usmiljen in dobroten. Pa zaprosi tedaj. Zakaj čuti nekako podzavestno, da je skrajni čas in ne sme odlašati.

Od matere so ji razboljene misli pohitele za njim, ki bi ga morala prositi še iskreneje: "Odpusti." Zaveda se jasno, da bi ga morala prositi na kolenih in s še bolj pekočimi solzami, kot jih je jokala Marija Magdalena ob nogah Gospodovih. In vendar, ali bi on, njen mož, varan in ogoljufan, mogel govoriti z njo kedaj tako usmiljeno in dobrotljivo, kakor je govoril z grešnico iz Magdale Gospod?

V bolnem strahu so se ji široko razprle oči in zastrmele v strop. Ni jih upala okreniti v stran, ni upala pogledati po sobi. Zakaj dasi ga ni videla, je čutila, da stoji mož ob postelji. In dasi mu z očmi, ki je v njih odsev greha, ne upa pogledati v njegove mirne, vdane in zveste, čuti njih pogled. A ta pogled ni več poln ljubezni, kakor je bil nekdanj, ne več poln tihega, srečnega oboževanja, pekoč in očitajoč je. V srce ji reže, da čuti ostro bolečino; v dno duše jo žge, da ga ne more več prenašati. V veliki grozi boleostno in obupno zaječi.

Soba je prenasršena z morečo tišino: ura ne tiktaka, mati jo je ustavila, ko je dete umrlo, dan po rojstvu. Iz te tišine zasliši počasni, resni glas možev — nikoli ni govoril v prejšnjih časih z njo tako jekleno-rezko: "Marija, kako je bilo to mogoče?" — Bog nebeški, saj je prav to tisto težko vprašanje, ki si ga spet in spet ponavlja sama od hipa, kar se je z grozo zdramila iz tiste težke, bolne omamice. Kako je bilo to mogoče? Hči poštenih staršev, omožena žena, pa je šla in se vrgla v naročje drugemu, člove-

ku, ki ni vreden, da se ga kdaj dotekne roka njenega moža. Kako, zakaj? Iz ljubezni? Ne. Prej ko ljubezen čuti mržnjo in stud do njega, ki jo je v to brezdnost pahnil. Iz lahkomišelnosti. Ne. To izpričevalo si že sme dati: vedno je bila resna, skrbna za svojo čast, za dobro ime hiše vestno čuječa. Edino, kar jo je nekako zanimalo, je bilo njegovo govorjenje. Besed je imel kakor jablana cvetov v dobrem letu. In vse lepe, vse omamno dehteče. Izpočetka se jim je veselo smejala. Mislila je, da ji nikoli ne morejo biti nevarne. Pa so jo vendar premotile. Naredile so jo za svojo igračo, v blato jo vrgle. Da ni vedela kako, da ni vedela kdaj, je prišlo to.

"Marija, ali mi nisi prisegla zvestobe?" —
"Prisegla."

"S sveto prisego?"

"S sveto prisego."

"Pa si jo tako izlahka prelomila?"

Kaj naj mu odgovori? Pokorila se je za svoj greh že dovolj hudo v dušni razdvojenosti; pokori se zdaj v bolečinah in trpljenju; zadnja pokora bo — smrt.

"Marija, glej, blodil sem po svetu v priložnostih in nevarnostih brez števila, pa sem ti ostal zvest. Mislil sem vedno nate, Marija."

"Dober si, Ivan, vselej si bil dober."

"Po tebi dober, Marija, zaradi tebe dober, Marija. Zaupal sem ti. Bila si mi kakor Marija v oltarju. Zakaj si vrgla svetnico z oltarja, Marija, zakaj si večno luč upihnila, Marija? V temi tavam zdaj, Marija."

Resnica! O Bog, zdaj šele se zaveda: z oltarja je treščila sveto podobo. Pred vsem svetom leži zdaj v prahu, v blatu. Bog je pač odpustil, ji je govoril s tolažečimi besedami spovednik, mož usmiljenja in tolažbe. Poln ljubezni je Bog stegnil roko in njeno skesano dušo milostno dvignil k sebi. Bog tako. Toda ljudje? Nikoli ji več ne priznajo prejšnjega prostora med poštenimi in neodmadeževanimi. Ve: če bi na kolenih drsala od prvega do zadnjega, od najpravičnejšega do največjega grešnika, in bi jih kleče prosila odpuščanja, nikoli ji ne bi odpustili iz globine srca, nikoli ji ne povsem pozabili tega greha, izbrisali ga iz spomina za čas in večnost. To je mogoče samo pri Bogu. Pri Bogu je obilno usmiljenja, pri ljudeh ga je malo. . . In vendar — kako krivico je storila ljudem? In če jo je, ker jim je bila s svojim gre-

hom v pohujšanje, kako malenkostna je ta krivica v primeri s krivico, storjeno njemu, ki je postavil vso svojo srečo na njeno ljubezen, vse svoje življenje na njeno zvestobo. A zdaj je vse porušeno. Ugasnila je večna luč njemu, ugasnila njej. . .

Strop, ki je nepremično strmela vanj, se je zagugal. Zazdelo se ji je: "Zdaj zdaj se zruši name." Zgrozila se je, zamižala, da ne bi vide-la strahote. V glavi ji je šumelo, da je komaj slišala zopetno možovo vprašanje:

"In ti, Marija, nisi li nič mislila name?"

"Sem, Ivan. Celo v grehu sem brž mislila vedno le nate."

"Tem večji je tvoj greh, Marija."

"Vem. Zato umrjem zanj."

"Umrješ. A smrt ne izbriše. Nezvestobe smrt ne izbriše, Marija. Smrt ne izbriše ničesar iz srca, česar ne izbriše iz spomina."

"Ne izbriše iz njegovega spomina nezvestobe, ve. Toda ublažila bi morda smrt ta spomin, ako bi zdaj, pred obličjem smrti, na pragu večnosti zaprosila z vsem skesanim in bridkosti polnim srcem, z vso trpečo in ponižano dušo: "Odpusti!"

Nagnila je glavo nekoliko v stran, omotičena, da je komaj vedela, kaj dela, kaj se z njo godi.

Res ga je zagledala. A glej, ves je zavrt v sivo, nemirno se zibajočo meglo. In ta migetajoča megla, je li v resnici v sobi, ob postelji, ali daleč gori pod visokim nebom? Prodre li njen glas do njega? A vsekakor poskusi, zaprosi, da se vsaj malo reši težeče more.

Tedaj je vztrepetala, da se je vsa postelj pod njo stresla. Zakaj skozi okno so priplaval poltihi glasovi dveh malih zvonov, in v istem hipu je izginil oblak, z njim se v nič razblinil resni karajoči možev obraz. Kakor bi bridko jokala, se glasita zvonova sem od cerkve. Kakor bi iz krste vzdihoval in ječal njen mrtvi otrok, njene zablode, njenega greha sad. Jokajoč je odšel v večnost in še v večnosti obupa-va nad nesrečno materjo in nad vsem gorjem, ki je prišlo v srca zaradi njega.

Silno se je prestrašila. Naglo je spet zatisnila oči polne vročih molitev, neizgovorjenih prošnja, neizplakanih solz. Drhteče roke je stegala od sebe kakor bi se kanila s silo braniti napadov smrti. A zaman je bila njena volja proti silni in neusmiljeni: roke so ji padle brez

moči, kakor posekane nazaj na prsi. Iz izsušenih ust se ji je izvil dolg, tožec glas, bolesti in obupa poln. V tem hipu ji je bilo do smrtne bolesti jasno, da ne bo mogla nikoli izgovoriti besede, od katere je pričakovala toliko olajšave in odrešenje. In če bi jo še mogla izgovoriti, čuti, da bi bila izgovorjena brez pomena, v bežni

veter vržena: nikoli ne bo našla poti do srca, ki mu je bila namenjena, tista kratka, velika, sveta, blagoslovljena in blagoslov rodeča besedica: "Odpusti!"

Polagoma je zavladata v sobici nema, negibna tišina, neslišno prehajajoča v mir večnosti.

NJIHOVA POTA K MATERI

P. Hugo

JANEZ JOERGENSEN

TA konvertit starejše še živeče garde, je sin male Danske, kjer živi med tremi milijoni protestanti nekaj tisoč katolčanov. A on je spadal k protestantski večini. Rodil se je na otoku Fyen 6. nov. 1866. Kot sin pomorščaka je bil bolj materin kot očetov, ki ga je le redko videl. Od nje je podedoval nežno čutečo naravo, lahno versko nadahnjeno. Njegovega razboritega duha pa je bolj oblikoval stric srednješolski profesor s svojo bogato knjižnico. Ker je brez izbire požiral, kar mu je prišlo v roke, si je kmalu zastrupil po naravi za vse lepo dovzetno dušo. Omahnil je v veri. Kot 18 letni

mladenič je nekega majskega večera opustil še tisti Očenaš, ki ga je dotlej bolj z ustmi kot s srcem molil. Odslej osebni Bog v njegovem življenju dokaj let ni igral nobene vloge več.

A je bil eden onih redkih, ki je najprej versko omahnil, potem šele moralno. Navadno versko in moralno omahnejo, katerih življenje se z verskimi zahtevami na strinja več. On se je pa kapriciral, da hoče svetu pokazati možnost moralno neoporočnega življenja brez vere v Boga in brez kakih verskih sredstev. A je pri najboljši volji kmalu spoznal, da gre za vero kmalu tudi morala. Z avguštinsko odkritosrčnostjo je v svojih izpovedih priznal, da so postali njegovi

vzori alkohol in ženske po salonih in zakotnih beznicah.

Toda njegova v globini za lepo in vzvišeno tako dovzetna duša je začela vedno glasneje in obupneje kričati, da taka hrana ni zanjo. "Moja noga je trudna od steza noči, ki so opolske kot kače in moje oko želi luči in sonca in dneva," je zapisal. Krik po Bogu se mu je vedno silneje trgal iz prsi, v katerih ga je žgalo, kot žrjavica. Toda zdaj se je proces začel obratno vršiti. Njegov razum je že spoznal, da življenje brez Boga ni vredno življenja. Srce pa, s sto vezmi vezano na čutne naslade, je protestiralo proti povratku k njemu, ki je zanje pomenilo odpoved vsem tem nasladam.

"Zapusti vse in našel boš Boga" je bral v Tomažu Kempčanu, pri katerem je iskal utehe. In res, zapustil je svojo domovino in pribežal v Italijo. V frančiškanskem samostanu Santa Maria della Rocca pri Asizu je hotel zopet najti Boga in mir. Toda z njim je prišla tudi grešna družica, njegova vsa v grehe zakopana nižja narava. Strašen dvoboj je boril z njo v sicer tako tihi in pokojni samostanski celici. Zmagala je grešna družica. Zbežal je iz Asiza nazaj v svojo domovino, še bolj obupan. Od tam je pisal prijatelju Frančišku Ballinu v Asiz: "Ah, zdaj želim, da prideš v mojo domovino in sezi-daš samostan, kjer bom našel zavetje pri tebi, da si v pribežališču nove samote izvojujem vero, po kateri hrepenim dan in noč!"

Njegovega skesanega in ponižanega srca Bog ni zavrzel. Končno je njegov um ukrotil voljo, milost pa oba. Dne 16. febr. 1896 je izpovedal katoliško vero, kateri s svojim življenjem in apostolatom še danes dela čast. Za desetletnico svojega spreobrnjenja je zapisal: "Čim bolj katoliško človek živi, tem srečnejši je, tem bolj je v globokem, iskrenem, bistvenem miru z Bogom, s seboj, z vsem stvarstvom. Luči nasproti, življenju nasproti, ker ljubezni nasproti. To je zgoščena vsebina katoliške ver-nosti . . ."

MAGDA ALBERTI-SCHARLAU

Ta nemška pisateljica in žena protestantskega pastora je bila po svoji naravi zelo versko nadahnjena. Že kot otrok, še vsa nedolžna se je pohujševala nad materjo, ki je med tem,

ko je z njo molila, okrog gledala ali kaj drugega delala. Sama si je sestavila skromen lesen križec, ga pritrdila na neko drevo v skrivnem kotičku domačega vrta in hodila tja molit, da Bogu zadošča za pohujšljivo materino molitev.

Toda njeni šolski verski vzgojitelji niso znali na tem tako pripravnem verskem temelju dalje zidati. Njen pastor, ki je imel sam zelo malo vere, ji je še to podrl, kar je sama gradila. Udala se je verskemu brezbrizju. Nikake potrebe ni več čutila po molitvi. To jo je pahnilo v neko moreče svetobolje. Na srečo se je seznanila z dobro, verno katoliško gospo, ki je v njenem srcu znova zanetila verski čut, ki se je pa bolj nagibal na katoliško, kot na protestantsko plat. A da bi postala katoličanka, takrat še ni prav nič mislila.

Ko je protestantski pastor Alberti poprosil za njeno roko, mu jo je brez pomisleka dala. V srečnem zakonu je njeno versko vprašanje za par let stopilo v ozadje. Zato je potem s tem večjo neizprotnostjo, da hoče biti rešeno, stopilo pred njo. Veliko je proučevala oboje verstev, protestantizem in katolicizem, debatirala z raznimi pastori, ki so prišli v goste, o verskih problemih in je pri tem često igrala advokata katoliškega nauka. Pa tudi na molitev za razsvitljenje in moč ni pozabila. Od Boga razsvitljen razum ji je že šepetal, da kolikor on uvidi, je resnica na katoliški strani. Tudi katoliško bogoslužje jo je mnogo bolj vleklo in ji nudilo veliko več utehe, kot protestantsko. Toda kot pastoreva žena ni mogla zahajati v katoliško cerkev, če ni hotela moža osramotiti.

Končno ni bilo več druge ovire do prestopa v katoliško cerkev, kot mož pastor. Ta njen korak bi njega onemogočil kot takega, to ji je bilo jasno. Vendar mu je tu in tam malo namignila, kje je njeno srce. Kajpada je naletela na odločen odpor prav radi tega. To je bilo zanjo pravo mučeništvo. Posebno kadar je morala ob strani svojega moža dejansko izpovedati svojo protestantsko vero, kot n. pr. za veliko noč, ko je običaj zahteval, da skupno z možem prejme "velikonočno obhajilo". To se ji je zdelo velika hinavščina, ker že zdavnaj ni več verovala v protestantsko odvezo in obhajilo.

Po dolgih letih notranjih bojov ji je mož končno dovolil, da sme slediti hrepenenju svojega srca. Smilila se mu je, ker je pri tem toliko trpela. Pa tudi radi tega ji je lažje dovolil,

ker je med tem postal šolski nadzornik in se radi njenega prestopa v katoliško cerkev ni bilo ba-ti tolikega zgledovanja kot prej, ko je bil še pa-stor. V zakristiji uršulinske kapele v Osnabruecku je prestopila prag katoliške cerkve.

"Ko sem molila katoliško veroizpoved," pravi, "se mi je spočetka glas tresel, beseda zati-kala. Ko sem pa izgovarjala besede: Verujem v eno, sveto, katoliško in apostolsko cerkev, mi je bilo, kot bi me neko sveto navdušenje raz-plamtelo. V globini svojega srca sem začutila, da zame ni nič vzvišenega, kot ta vera v eno, sveto, katoliško in apostolsko cerkev, v kateri hočem z božjo pomočjo živeti in umreti. Drugo jutro sem prvič prejela sv. obhajilo, telo Go-spodovo, kruh večnega življenja. Kot naj-globlja bol molči, tako tudi največje veselje. Moja duša poveljuje Gospoda in moj duh se ve-seli v Bogu, mojem Zveličarju!"

Le nekaj ji je še manjkalo k popolni sreči, kaj bo z njenim sinom edincem Pavlom. Njena tiha želja in goreča molitev je bila, da bi bil en-krat katoliški duhovnik, ki je bila v njenih očeh najvišja čast. A od protestanta do katoliškega duhovnika je precej dolga pot. In vendar se ji je tudi ta želja izpolnila. Pavel je kot jurist v Muenstru prestopil v katoliško vero in se obrnil k bogoslovju. Ko je on zapel svojo glorio je tudi ona hvaležno-udano zapela: Zdaj odpusti Gospod svojo deklo v miru!..."

JOHN MOODY.

Morda še živi. Vsaj pred par leti je imel še svoj "business" v New Yorku in je bil obenem popredsednik "Narodne lige konvertitov" zdaj "Bratovščine sv. Pavla." Prvotno je bil angli-čan, episkopalec. Ko je postal polnoleten je iz-stopil iz te sekte. Začel je proučavati druge pro-testantske sekte, a ga nobena ni zadovoljila. Oklenil se je panteizma. Čez par let se je pa še temu odpovedal in se obrnil k modroslovju, da najde rešitev življenskih zagonetk. Pa tudi tu je igral metulja. Zdaj je bil navdušen za tega, zdaj za onega modroslovca, kateri je pač bil ju-nak dneva, dokler se ni vseh skupaj naveličal in živel le svojemu poklicu — bankirstvu.

Kot tak je šel l. 1927 z nekim prijateljem v Evropo, proučevati bankirstvo. Augusta sta bila

la na Dunaju. Na Veliki šmaren sta imela dolo-čen razgovor z nekim bankirjem. Ta pa se je za eno uro zakasnil. Da pretolčeta to uro, sta šla v bližnjo stolnico sv. Štefana, kjer je bila ravno slovesna prazniška sv. maša. Ne bila bi vztrajala ko konca, da ju ni val množice zajel in nesel s seboj v bližino velikega oltarja, odko-der bi se bilo težko na prosto preriti. Ostala sta. Ko so med povzdigovanjem vsi pokleknil, ju je bilo sram, da bi sama pokonci ostala. In sta še sama pokleknila.

Neko skrivnostno občutje božje bližine je objelo Johna Moodya, ki mu ni vedel ne vzro-ka, ne izraza. Ves zamišljen, kaj bi to bilo, je konec maše zapuščal cerkev. Popoldan pri ve-černicah je bil zopet tam. In še sledeče tri dni je šel tja k sv. maši. Vedno bolj ga je to ob-čutje božje bližine in božjega snubenja objema-lo. Preden je zapustil Dunaj, je prišel do prepri-čanja: "Katolicizem mora imeti v sebi nekaj, kar je resnično. In to moram jaz na vsak način najti. "Doma je ženi povedal, kaj je doživel. Dejala mu je: "Preden se boš zavedal, se boš znašel v znaki kakega katoliškega duhovnika!" Odločno je protestiral, da nikoli, razen morda po lastnem prepričanju. In tako se je tudi zgo-dilo.

Da tisto skrivnostno a resnično na katoliški cerkvi odkrije, si je nabavil razna učena katoli-ška dela in jih začel proučevati. Dodobra se je seznanil s katoliškim naukom in vse drugače je bil zadovoljen z njim, kot z onim protestantskih sekt. A se ni hotel prenaagiti. Stopil je v stik še z odličnimi protestantskimi bogoslovci, jih spraševal za svet in debatiral z njimi o verskih problemih. Ti so mu dejali: "Vi spadate v ka-toliško cerkev, ne kako protestantsko. Čim prej se je oklenete, tem bolje za vas!"

Njemu se pa še vedno ni kar nič mudilo. Še enkrat je pri modernem modroslovju po-trkal, če bi morda le našel odgovor na razna življenska vprašanja. Obenem si je podal na-tančen račun, če je vse storil, kar mora pameten človek storiti, preden napravi usoden korak iz ene v drugo vero. Ko si je bil povsem na jas-nem, da je zanj mesto samo v katoliški cerkvi, se tega koraka ni ustrašil. Kolikor morem raz-brati se je to zgodilo l. 1935 v neki podeželski cerkvi na severni strani New Yorka.

KRIŽEM KRALJESTVA KRIŽA

P. Aleksander Urankar.

Vojska posega zopet tudi med duhovniške vrste. Po Franciji se že občutno pozna pomanjkanje dušnih pastirjev. Romanja v Lurd so prenehala popolnoma.

Duhovnik je reakcionarec v mirovnih časih, ko pa pride ura, da treba braniti domovino, se pa višji krogi ne boje vpoklicati tudi duhovništvo v vrsto branivcev. Ali se ni bati, da bi "črnuhi" škodili deželi, kakor so baje v škodo vsemu deželnemu pokretu za časa miru?

Duhovni naj ostane v zakristiji. Klic, ki gre preko vsega sveta, kadar se hoče duhovnik poslužiti državljsanske pravice in z svojo besedo zastaviti lavo korupcije, čudno, da mu zdaj ne odrekajo državljsanske dolžnosti ko gre za vojno, kot mu odrekajo državljskih pravic, ko si je sonce miru.

Rev. Dalton je ustanovil na Irskem družbo za zidavo hiš ubogim in nezaposlenim. Glavno pravilo te družbe je, da se vsi denarni vlagatelji in pobiravci denarja, ki žele temu društvu pomagati, zavežejo, da ne bodo tudi centa porabili v privatni dobiček.

Iz Južne Tirolske, kjer sedaj Italijani čistijo in brišejo sledove nemštva, so izgnali tudi nad 40 benediktincev, ki so bivali ondi dolgo vrsto let. Žrtve prenapetega nacijonalizma.

Statistika podaja zanimiv podatek o ameriškem moralnem življenju. Vsak četrti zakon se v Ameriki razbije z razporoko. Razporočencev je na vsaki dve leti 7 milijonov. Poročilo tudi pravi, da je polovica zločincev po ameriških ječah prišla iz domov, po razporoki razbitih in oskrunjenih.

Še živeči kardinali, ki so volili papeža Pija enajstega, imajo nalog, da postavijo v cerkvi sv. Petra spomenik pokojnemu svetemu Očetu. Stara tradicija v cerkvi. Vse priprave so v teku, da

ti kardinali v najkrajšem času dovrše svojo dolžnost.

Rev. Viljem Moss, iz Kanade je tekom dvanajstih let prejel vseh sedem zakramentov. L. 1918. je bil krščen, leto zatem je prejel zakramenta sv. spovedi, isto leto je prejel zakrament sv. zakona, leto za tem je bil birman, v boleznih je prejel sv. poslednje olje, kot vdovec je stopil v samostan in bil v letu 1930 v mašnika posvečen, sedaj je misijonar.

1300 letni jubilej katoliške Cerkve bodo slavili na Hrvaškem, v spomin na prve stike hrvaškega naroda s sveto rimsko Cerkvijo. Izvoljen je poseben odbor, ki bo sestavil načrt za enotno proslavo tega dogodka.

V Braziliji, ki šteje mnogo mnogo manj prebivalcev kot Združene države, je že nad 40 milijonov katoličanov, torej še enkrat toliko kot pri nas.

Slovaški ministerski predsednik Tiso poroča: Slovaška v svoji novi republiki uživa popolno prostost v verskem oziru. Razpelo se je vrnilo v šole, nedelja je dobila častno mesto v javnem življenju, ustava republike se bo ravnala popolnoma po okrožnicah sv. očetov. Nove pisemske znamke imajo verske znake in kažejo slovaške cerkve, deželne patrone, sv. Cirila in Metoda.

Katoliški uslužbenci cestne železnice na Irskem so letos spravili skupaj toliko posebnih darov v denarju, da se je moglo deset bogoslovcev v ondotnih semeniščih pripravljati na duhovski stan.

Senator Campbell je v nekem govoru v Dublinu izjavil: "Prepričan sem, da od 250 tisoč delavcev in nameščencev na Irskem še en odstotek ni takih, ki bi bili v nasprotju z naukom katoliške Cerkve."

Sto mašnih kelihov so darovali ogerski škofje za cerkve na španskem, ki so jih bili komunisti oropali v času zadnje državljanske vojne.

V veliko neprimliko je spravila vojna redov-

nice na Angleškem. Spremeniti si morajo redovne obleke v toliko, da bodo lahko nosile plinske maske v slučaju avijonskega napada.

*

Kanadski rekord sta dosegla Mr. in Mrs. Joseph Maynard, ki slavita ta mesec svoj zlati jubilej. Deset otrok imata, od teh jih je sedem redovnikov in redovnic.

*

Na gori Iseran v Franciji so postavili kapelo, ki stoji v višini 9250 čevljev nad francosko planoto.

*

Ob angleško-francoski meji so postavili velikanki soho Kristusovo na otočku, ki sega 500 metrov v morje. Imenujejo ta otoček "Kalvarijo miru".

*

Na Holandskem so izdale katoliške župnije in katoliški listi poseben oglas, ki se glasi: Pojdi k spovedi o pravem času. Ko pridejo bombniki, bo morda prepozno. Ohrani dušo čisto smrtnega greha. Posluži se cerkvenega nauka o popolnem kesanju. Imej blagoslovljeno vodo v hiši in pokropi stene, ko bo zatrobil alarm za zračni napad. In pomni: Tvoje življenje je v božjih rokah, ki bo poslal svoje angelje, da te varujejo na vseh tvojih potih.

*

Vedno več podpisov prejemajo cerkvene oblasti s prošnjo, naj bi katoliška Cerkev kaj kmalu proglasila praznik Kristusa-Delavca. Kako bi bil tak praznik res času primeren, ko se vse temne sile bijejo za vlado nad delavstvom, delavstvo bi v svojem prazniku dobilo pogon za duhovnejše življenje.

*

Naziji so prepovedali prodajo knjige sv. Pisma drugje kot v trgovini za verske knjige. Ker je teh trgovin zelo malo v novi Nemčiji, je takoreč prodaja božje knjige popolnoma onemogočena.

*

Naziji so se bridko pritožili v svojem časopisu nad nesramno zatelebanostjo nekih graduantov ene vestfalskih šol, kjer se je za teološki študij oglasilo kar 17 maturantov. "Pravi časopis: kam vendar treba zapisati, da se v Nemčiji najdejo danes starši, ki bodo pustili, da jim sinovi gredo v "klerikalne klavnice"?"

ČRTICA

KO začne jesen z mrzlimi mokrotnimi sapami oznanjat mraz, moriti cvetice in trgati z vej zvenjene liste, se odeva nebo v novo lepoto. Zdi se, da kroži sonce spet po poletnem tiru. Ko spomladi, čarovno zlato požgane travnike in obledele gozdove.

Prelepo ožarjeni oblaki vozijo tedaj Kraljico nebes s preslico v roki po nadzemeljskih svetovih. Ona gre, da še pred mrazom poštee duše tistih nesrečnih otrok, ki se gnetejo za nebeško ograjo in si zastonj žele v nebesa, da bi vzcveteli tam vsaj kot najskromnejše cvetice.

Pa ne smejo na nebeške poljane, ker jih je smrt pokosila nekrščene. Zunaj morajo prenašati mraz in premrti čakati usmiljenja.

Gospa preblagega srca skrbi za te duše ko dobra mati za svoje otroke. Za te sirotke prede sama ono tanko prediva, iz katerega tko angeli voljne plenice in v lepih jesenskih dneh suše po sinjem nebu, da so rabne do mraza.

Ko se Mati božja vznša po nebeških širjavah, ko prede in pripravlja oblekce za zapuščne male, vidi na zemlji nebrižna srca, ki jim ni mar človeške bede. Od usmiljenja ne more zdržati, da bi ne vzela prgišča prediva in ga za opomin spustila na zemljo. Veter, ki ga prestreže in nese ljudem pred oči, ga razvija, suče v niti in šumlja z njim, da se zdi, ko da bi predivo šepetalo:

"Glejte me, predivo Matere božje! Ona sama me je spredla iz kodelje za spomin na svoje zemeljsko življenje in da opomni ljudi na trpljenje revežev, ki jim ni nihče v pomoč."

Tanke niti, ki se spuščajo z nebes na zemljo, se vijejo in pletejo okoli ljudi in spenjajo usmiljena srca. In ker jih je imela v rokah božja Mati, dele srečo vsenaokrog. Na kogar pa de le kosmič tega prediva, čuti od tistega dne v svoji duši mir. In vsaj trenutek sreče še užije, preden se zgrudi v grob.

Ko se poletje poslavlja, se naseli v ljudeh veselje poletnih dni. Jesenska priroda zadehti pomladansko. Preden zaspe svet zimski sneg, ga še enkrat prevejejo blage sapice.

Ta čas se vede strupeno le pajek. S prita-jeno nevoščljivostjo se ozira kvišku po njih z nadzemeljskega sveta.

Nekoč je bil tako objestno predrzen, da si je upal skušati se celo s presveto Devico in trditi, da prede tanjše niti ko sama Marija, Bog pa ga je za ogavno nevoščljivost in napuh tudi takoj kaznoval. Odtlej se mora skrivati po temaćnih kotih in presti mreže iz tako slabega prediva, da mu jih raztrga že vsak vetre.

Nebeška predica, Mati Vnebovzeta, zanalašć spuščā z vretena predolge niti. Ne pozablja ćloveških nadlog in opominja dobre gospodinje, naj naberejo kodeli za dolge zimske večere.

Ko se medlo usuje prvi snežec in se v kočah po ognjiščih bliska ogenj, ko prasketajo smolnata polena in se razgorevajo v vesele plamene, se zbirajo pri pečeh dekleta, ki predejo sive niti in si prepevajo pesmi.

Med eno pesmijo in drugo poje najstarejšā predica kako pravljico. Ko ponehuje žar dogorelih polen, baja, kako je razbojnik Jurij strahoval vse po gozdovih, ali kako je bil nemumni Janko izvoljen za kralja. Pripoveduje o princezinji iz ukletega gradu ali o treh bratih na preskušnjah, nazadnje pa deje:

Povedala vam bom še eno resnićno povest o Devici Mariji, da zveste, kdo nam je dal predivo in nas naućil tkati platno.

Pokriža se kakor k molitvi, odloži kodeljo in toćeće se vreteno in začne:

V dolini kraj gozda je stala koća, vrtić in nekaj malega polja. Vrtić je dajal sadje, draga zeleniće, črna oranica pa bel kruh.

V kočī je živel kmet s postarno ženo in mladoletno hćerko. Obdeloval je zemljo in preživili so se.

Toda naenkrat je priletni oće težko zbolel. Nekak zel veter ga je vrgel na posteljo. In ko je že legel, ni več vstal, da ni bilo nikogar, ki bi zoral njivic. V kočī se je priselila beda. Neposejana zemlja, prazna kašća in skedenj so pričali, da trpi družinica pomanjkanje.

Ubogim ljudem je bilo dan za dnevom hujše.

Le deklica ni bila ob upanje. Vsak dan je pošiljala v nebo vroće prošnje in priporočala očeta nebeški Kraljici.

In Bog jo je uslišal, ko je prosila:

"O večni Bog, vemogoćni Gospod, ozri se name, ki nevredna stojim pred Tvojim prestolom. Usmili se mojih staršev in jim milostljivo podeli vsakdanji kruh. Gospod, Kralj vsega

sveta, ki brez tvoje volje ne zvene nobena travna bilka in ne pade noben list z drevesa, ne daj, da bi otroku umirali starši od lakote. Ne daj, da nas ugonobi nesreća. Usliši prošnje uboge hćere. Posvećeno bodi Tvoje ime, pridi k nam Tvoje kraljestvo, zgodi se Tvoja volja!"

In bila je uslišana.

Deklica, ki je noć za noćjo ćula pri bolnem oćetu, je nekoć okoli polnoćī od utrujenosti zadremala. Tedaj se ji je v sanjah prikazala Mati božja in ji prijazno dejala:

"Nikar več ne tarnaj. Za gorje, ki ga trpiš, ti prinašam tolažbo. Poglej te cvetice z modrimi očesci. Ko vzide sonce, jih bo tudi v vašem vrtiću vse polno. Od rose bodo ko z briljanti posute, da jih bo lepota pogledati. Natrgaj jih, kar moreš, ker ti bodo v vsaki potrebi za pomoć. V njih je skrit zaklad, ki te bo naredil bogato in ki bo v blagoslov vsemu ćloveštvu."

Deklica jo je zavzeta le gledala in trepetala. Matere božje si ni upala vprašati, s ćim koristijo cvetice, ki jih drži v rokah. Takoj z dnevom pa je stekla v vrtić in svojim oćem ni mogla verjeti.

Vćerajšnji vrt je bil ves ko posut z drobnimi cveticami dolgih, tankih stebelc. Cveti so bili živim oćem podobni, in deklici se je zdelo, da jo kar pozivajo, naj jih natrga, kakor ji je bila naroćila najsvetejšā Devica.

Ona pa je dalje le stala in strmela v ćudež, ki ga ni mogla dojeti. Zakrilila je z rokami in zajokala:

"Bog me je milostljivo obdaril z zakladom, jaz pa ne vem, kaj z njim. Nikamor ne vem po nasvet." In od žalosti je ves dan prejo-kala.

V izbi je izćrpana od jokanja zaspala na trdi klopi.

Iznenada je zagledala, kako je na hitro priletel v kočī angel iz nebeških višav, za prvim pa drugi, tretji in ćetrti, dokler jih ni bila polna izbā. S seboj so prinesli najrazlićnejše neznane priprave in predivo. In ko bi trenil, so stale v izbi statve.

Tedaj se je na pragu odprtih vrat prikazala sama presveta Devica.

"Bog z vami!" je pozdravila.

"Na veke vekov!" so odvrnili angeli.

Sveta Gospa je nato sedla k statvam in angelom naokoli velela tkati platno. Poklicala je

deklico in tako dejala:

Zdaj pazi in si dobro zapomni, kako se razne niti vežejo."

Sama je zadrgnila tanko nit in spustila čolnič. Sama je učila revno deklico tkanja.

Deklica je ponižno klečala poleg nje, svoje sklenjene roke v njenem naročju. Sredi svetlih angelov je poslušala Mater božjo, ki jo je proučevala, kako je treba gojiti modro cvetoči vitki lan, kako pridobivati iz vlaken predivo in kako tkati platno.

Usmiljena *Mati* je vso noč presedela v kmečki koči. Šele ko so že petelini zapeli, se je s svojo družino vznesla nazaj v nebesa. Deklica pa je še dolgo ostala na kolenih.

Kot dobra hči, je iz prvega platna, ki ga je skkala, naredila obleko za očeta in mater.

In Bog je blagoslovil njeno delo. Tkala je le platno, hodila pa v zlatu.

(Poljsko: Gawalewicz-Stachiewicz.)

PREGOVORI

Ako hočeš veliko let šteti, moraš od mladega zmerno živeti.

Če hočeš imeti na stara leta mirne dni, varuj se treh reči; žganja, kartanja in zapeljivih ljudi.

Če si ležal v mladosti na rožah, boš ležal v starosti na trnju.

Česar mladci ne vedo, starci povedo.

Človek kaže v mladosti, kaj hoče biti v starosti.

Dokler je drevo mlado, ga lahko pripogneš, kamor hočeš.

Dokler je protje mlado, ga je viti lahko.

Je star kakor greh.

Kakor starci delajo, tako se mladi uče.

Kakor stara ptica poje, tako nauči mladiče svoje.

Kar jih starši uče, tako mladiči žvrgole.

Kar se fante nauči, starček še stori.

Kdor se mlad belega kruha brani, bo star črnega hrustal.

Kdor se mlad vozi, ta star hodi.

Kdor se ne trudi v mladosti, gorje mu v starosti.

Kdor za mladih dni ne skrbi, v starosti trpi.
Kri mlada pravi: Skočiva! Stara pa: Posediva!

Ljudstvo se po svoji mladini vedno ponavlja.

Lepota sivih las, je prav obrnjen čas.

Mlad berač — star brez hlače.

Mlad lažnik — dorasel tat.

Mlad lenuh — star berač.

Mlad pijanec — star ubožec.

Mlad se navadi, a star dela.

Mladarija — bedarija.

Mladi mesec ne sveti vso noč.

Mlad more, star mora umreti.

Mladih ne sodi, mrtvih ne budi.

Mlajši mislijo, da so vsi starci norci; stari pa vedo, da so mladi nori.

Mladina brez rdečih lic — spomlad brez cvetlic.

Mladina novi svet preveč čisla, starega pa zanemarja.

Mlado dete stopa staršem na prste, odraslo na srce.

Mlado drevesce se da zravhati, staro drevo se pa ulomi.

Mlado drevo se upogne, ne pa staro.

Mladost je norost, čez potok skače, kjer je most.

Mladost je norost, ki se ne da ugnati.

Mladost svobodna, malokdaj dobra.

Pitni bratje v mladosti, siromaštva svatje v starosti.

Preprost — doživi starost.

Smrt stare pokosi, mlade postreli.

Srebrn las — je starosti kras.

Star mož, staro vino, žito, stara petica, stara mera: to je kaj vredno.

Star prijatelj — staro vino.

Star ženin in mlada nevesta nimata dobre letine.

Stara cesta, stara cerkev in stara šega je zmeraj najboljša.

Stara mera — stara vera.

Starca je treba slušati, a ne za njim hoditi.

Stare vere, starih ljudi in starega denarja bodi ti vselej mar.

Starih šeg ne vseh zatreti, novih ne vseh zatreti, novih ne vseh sprejeti!

Starim ljudem ne gre rado iz pesti.

Starega vina in starih prijateljev se drži.

Starost je častitljiva.

KOČA STRICA TOMA

Amerikanska povest.
POSLOVENIL FR. MALAVAŠIČ.

VII.

JASNI DNEVI.

ZAPUSTILI smo Toma na ladji, ki je po reki Misisipi plula proti jugu.

Kot delaven in priden človek je Tom rad pomagal delavcem na ladji o vožnji ali kadar so v raznih krajih blago nakladali ali izkladali.

Ker je bil tako postrežljiv in tih, prikupil si je kmalu vse ladjarje in kmalo je uvidel kupčevalec Halej, da mu je nepotrebno imeti ga vklenjenega. Spustil ga je torej, da je hodil po ladji, kolikor in kakor se mu je ljubilo.

Med popotniki (na ladji) je bil tudi bogat mlad mož iz Novega Orlina z imenom Clare. Obiskal je s svojo edino, pet ali šest let staro hčerko Evangelino in svoje sorodnike v severni deželi Vermontu in je bil zdaj v svojo domovino namenjen.

Spremljala ga je tudi njegova sestričina Ofelina, katero je pregovoril, da je šla z njim v južne kraje, da bi ga gospodinjala, ker je njegova žena vedno bolehal.

Evangelina ali Eva, kakor so jo navadno imenovali, bila je zelo ljubeznjiva deklica ne samo zavoljo svoje mičnosti, nego tudi zavoljo svoje brihtnosti; pri tem pa je bila tudi jako dobrega in usmiljenega srca. Kmalo so jo ljubili in spoštovali vsi, ki so bili na ladji.

Z vsemi se je seznanila, pa vendar je s vsemi ravnala tako priprosto, tako nedolžno, da ni nikogar nadlegovala ali pa celo žalila. Vsak se je oveselil, ko je ugledal lepo njeno kodrasto glavico, in ko se je zdaj tu zdaj tam prikazala s prijaznimi svojimi višnjevimi očmi, iz katerih je sijala zgolj prijaznost.

Prišla je gotovo vsak dan, če ravno le za kratek čas, k ograji, od katere se je videlo v parno mašino in v žarečo peč, in pred sobico, poleg katere je običajno sedel krmar; ravno tako je obiskala vsak dan ladjino kuhinjo.

Vedno vesela in dobre volje se je vžalostila samo takrat, kadar je šla mimo vklenjenih Halejevih sužnjev.

Mnogokrat je postala pri njih in jih je gledala s srčnim usmiljenjem; pristopila je sem ter tja k njim ter je s svojo nežno ročico poskušala težo njihovih verig. Potem je navadno odbežala, pa kmalo se je zopet vrnila s košarico sadja, orehov in sladčic, katere je razdelila med uboge stvari in bila je čez mero srečna, ko je videla, kako so se veselili darov, katere jim je tako prijazno delila.

S Tomom se je seznanila še le počasi; dasiravno je bila s vsakim prijazna, je vendar vselej dobro premislila, s kom bi se spoprijaznila.

Kakor vedo otroci sploh izmed tistih, ki se jim kažejo prijazni, najti prave prijatelje svoje, tako je tudi Evangelina v kratkem času v Tomu spoznala takega prijatelja. Rada je jemala od njega igračice, katere ji je izrezljal iz češnjevih koščic, iz orehovit lupin in iz bezgovega stržena. Kmalo je postala bolj zgovorna ter se je tako po malem začela z njim pogovarjati.

Enega dne jo je prašal: "Kako pa je mali gospodičini ime?"

"Evangelina Clare, dasiravno me ata in drugi imenujejo Evo. Kako je pa tebi ime?"

"Jaz se imenujem Tom, in mali otroci tam gori v Kentukiju so me klicali stric Tom," odgovoril je dekletcu.

"Torej bom te tudi jaz stric Tom imenovala; imam te prav rada. Kam pa greš stric Tom?"

"Ne vem, gospodična Eva."

"Ne veš?" vprašalo ga je dekle zavzeto.

"Ne vem Evica, ne vem. Prodali me bodo, pa ni mi znano, komu, ne kam."

"Moj ata te lahko kupijo," tolažilo ga je dekle; "in če te kupijo, bo se ti prav dobro godilo. Še danes bom jih prosila."

"Srčno se zahvaljujem, ljuba mala gospodična," dejal je Tom hvaležno.

Ladja se je ravno ustavila pri malem selu, da se preskrbi s kurjavo, in Eva, katero je klical oče, je urno odtekla; Tom pa je šel pomagat drv nosit. Delo je bilo kmalo zgotovljeno.

Ko se je lajda jela naprej pomikati, stala sta Eva in njen oče pri obrobni ograji. Kar na enkrat se prekucne deklet in pade v vodo, ne da bi bil oče zapazil, ki je ravno gledal na drugo stran. Gospod Clare to zapazivši, je hotel kar za njo skočiti; toda pričujoči so ga zadržavali. In pomoč je bila tudi že tu.

Tom je namreč že skočil v vodo, in ker je znal dobro plavati, mu ni bilo težko vjeti otroka, da se ni utopil, ter ga prinesel k ladji, kjer ga je že čakalo mnogo sužnjev, da bi ga sprejeli. Ostrašeni oče je nesel hčerko vso mokro in nezavedno v ladjino sobo, kjer so vse gospe hitale pomagat. Evo so slekli in položili v postelj. Kmalu se je zbrihtala. Že drugo jutro je po svoji navadi skakala po ladji, dasiravno je bila naglega strahu vsled padca v reko še vsa blede.

Če bi ji Tom tudi ne bil življenja rešil, bila bi vendar spolnila, kar mu je obečala. Njeno usmiljeno srce ji je velevalo spolniti dani obet. Tom si v svoji ponižnosti tega tudi ni štel v nikakršno zaslužnje; spoznal je namreč to kot dolžnost vsakega človeka. Pa vendar se je veselil v srcu svojem, da mu je Bog dal priložnost, da se je mogel nedolžnemu otroku že naprej zahvaliti.

Evangelino je oče neizrečeno ljubil, zategadelj ji je bilo posebno zdaj lahko ga prositi, da bi kupil Toma — kateremu je bil kot rešitelju otroka svojega hvaležnost dolžan — od trdosrčnega kupčevalca z sužnji.

To se je tudi kmalo zgodilo. Ko je Halej prejel denarje svoje te podpisal kupno pogodbo, šel je gospod Clare s svojo hčerko h Tomu, ter mu naznanil, da je zdaj on njegov gospodar.

Tomu so solze veselja in ginjenja zaigrale v očeh in zahvalil se je iz globočine svojega srca, rekoč: "Bog vas blagoslovi, dobri gospod!"

"To upanje tudi imam," odvrnil je gospod Clare, "in mislim, da boš pri meni zadovoljen, Ali znaš s konji ravnati?"

"Pri svojem prejšnjem gospodarju sem bil vedno kočijaž, hodil sem še celo konj kupovat," odgovoril je Tom.

"Dobro; tedaj boš tudi moj kočijaž, toda le s tem pogojem, da se mi ne boš nikoli upijal."

Tom je debelo pogledal gospoda Clareta trdeč, da nikoli ne pije vpijančljivih pijač.

"Tem bolje, Tom," dejal mu je njegov novi gospod, "in tudi sploh upam, da boš svoje reči dobro opravljal."

"Ali boš tudi res rad pri atu?," pristavila je Evangelina.

"Ata imajo vse ljudi radi, samo smejejo se jim zmeraj."

Nad temi nedolžnimi besedami se je njeni oče glasno zasmeljal ter ž njo odšel na drugi konec ladje.

Avguštin Clare je bil sin bogatega posestnika v Lujzijani. Njegovi predniki so se naselili iz Kanade. Dveh bratov, katera sta si bila v vsem zelo podobna, bil je eden posestnik lepega in bogatega posestva v Vermontu, drugi pa v Lujzijani. Avguštinova mati je bila francoskega pokolenja ter se je že pred mnogimi leti preselila v Lujzijano. Avguštin je imel enega samega brata. Ker je bil v otročjih letih slabotnega zdravja, nasvetovali so zdravniki poslati ga k njegovemu stricu v Vermont, češ, da mu bo tamošnji zrak boljše prilegal. To se je tudi godilo in več let je ostal pri stricu.

Že kot mladenič se je seznanil z neko gospodično iz Novojeorške države. Ugajala mu je in sklenil je vzeti jo v zakon.

Vredna je pa tudi bila njegove ljubezni. Bila je vsa po njegovih željah in ljubila je tudi njega s pravo, čisto ljubeznijo.

Bila je imenitnih staršev, kateri so ji pa zgodaj pomrli. Tisti čas je živela pri svoji rodbini. Ker je bila mladoletna, bilo je za možitev treba privoljenja njenih varuhov. Dalo se ji je in bila je Claretu obljubljena. Ko se je to zgodilo, se je mladi ženin urno vrnil v Lujzijano, da bi si ondi vredil svoje gospodarstvene razmere.

Pisal je svoji nevesti potoma, kakor tudi iz Lujzijane, kadar mu je le pripuščal čas, in njegova največja radost je bila, kadar je od nje prejel kak odgovor.

V začetku je dobival redno pisma od nje, toda izostala so kmalo; in če je še tako silno prosil odgovora, ga vendar ni dobil. Že je nameraval se pred omenjenim časom napotiti proti severu, da bi se prepričal, kaj je vzrok temu nerazumljivemu molčanju, kar dobi vsa svoja poslednja pisma neodpečatena nazaj s kratko opombo enega sorodnikov svoje neveste, v katerem se mu je kratko naznanjalo, da je dala

svojo roko že nekemu drugemu in da bo že poročena, predno Clare ta list prejme.

Bilo mu je, kakor če bi iz jasnega neba vanj treščilo. Svoje življenje bi bil zastavil za njeno zvestobo; zdaj pa je zvedel v svojo neizrečeno žalost, da ga je tako neusmiljeno prekanila. Pa vendar je ni nehal ljubiti. Njegovo srce je bilo preveč razburjeno, kakor da bi si mogel misliti, da mu je kdo drugi nastavljal zanjke. Bil je mlad, bogat, ljubeznjiv, in imel je vse lastnosti dobrega človeka. Nikoli ni nič zapazil pri svoji nevesti, kar bi ga moglo navdajati z mislijo, da je nestanovitna. Ljubila ga je kakor on njo; to so pričala vsa njena zadnja pisma. Kako bi si mogel tedaj misliti, da se je tako naglo izpremenila, ne da bi bila povedala, zakaj? Tega tudi ni vprašal. Kakor smo že rekli, bilo je njegovo srce preveč omamljeno. Lahko bi bil zavoljo tega pisal svojemu stricu ter bi se ž njim posvetoval, toda čutil se je preveč razžaljenega in vsled tega se je vzbudila v njem želja maščevanja. Sam s seboj nevoljen je kar sklenil se tudi oženiti, da bi tako za vselej vpokojil svoje srce. Z vso strastjo je začel zahajati v družbe, katerih se je dosedaj ogibal. Kjer se je oglasil kot snubač, so ga povsod z veseljem sprejeli, in tako se je zgodilo, da je že v štirinajstih dnevih dobil nevesto, mlado žensko iz Novega Orlina, katera je bila hči jako imovitih ljudi. Kmalu potem je bila tudi poroka in vse je govorilo, da lepšega zakona daleč okoli ni najti.

Prve tedne po poroki je bilo veselje čez veselje, tako, da so se komaj oddahnili da celo Clare ni bil zmožen premisliti, s kom se je poročil. Svojo bivšo nevesto si je takorekoč siloma izbil iz glave, pa kmalu je zopet s toliko večjo silo oživela v njegovem spominu. Imel je nekoč v svoji graščini blizu Novega Orlina zbrano veliko družbo in vse je bilo prav 'židane volje', kar mu pride pismo, pri katerega pogledu je grozno obledel.

Spoznal je znano pisavo in komaj se je toliko premagal, da je prikril svoj zavzetje, ter našel izgovor, da bi se za nekaj časa odtegnil. Še le čez nekaj časa bilo mu je mogoče oditi v drugo sobo.

Ko se je prepričal, da je sam, odpečatil je nesrečno pismo in kar je bilo v njem pisano, potrlo ga je popolnoma. Njegova prva nevesta je bila popolnoma nedolžna!

Ker je bila zelo bogata, namenil jo je njen stric in oskrbnik svojemu sinu, ter si je prizadeval na vse mogoče načine, da bi razdril njeno zvezo s Claretom, kar se mu je tudi posrečilo.

Prestrigel je namreč njena in Claretova poslednja pisma, in kakor je naznanil Claretu, da je nezvesta, tako je hotel tudi njo prevariti, ker ji je trdil, da je Clare izbral že drugo nevesto. Toda bolj previdna, kakor Clare, ni hotela verjeti njegovim trditvam ter je na tistem poizvedovala tako dolgo, da je zasledila mrežo laži, katero je razpel čez njo in njenega zaročenca. Že poprej je odločno odbila vsako ponudbo stričevega sina in bi se tudi ne bila vdala njegovi volji, če bi se tudi prepričala, da je njen ženin nezvest. Njeno poslednje pismo do Clareta je živo pričalo, da ga je ljubila z enako udanostjo, kakor poprej, in končno mu je razodela svoje nadejanje, da bota kmalo kot mož in žena srečno živela.

Ne da se z besedami dopovedati, kar je ta hip trpel mladi mož. Še le čez več dni se je opomogel toliko, da je odgovoril na prejeto pismo. Razodel ji je s krvavečim srcem, kaj je storil, dokazal ji svoje bridko obžalovanje, ter jo končno prosil pomilovanja; pristavil je še, naj bi ga kot svoje požrtvovalne ljubezni nevrednega za vselej pozabila.

S tem činom je bila njegova ljubezen na videz končana, a tlela je v njegovem srcu do groba. Se ve, da bi bila njegova žena, če bi bilo njeno srce vneto, za složno zakonsko življenje, zacečila težke rane in olajšala bridke spomine; toda Claretova žena Marija ni imela takih lastnosti, ni bila takega mišljenja. Bile so tri reči, katere je ž njo priženil njeni mož: tisoč dolarjev imetja, svetle črne oči in lepa postava. Ljubezen, občutno srce in dobra ženska duša so ji bilo vedno tuje reči; ljubila je le samo sebe in ni poznala druge zabave, drugega veselja, kakor delati, kar ji je ravno prišlo na um.

Tega je bila navajena z otročjih let; množica sužnjev je bila vedno pripravljena spolnovati njena povelja; skušali so se njeni starši, kateri bi prej spolnili njene tudi najskrivnejše želje, in če so bile še tako nespametne. Tako res ni bilo čudo, da se je neizmerno samoljublje vgnezdilo v neizkušenem njenem srcu in jo povsod vodilo.

Ker se je bala in ogibala vsakega truda, ostala je čisto nevedna, in malo olike, katero je

imela, pridobila si je v nekaterih omikanih družbah, v katere so ž njo zahajali njeni starši.

Siti vednih veselje, v katerih je živela in prilizovanj, katera so ji skazovala krdela zaljubljenec, zdel se ji je zakon s Claretom nekaj nenavadnega in ni pričakovala drugega, kakor da se ji bo kot mož klanjal in prilizoval, kakor poprej.

Ze prve tedne po poroki in posebno po tem, ko je Clare prejel že omenjeno pismo, ni bil nič več voljan ravnati se po njeni volji, vezala ga je še samo dolžnost in prirojena blagosrčnost, da žene ni preveč zanemarjal in da jo je vsaj na videz spoštoval; toda njo, včlovečeno samoljubje in samopašnost, ljubiti mu nikakor ni bilo moč.

In tako so jima potekali dnevi zakonskega življenja brez sovraštva, sočutja in ljubezni. Po rojstvu Evangeline sta se sicer nekoliko približala, toda le za kratek čas. Med tem ko je oče dete ljubil z vso ljubeznijo, ni bilo materi nič drugo, kakor prijetna priklada k zakonu. Ljubila je sicer tudi ona otroka, pa dosti manj, kakor samo sebe; njena ljubezen se je kmalu še bolj ohladila, posebno, ko je videla, kako prisrčno ljubi njen mož otroka. Ker je mislila, da zavoljo tega njo manj ljubi, jela je od zdaj vedno bolj in bolj kujati se; bila je nevoljna ter se je kislo držala; vedno je tožila, da jo glava boli in po udih trga in pri vsaki še tako majhni priložnosti jo je zgrabila grozna jeza. Grozno je trpinčila sužnje, katerih je mnogo imela v svojo postrežbo in gotovo bi jih dala vsak dan pretepati, ko bi se ne bila bala svojega moža, kateri tega nikakor ni mogel trpeti.

Imel je sužnje, ker je bil tega vaje od mladih nog, in ker je v Lujzijani bila to šega vseh imovitih ljudi. S svojimi sužnji je ravnal enako milo in dobro, kakor s svojimi posli. V nekaterih rečeh jim je bil skoro predober. Tako ni bilo čudo, če so v kuhinji, v hiši in sicer povsod gospodarili, kakor jim je pozelelo srce, in po gospodinjinem izgledu neizmerno tratili. V tej hiši je bilo res, da nihče ni vedel, kdo je bil kuhar ali hlapec.

Dasiravno gospod Clare ni bil vaje, skrivati denarjev, katere so dan na dan zahtevali od njega, moral bi vendar biti slep, da bi končno ne bil uvidel nespametne potrate. Premislil je vse razmere in uvidel, da bo v kratkem treba

vse reči urediti drugače in gospodinjstvo izročiti komu drugemu. Po njegovem prepričanju za to ni bil nikdo drugi bolj sposoben, kakor njegova sestrična Ofelija v Vermontu. Peljal se je torej s svojo hčerko, brez katere ni mogel ne en dan živeti, k svojemu stricu v Vermont, in če tudi je Ofelija nerada zapustila svojo domovino, udala se je vendar njegovim prošnjam ter obejala, da prevzame gospodinjstvo v njegovi hiši.

Gospa Clare je bila preveč napihnjena in topa, kakor da bi si mislila, da se s tem kratijo njene pravice; da, še vesela je bila, da se ji ni bilo več z gospodinjstvom vkvarjati. Pustila je torej Ofelijo, da je delala in gospodinjila po svoji volji, in tako je storila tudi prav. Ofelija je bila namreč kaj izvrstna gospodinja, in kmalu je v hiši vse spravila v dober red.

Zdaj pa imamo posebno opraviti s Tomom. Čutil se je prav zadovoljnega in srečnega pri svojem novem gospodarju; samo na svoje nesrečne ljube je mislil dostikrat, katere je pustil v Kentukiju in le edino to mu je grenilo življenje. Dasiravno je vžil marsikaj dobrega, česar so pogrešali drugi sužnji, bi se bil vendar rad odpovedal vsemu, če bi bil mogel s tem doseči, da bi živel pri svojih.

Ze davno je želel jim pisati in poročiti, kakva sreča ga je doletela; in dasiravno jih je hotel s tem vpokojiti, spomnil se je pri tem vendar večkrat, kar mu je pri odhodu obečala Želbijeva gospa, namreč da bo ga odkupila ter vzela nazaj v Kentuki. Pa jako težko ga je stalo zapisati svoje misli in čute, ker mu je manjkalo pomoči mladega Želbija in še le, ko je videla Evangelina, v kakšni stiski da je in si je z otročjim veseljem prizadevala, da bi ga vadila po svoji majhni vednosti v pisanju, dobila je njegova poskušnja boljši vspeh. Enega dne ju je zalotil gospod Clare pri tem delu ter se je pri tem novem opravilu svoje hčerke silno začudil, ne da bi bil najmanj nevoljen, da je pomagala sužnju pisati. Ko je zvedel, za kaj gre, in ko mu je Tom natanko razložil, kako bi rad sestavil pismo, pisal je sam ter pismo sam izročil pošti.

Ko so Tomovi pismo prejeli, so se jako oveselili in mladi Želbijeve Jurij je prevzel pisati odgovor in Tomu naznaniti, da morda čas ni več daleč, v katerem se bo vrnil v Kentuki.

Se ve, da se to upanje ni uresničilo, ker se imetje gospoda Želbija ni popravilo tako urno, da bi mogla njegova žena prihraniti toliko de-

narja, kolikor je znašala odkupnina za Toma. Pa tudi Clare ji je bil čisto neznan, sicer bi si bila morda pomagala s tem, da bi se obrnila na njegovo dobrosrčnost in ga prosila, da bi ji Toma prepustil.

Četudi je preteklo mnogo tednov, mnogo mesecev, ne da bi se Tomu spolnilo hrepenenje, bil je vendar predober kristjan, da bi ne bil v tem spoznal volje božje in se v njo vdal. Tudi mala Evangelina mu je pripravila veliko dušnega veselja. Blagemu otroku so jako ugajale duhovne pesmi, katere je peval po končanem delu; enako veselje je imela nad njegovimi krščanskimi pogovori. Pesmice se je naučila sčasoma iz glave in tudi njegove govore si je vtisnila v srce.

(Dalje prihodnjič.)

NOVEGA KAJ PRI MARIJI POMAGAJ ?

P. Aleksander.

Selitev se je pričela. Prve so prišle na vrsto čebelice, pridne sotrudnice naše. Father John, naš čebelar, jim je našel novo mesto zgoraj na hribčku, krog petdeset jardov od novega samostana. Nekaj so se čebelice upirale, toda šlo je, menda so bile v strahu, da jim bodo zopet še zadnji borni med pobrali.

*

Mi redovniki pa samo komande čakamo: kmalu bo tudi za nas prišel ukaz: gremo. Zgoranje nadstropje ima že okna, še v spodnjem prostoru samostana imajo delavci delo z ometom in cerkev čaka zadnje krtače, zatem pridejo tesarji za nekaj tednov in delo bo končano. Po izjavi načelnika delavcev bodo z vsem že 15. novembra pri kraju.

*

Vreme je izborno: indijansko poletje imamo; da bi le ostalo tako tja do decembra. Trava je radi suše že itak vsa posušena, noben dež bi ji ne pomagal več. Orači sicer ne morejo na njive orat, ker je gruda pretrda, bomo pa po-

zneje toliko bolj zavihali rokave in se spravili na delo.

*

Zadnja prireditel na našem sezonskem koledarju — medeni piknik — se je zelo dobro obnesla. Samo nekaj dolarjev je manjkalo, pa bi dosegli svoto sedem stotakov. Dobiček je bil 680 dolarjev. Vse to je prinesel dan sam; letos namreč nismo imeli nobenih knjižic. Father John me je naprosil, da se na tem mestu zahvalim vsem dobrotnikom in pomagavcem, udeležencem in prijateljem, ki so pripomogli, da je bil dan tako poln veselja in uspehov. Pohvala gre pa seveda tudi od moje strani v imenu vse samostanske družine pridnemu čebelarju, Fr. Johnu, ki leto za letom s takim veseljem in marljivostjo dela za blagor samostana s tem, da pripravlja obilno žetev medu. Čebelice so bile pravzaprav tiste, ki so prinesle prvi dar novemu samostanu. Lani tisočak, letos pa skoraj tisočak. Občudovati je treba patra čebelarja: kljub piletnosti, šest križev že na plečih, pa še vedno s tako žilavostjo opravlja svoj posel. Nauk za nas druge: oprimi se enega dela in drži se ga, pa boš imel uspehe pokazati. Ta medeni piknik bo torej ostal nam vsem kot lep spominski dan na Lemont, ker je obenem praznik, ko praznujemo god sv. Terezike in sv. Frančiška. Upamo, da bo tudi prihodnje leto udeležba tako obilna in družba tako prijetna. Od vseh strani in iz vseh naselbin so se naši dobri ljudje odzvali. Hvala vsem za vse.

*

Kljub temu, da so že naši sosedi iz Chicago in drugod že toliko darovali za naš novi samostan, se pa že zopet dobrotniki oglašajo in povprašujejo po naši opremi in opravi v novem samostanu. Kaj naj rečemo ob izkazu tolike požrtvevalnosti kakor to: ginjeni smo, da se nam toliko prijateljev oglašajo v naših potrebah. Že vnaprej vsem novim dobrotnikom: Bog plačaj.

*

Pri groti smo tudi začeli pripravljati grudo za novo grmičevje. Brat Martin z svojimi pomagači, bratom Karlom, bratom Viljemom, bratom Jakobom pripravljajo teren za razširjenje grotinega prostora. Nameravajo pripraviti lep planinski vrt (rock garden), ki se bo raztezal prav od grote pa do glavne ceste, ki vodi na pikniški prostor. Ta vrtič naj bi imel polno različ-

nega grmovja in lepe bele stezice, kjer bodo romarji lahko se sprehajali in občudovali nove rože. Stroške za ta nov vrtiček krog grote bomo plačali iz sklada, v katerega so romarji nedeljo za nedeljo darovali. Puščica ob groti je precej darov v ta namen prinesla. Kako bo kaj delo napredovalo, še ne vemo. Težava je v tem, ker naši dijaki predvsem knjigam žive. Taka je naša postava, med šolskim letom se morajo bogoslovci zelo oprijeti svojega študija in jim ni dovoljeno tratiti časa ali pa ga rabiti v druge namene in za druge posle. Pa tudi začetniki smo vsi. Knjige in katalogi nas pouče, kako treba saditi in kako treba paziti na razne rastline in razne nasade, da ne ovenejo. Porabijo za to delo omenjeni dijaki le prosti čas in to sebi v zabavo in oddih. Torej bo delo le počasi napredovalo.

*

Takoj, ko se preselimo, nas pa čaka novo delo na prostoru pred novim samostanom. Tudi tam bo treba vse zravhati in skrbeti za nasade krog samostana. Treba bo vlti še dve vrsti stopnjic. Po kontraktu skrbe profesionalni delavci le za stopnjice, ki se drže hiše same. Do teh stopnjic je pa še vseeno previsok teren.

*

Treba bo napovedati posebno petletko dela. Vzelo bo leta, predno bo vse urejeno. Treba postaviti romarski dom, podreti stari samostan, urediti ceste, saditi nova sadna drevesa. Moratorij za šolo bi nam kar pomagal. Za eno leto uposliti vse profesorje in študente, to bi bilo lepo število delavcev in delo bi bilo končano v enem letu. Tako bo treba pa dolgih pet let. Ne pomaga nič. Sicer se pa tudi počasi daleč pride, je dejal višnjegorski polž.

Za prihodnje leto se že oglašajo naši rojaki za piknike. Šentštefanska župnija se bo menda okorajžila in prihodnje leto k nam prišla, tudi šentštefansko društvo je prosilo za prostor četrto nedeljo julija, irska fara, ki je letos prišla k nam na izlet, se je že tudi priporočila za nedeljo, tretjo, pa dedikacijo, blagoslovljenje imamo v juliju, pa so vse nedelje oddane, v avgustu imamo pa romanja. To v vednost društvom. Na junij se radi nestalnega vremena ne moremo zanašati.

Brat Antonin, potovalni zastopnik se je spet povrnil k nam. To pot je obiskal vse naselbine po zapadu. Neutrudljiv je v svojem delu za naš list, brez njega bi Ave Marija veliko težje izhajala.

*

Ta mesec je pobiral Pater Alojzij v Euclidu darove za nov samostan, upamo, da prinese polno malho domov. Father Edvard odhaja v Forrest City koncem meseca na zbirko in 40 urno pobožnost, v Willardu bo imel misijon in menda tudi zbirko pisec teh vrstic. Zbirko je imel ob 40 urni pobožnosti tudi v Kansas City. Tudi Father Trunk nam je pisal v svoji dobrotljivosti in prosil za koverta, z namenom, da se tudi njegova fara v Leadville odreže z majhno svoto. Hvala mu.

*

Prehitro sta odpotovala od nas dva odlična zastopnika domovine. Father Kazimir Zakrajšek je odšel dne 3. oktobra na ladji Vulcania, na isti ladji pa je odpotovala tudi vrhovna predstojnica šolskih sester, častita Mati Terezija Hanželič.

Prekratek je bil obisk našega patra Zakrajška, ker mu je vojska prekrizala račune, ki jih je imel. Škoda, da mu pomanjkanje časa ni dalo prilike, da bi videl vse rojake širom Amerike in jim obrazložil svoje lepe načrte. Srečno pot.

Generalna predstojnica se je pa na svojem obisku tudi povsod tako priljubila, da se je bilo kar težko posloviti od nje, zlasti čč. sestram. Naj Vas, častita Mati, spremlja vsepovsod božji blagoslov in upamo, da bo Vaš obisk obrodil lepe sadove tudi za nas izseljence. Saj smo slišali, da je ravno Vaša navduševavna beseda veliko pripomogla k temu, da se bodo sestre s toliko večjo vnemo lotile velikega dela gradnje na Asiškem Gričku. Takrat bo morda Bog dal, da zopet pridete med nas. Obljubljamo, da bomo dobrim našim sestram pomagali vsi rojaki, da čim preje svoje delo dovrše. — Tudi Vam srečno pot.

*

Otroci pokojne dobrotnice naše Frančiške Laurich iz Joliet so velikodušno darovali 50 do-

larjev za gradbeni sklad našega samostana v spomin pokojnim staršem. Najlepša hvala.

*

Med darovavci pretečenega meseca je bil najbolj požrtvovalen Mr. Andrew Kochevar iz Joliet, ki je že preje precejšno svoto daroval. Znesek to pot je bil \$80.00. Bog plačaj.

*

Še vedno iščemo v Lemontu zakonski par, ki bi prevzela prihodnje leto oskrbnitvo romarskega doma. Mož naj bi bil farmar. Oni, ki so živeli že na farmi, imajo prednost. Za primer-no plačo seveda.

*

Tudi delavcev iščemo za prihodnji mesec, ko bo treba poprijeti to ali ono delo ob selitvi v novi dom. Če se oglasi ta ali oni rojak, ki bi ne imel drugega opravka čez zimo, mu bomo hval-ležni.

V FOND ZA ZIDANJE DAROVALI

ILLINOIS—

Chicago—Po \$50: A. J. Darovic. — Po \$35: John Knafelc. — Po \$25: Mr. Frank Vidmar. — Po \$20: J. Mlakar. — Po \$14: Math Kremesec. — Po \$10: Mary Koren. — Po \$5: Therese Mohorich. — Po \$4: Mr. in Mrs. P. Prah. — Po \$2: Mr. in Mrs. J. Pichman. — Po \$1: Mrs. A. Koren, družina John Starc.

Joliet—Po \$80: Mr. in Mrs. Andrew Hochevar. — Po \$50: Otroci pokojnih Matija in Frances Lavrich. — Po \$2: Mr. in Mrs. J. Perush. — Po \$1.50: Mrs. L. Dolinshek. — Po \$1: Mrs. M. Papesch, Mrs. J. Doll, Mr. in Mrs. Smerekar.

Rockdale—Po \$5: Marija Pomagaj Lodge, No. 119, KSKJ.

Lemont—Po \$688: Medeni piknik. — Po \$2: Mr. A. Pechovnik, Mr. J. Vičič.

Oglesby—Po \$5: Mary Meglich. — Po \$1: F. Jerin, No. Chicago—Po \$5: Mr. in Mrs. F. Zorc.

Waukegan—Po \$25: Frank Opeka.

Aurora—Po \$5: Mrs. F. Krantz.

Argo—Po \$14: Družina Jalovec.

MINNESOTA—

Ely—Po \$10: Amelia Virant, Mr. S. Kobily. — Po \$5: Družina M. Plut. — Po \$2.50: Mr. in Mrs. Tratnik. — Po \$2: A. Urbas, Mr. in Mrs. J. Otrin, Mr. in Mrs. F. Tomsich. — Po \$1: Mrs. T. Lesar, družina Papesch, Evelyn Plut, Mrs. M. Kalcich.

Soudan—Po \$2: Mr. in Mrs. F. Svajgar. — Po \$1.50: T. Russ. — Po \$1: M. Zupancich, Mrs. Nemanich.

Duluth—Po \$6: M. Stupitz. — Po \$2: Mr. V. Kavishia.

St. Joseph—Po \$1.50: Mrs. K. Bicek.

WISCONSIN—

Sheboygan—Po \$2: Družina Anton Knaus, družina Anton Shircel. — Po \$1: Mr. J. Gergič, Mary Krapšek.

Milwaukee — Po \$5: Joseph Kerznar. — Po \$3: Barbara Evans.

West Allis—Po \$5: N. N. — Po \$1: Angela Pipan.

Greenwood—Po \$5.00: Mr. in Mrs. Rakovec.

Willard—Po \$5: Ludwig Perušek.

PENNSYLVANIA—

Johnstown: Po \$1: Mrs. F. Kučar, Mrs. M. Tursic. — Po 50c: Mrs. J. Milavec.

Cecil—Po \$5: Mrs. B. Murgel.

Farrel—Po \$3.50: Mrs. A. Lumbert.

Steelton—Po \$1: J. Benkovic.

Moon Run—Po \$5: Mrs. A. Možina.

OHIO—

Cleveland—Po \$10: Mr. in Mrs. J. Polz. — Po \$5: Sodality of Assumption of St. Mary.

Lorain—Po 50c: Mrs. A. Stembal. — Po 25c: Mrs. M. Marino.

MICHIGAN—

Detroit—Po \$5: Mr. in Mrs. A. Krek.

Paw Paw—Po \$2.50: Mrs. K. Sitar.

River Rouge—Po \$25: Mrs. C. P. Yakes.

NEW YORK—

Brooklyn—Po \$5: Mrs. A. Hutter.

WASHINGTON—

Clayton—Po 50c: Mr. F. Gaber.

IZ UPRAVE

Br. Akurzij

KANSAS CITY, KANS. — Piše Kathrin Majerle. — Prav rada bi tudi jaz malo pokramljala z cenjenimi bralci Ave Maria. Po tridesetih letih mi je bila dana prilika, da sem obiskala v daljnem New Yorku in Brooklynu svoje sorodnike in prijatelje iz stare domovine, zlasti one iz Starega trga. Prvo sem obiskala druž. Kapš, katere nisem videla že nad 37 let. Obiskala sem tudi Mrs. Maks Kobe, druž. Mrs. Geo. šute ter

mного znancev in prijateljev, kateri so me prav ljubeznjivo sprejeli ter postregli povsod s pravo slovensko gostoljubnostjo. Silno sem pa bila vesela, ker sem povsod, kamor sem prišla videla, da so naročeni na lepi mesečnik Ave Maria.

Globoko sem bila iznenadena, ko me je dobra Šutejeva družina vzela s seboj na Osmo, kjer smo bili pri sveti maši. Ah to petje! Bilo je tako krasno, da ga ne pozabim nikoli, nikoli! Vsa čast vam dragi Newyorški pevci, zakaj vredni ste vse hvale.

Obiskala sem tudi družino Junke, ki so tudi naročniki na list A. M. Mr. Junke, čeprav ima že sedem križev za seboj, se še vedno pokonci drži, kakor vojak. Hvala lepa Mrs. Junke, ki mi je razkazala Lurško božjo pot ter še zraven vse stroške plačala. Obiskala sem tudi naročnico Mrs. M. Rozman, katera se kljub mnogim bridkostim še precej krepko drži.

Imela sem srečo, da sem bila vsak dan pri sveti maši v cerkvi Marije Sedem Žalosti na Morgan Ave. Obiskala sem mnogo cerkva, kjer imajo skoraj povsod katoliško šolo. Razveseljivo je, ko imajo nekatere šole do tisoč katoliških otrok. Tukaj se pač vresničujejo Gospodove besede: Bolj ko bodo cerkev preganjali nasprotniki, bolj bo rastla in se razcvitala.

Prav lepa hvala tudi hčerki mojega brata Mary Osterman, ki mi je razkazala mesto New York, posebno pa še sem bila vesela, ko sem videla veličastno katedralo, ki je kras New Yorka. Obiskala sem tudi veliko pokopališče kjer je grob moje nepozabne sestre. Vesela sem bila, ko so njeni otroci povedali, da se je vsako leto ob obletnici spomnijo z sveto mašo in svetimi obhajili. Verjemite, da vam vaša draga mama ne bo ostala za vašo dobroto dolžna.

Sedaj pa iskreno pozdravljam vse naročnike lista Ave Maria, posebno pa še drage sorodnike in dobrotnike, katere sem obiskala. Zlasti tebe draga M. Kobe.

RENTON, WASH. — Piše Ivana Majnik. — V svoji veliki stiski in nadlogi sem obljubila, da se bom v preljubljenem listu Ave Maria javno zahvalila in dala primerni dar, kar sedaj izpolnujem. Bila sem v veliki avtni nesreči daleč od doma v New Mehiki. Vsak, kdor je videl grobljo razbitega avtomobila je rekel, da je tukaj bila posebna božja pomoč zraven, da nismo

bili vsi ubiti. Bili smo štirje, toda le jaz sem dobila večje poškodbe, imela sem namreč več namolmljenih reber in levo nogo, vsi drugi so pa odnesli le malenkostne praske. Posebno misliti mi da, da se je ravno tisti trenutek mimo pripeljal neki zdravnik z postrežnico, kateri mi je dal v moji nezavesti prvo pomoč, drugače gotovo ne bi bila ostala živa na potu v 60 milj oddaljeno bolnišnico, kjer sem bila 14 dni, ne vedoč, ali bom še kedaj videla svoj ljubi domek v Washingtonu.

V teh bridkih stiskah sem se zaupno zatekla k Mariji Pomagaj ter jo prosila pomoči, kakor le more otrok prositi svojo mater in glejte, Marija, ki nikogar ne zapusti, kdor se k njej z zaupanjem obrne, tudi moje prošnje ni prezrla. Danes sem že — hvala Bogu in Mariji Pomočnici — veliko boljša in upam, da bo polagoma posledica te nesreče popolnoma izginila.

IRON MOUNTAIN, MICH. — Piše Lena Marolt. — Javljam vam prežalostno vest, da je Vsegamogočni poklical pred svoj sodni stol našega skrbnega očeta in ljubljenega moža. Veli ka bridkost je to za nas, a vendar nas tolaži zavest, da mu je bil ljubi Bog usmiljen sodnik, saj ga je vedno tako ljubil, ko je bil še zdrav, zlasti pa v bolezni in bil tudi zadnje trenutke še previden s tolažili svete vere.

Pošiljam vam za svete maše in prosim vse ljubljene naročnike Ave Maria naj se ga spomnijo s kako molitvico.

BARBERTON, OHIO. — Piše Jennie Skerl. — Priloženo Vam pošiljam od Mr. in Mrs. A. Okoliš \$10.00 za Vaše novo semenišče, kar vem, da Vam bo prav prišlo in pa zopet 4 ponovne naročnike. Seveda bi rada poslala zopet kaj novih, ali za sedaj morate potrpeti. Nova naročnica Mrs. Tancek je prav vesela lista Ave Maria ter pravi, da je prav lepo in poučno njeno branje. Tako je, vsak se težko naroči, a ko enkrat sprevidi, kaj mu nudi list Ave Maria, ga pa ne more pustiti.

Zadnjič ste naredili napado pri Mrs. Sterle za lučke, prosim popravite, kajti drugače jih dobim jaz po ušesih. (Mislim, da ni bilo napake, morda ni Mrs. Sterle dobro pogledala. — Op. Uprav.) Naročam tudi koledarje, kateri vem, da bodo zopet prvovrstni. Pozdrav vsem širom Amerike.

IZ LEMONTA — Piše upravnik. — Iz upravnštva Ave Maria smo poslali vsem zastopnikom in zastopnicam posebne kartice, na katerih naj nam sporočijo, koliko koledarjev naj jim pošljemo v razprodaajo. Večinoma so se že odzvali ti prošnji, ali vendar je še mnogo takih, ki nam še niso odgovorili. Zatorej prosimo vse da nam to sporočijo čim prej, kajti zgodi se lahko, da bo prepozno.

Do sedaj so nam letos naši dragi sodelavci pridobili za list Ave Maria 350 novih naročnikov. Mnogi so res, kakor razvidite iz seznama novih, vsak mesec kar neutrudljivi, za kar se jim prirčno zahvaljujemo. Je pa vendar tudi veliko takih, ki delajo samo obljube, a ne storijo nič. Upamo,, da bodo tudi ti stopili v vrsto neustrašenih ter pripomogli, da bo do **novega leta vsaj 500 novih**. Kaj pravite, ali bi se to malo število še dalo doseči? Z združenimi močmi se lahko mnogo stori! Vsakemu naj bo geslo: Vse hočem storiti, da dosežemo to število. Kdo bo prihodnji mesec na prvem mestu za nove???

ŽIRI, JUGOSLAVIJA. — Piše bratu Petru v Cleveland — Valentin Dolinar. — Že bo kmalu en mesec minulo, od kar sem prejel tvoje drago mi pismo. Prav vesel sem, ko pišeš, da živita z ženo v najlepši zastopnosti. Tudi časopise sem dobil. Vse hvale sta vredna lista Amerikanski Slovenec in Ave Maria. Vedno sta mi ta dva časopisa najbolj priljubljena, na katera sem ponosen, da sem bil naročen 11 let. Pa, ako bi še kedaj prišel v Ameriko, bi bilo prvo, da bi se zopet nanju naročil. Za časa mojega bivanja tam sem ju mnogim priporočal, za kar so mi bili pozneje hvaležni. Tudi Ameriška Domovina je lepo urejena. Ko sem odpečatil ta velik zavitek časopisov, sem nehote vzkliknil: Bog daj zdravja bratu Petru, ki mi je poslal časopise. Vselej sem prepričan, da iz teh časopisov zajamem mnogo poučljivega in koristnega. Vesel sem, da sta tudi vidva med naročniki teh časopisov, kajti prepričan sem, da si uravnavata življenje po naukih, ki jih dobita iz teh dobrih časopisov. Prav gotovo resnica, kakor pravijo modri ljudje: prašaj človeka, kake časopise čita in takoj boš znal, kakšen je.

Tudi sestra Johanna iz Govande mi je pisala ter sem bil tudi njenega pisma prav vesel. Res srečnega se čutim, da imam v Ameriki tako

dobrega brata in sestro.

Kongres Kristusa Kralja v Ljubljani je izpadel nad vse veličastno. Tudi midva z Blažem sva bila tam. Lepe stvari smo videli in slišali, tako, da se človek po taki manifestaciji čuti nekam vsega versko poživljenega in zdi se mi, da bi lahko prav iz srca zaklical v širni svet, ko človek vidi take mase ljudi: KDOR JE ZOPER BOGA, NAJ SE SEDAJ POKAŽE. O, še je naša Slovenija katoliška, še se dobijo neustrašeni možje, še je mladina na ravni poti za svojimi predniki in dokler bo tako, se nam ni bati še tako velikih verskih zagrizencev.

Še mnogo ti imam pisati, a to prihranim za drugič. Za sedaj pa ostani pozdravljen ti in vsi, ki jim je veren slovenski narod pri srcu.

DAROV

ZA LIST AVE MARIA IN MARIJA POMAGAJ — Po \$2: Mrs. Plautz, Mrs. Judnich. — Po \$1: Mrs. Grahek, Mrs. Meglen, Mrs. Smrekar, Mr. in Mrs. Moren. — Po 50c: N. N., Minn., Mrs. Dougan, M. Mrak, F. Golob, K. Spreicer.

ZA LUCKE PRI MARIJI POMAGAJ IN SV. TEREZIJI — Po \$1: R. Koren, F. Verzuh, M. Šega, po Mrs. Zupancič, Oglesby, A. Jereb, A. Mozina. — Po 50c: M. Slanovich, K. Zagar, A. Smolich, A. Dejak, A. Deshich, F. Koprivnik, Mrs. Kolarich, Miss Janezich, Mr. Jakše, M. Pristaw, J. Ronceovich, M. Ropotec, I. Režek. — Po 30c: S. Podgornik, Mrs. Grahek. — Po 25c: E. Grilc, A. Lambert.

APOSTOLAT SV. FRANČIŠKA — Po \$10: M. Bra-deiko, A. Jerman, A. Horvat, L. Horvat, N. Sustarich, B. Sustarich, A. Tomazich, N. Glavan, Mrs. F. Vidmar Jr., F. Vidmar Jr., Miss M. D. Vidmar, Mrs. G. Puhek, Mr. Gr. Puhek, D. Puhek, J. Puhek, Fr. Vidmar St., Mrs. Fr. Vidmar St., John Habian, J. Zupancich, L. Naglich, J. Jakše, K. Jakše. — Po 3.50: K. Zagar. — Po 50c: F. Muhich, K. Muhich.

SVETE MAŠE — Po \$20: Sinovi in hčere pokojne Frances Lavrich. — Po \$10: M. Brodnik. — Po \$8.50: M. Straus. — Po \$5: A. Hutter, G. Mlakar, F. Ivancich. — Po \$4: S. Podgornik. — Po \$4: J. Gnader, M. Rebeck, L. Marolt. — Po \$2: U. Kozarich, M. Pristaw, K. Kochevar, M. Fajfar, M. Koren, Mrs. Habjan, M. Stupitz, M. Slanovich. — Po \$1: A. Blanchard, A. Možina, I. Bambich, A. Hegler, A. Možina, M. Hochevar, F. Tomsic, A. Jereb, K. Bozočnik, po Mrs. Zupancich iz Oglesby, M. Ušeničnik, S. Marolt, V. Moren, Mrs. Mrak, F. Fink, Mrs. Otrin, Mr. in Mrs. Makovec, C. Derganc, M. Koder, Mrs. Russ, B. Evens, A. Drasler, Mrs. Verbich, L. Dolinšek, F. Mihalek, K. Smolich, J. Pintar, A. Starešinič, I. Režek, Mr. Panian, F. Verzuh, B. Sedmak, I. Majnik, B. Evens, Mrs. J. Glivar, M. Ropotec, E. Grilc, N. N., Ely, M. Nartnik, A. Robar, M. Sajovic, M. Mushich, H. Petkovšek, F. Jalevic.

NOVE NAROČNIKE SO DOBILI

Mrs. Blazich	Port Orchard, Wash.	Ivana Majnik
Mrs. Jurman	Joliet, Illinois	Mary Papesh
Marg. Pleše	" "	" "
Antonia Kocjancic	" "	" "
Anna Polancic	" "	" "
Mrs. Markovich	San Francisco, Calif.	Mrs. Virant
Mrs. Tomazin	" "	" "
Fr. Sajovic	Ely, Minnesota	Mrs. Koščak
John Albar	" "	" "
Joseph Stonich	" "	" "
Fr. Samec	" "	" "
George Ferderbar	" "	" "
Matt. Rom	" "	" "
Jos. Shiltz	" "	Bro. Antonin
Fr. Zergaj	" "	" "
Ang. Dejak	" "	" "

KAJ SI ČLOVEK ŽELI

Ksaver Meško

MAJHEN deček stoji na mestni ulici. Čez mehko otroško lice mu je razlita zamišljenost, iz velikih oči mu zre otožnost. Motri mimoidoče, kakor bi nekogar iskal, nekogar težko pričakoval.

Pa pristopi k njemu neznana deklica — njegova usoda.

"Kaj si želiš, fantič?"

Deček jo gleda zmedeno in nezaupljivo. Šele čez čas, ko ga pomirijo in obodre njene blage, prijazne oči, ji tiho prizna:

"Kruha."

"Imel ga boš," pravi deklica in izgine.

*

Malo let pozneje...

V senci širokovejnatega drevesa leži mlad dijak. Ves je zamaknjen v knjigo, ki leži odprta pred njim v travi. Lica mu rde od notranjega nemira, od burnega valovanja misli in čustev, ki mu jih budi v srcu čtivo. Oči mu gore. Zdaj stegne roko, jo stisne v pest, kakor da je on junak, ki se vojskuje in bori v knjigi.

Tako ves živi življenje knjige, da ne opazi mlade deklice, ki je pristopila tiho in oprezno in ga motri s čudnim smehljajem na lepih sočnatih ustnicah, s smehljajem, ki bi se dalo o njem težko določiti, je li samo prijazen in dobroten ali tudi nekoliko zasmehljiv in porogljiv.

Nenadoma pa izpregovori in zamaknjenca vpraša:

"Kaj si želiš, fant?"

"Slave," vzklikne dečko naglo in odločno ter komaj malo povzdigne glavo iznad knjige, da površno pogleda tujko, ki se mu zdi nekako znana, kakor bi jo bil že zdaj videl.

"Pribori si jo!" pravi deklica in izgine.

*

Nekaj let pozneje...

Ob dehtečem pomladnjem popoldnevu sedi na vrtu napol že ozelenem, napol se šele prebujajočem, kodrolas mladenič. Knjigo, ki je bil še pravkar bral v njej, je povsobil na kolena. Strmi v daljavo, sanjari.

Okrog in okrog je vse ozračje polno nemir-

nega mladega življenja, polno mladostnega hrepenenja. V grmovju ob vrtu kliče in vabi proseč ptičji glas. Iz seče za vrtom mu odgovarja drug, istotako kipeč in hrepeneč. V gozdu, ki se za travniki mrači, kuka kukavica — čaka — spet kuka — čaka, kliče in vabi spet in spet.

Mladenič posluša molče, le polzavedno. V te žive speve mu zveni s še glasnejšimi zvoki, s še večjim nemirom pesem, ki jo je prav kar bral, pesem že davno umrlega samotnega, trpečega in hrepenečega srca. Večje in večje je tudi hrepenenje njegove duše.

“Po čem hrepeniš, o mladenič?” ga nenadoma vpraša tuja mladenka, ki se mu je približala po poti ob vrtni ograji, da ni čutil kdaj, da ni vedel odkod.

Kakor bi ga bila tujka zalotila pri zločinu, se zgane mladi sanjač. In začudi se vprašanju.

A ko pogleda mladenki v globoke, tajinstvene in blage in dobrotne oči, ne more drugače, ko da pove resnico in prizna:

“Po ljubezni.”

“Užil jo boš,” pravi mladenka in izgine.

*

Leta hite, hite...

Pozno v noč sedi ob mizi mož, čez delo nagnjen.

Brzo hiti pero čez bele liste, kakor bi se silno mudilo, kakor bi vsaka izgubljena ali vsaj z malomarnostjo, lenobo zamujena minuta tehtala zelo težko na tehtnici življenja in na tehtnici večnosti. Vendar pridejo hipi, ko se začuti neutrudni delavec tako telesno onemoglega, tako duševno izmučenega in izčrpanega, da mora z delom nehote prenehati. Tedaj si glavo z roko podpre in oči zapre, kakor bi nameraval ob mizi zadremati in noč ob delu prespati.

Ako bi ga opazoval kdo v takih trenutkih od bliže in pozorno, bi videl, da so brazde čez čelo globlje, gubice po licu mnogo številnejše, nego se zdi ob belem dnevu, zunaj v življenju, ko pred svetom skrbno skriva skrbi, utrujenost, ostarelost. In lasje se zde ob tem ostrem blesku mirne luči bolj osiveli nego zunaj ob široko valoveči, nemirni svetlobi dneva in daljnega solnca. In ko bi mu prodrli kdo v teh težkih, molčečih hipih skozi globoke črte čela v skrivnostno šanico misli, bi videl in slišal, kako si govore

utrujene, pokoja željne: “Delo, večno delo! Včera delo in trudi, delo in trud danes, delo in trud jutri, pojutrišnjem, do groba!”

Kar se nenadoma skloni k njemu visoka resna žena, ki je ni opazil in ne slišal, ne kdaj je vstopila v sobo, ne kdaj je pristopila k njemu. Poltiho, nekako sočutno ga vpraša:

“Kaj si želiš, o mož?”

“Miru,” odvrne ogovorjeni s polzadušenim vzdihom in komaj pogleda tujko, tako utrujena mu je duša, tako tuje in nepomembno mu je vse, kar ni mir in počitek.

“Imel ga boš, kadar pride ura,” pravi žena in izgine.

*

Leta hite, beže...

Ob odprtem oknu sedi starec, slaboten in betežen.

Redki snežnobeli lasje se mu kakor mrtvi povešajo ob koščenem čelu in udratih sencih, ki pričajo o boleznih in slabosti — za kratko uro je danes vstal in prisedel k oknu, ker je zunaj tako čudovito krasen dan. Oči so mu vse zavzete kakor oči otroka, ki gleda prvič tuj, čudežno pester svet, strme iz globokih jamic vun v stvarstvo, kjer se smeji z vedrega neba solnce tako zdravo in veselo, kakor ga ni videl brž še nikoli poprej. Zemlja brsti, zeleni, cveti pod njegovim oživljajočim in osrečujočim smehljajem, lepa in nemirna kakor deviška nevesta ob poročnem dnevu. Ves svet se smehlja v radosti, v rajajoči moči, v kipečem, silnem življenju.

Oči starčkov poželjivo motre to cvetenje, življenje in kipenje, begajo čez daljno jeklenasto nebo, čez livade, travnike, njive in drevje, na daleč in na široko, kakor daleč in široko le nese pogled. Nemirno, ljubeče mu božajo vso to lepoto, žejno jo pijejo, hlastno jo srkajo vase. Ne morejo se je nagledati, ne se je nasititi. Izsušene prsi se mu dvigajo naglo in sunkoma, kakor bi jih razganjala težka misel, ki hoče na dan, na solčno plan. Počasi dvigne koščeno roko; drhti mu, da si komaj pogladi z njo čelo, kakor bi hotel izbrisati izza njega težke, bolne misli: “Malo še, in te ne bom več videl, ti čudežni božji svet.”

“Kaj pa še želiš, veli starec?”

“Življenja!”

Žena se nasmehlja napol nevoljno, napol otožno. Molče odkima...

- SPOMINSKA PLOŠČA -

Po sledečem redu bodo zapisana imena ustanovnikov, patronov, častnih lastnikov in častnih zidarjev novega semenišča na ustanovni plošči samostana.

USTANOVNIKI:

K. S. K. J., Joliet, Ill.	(1000)	Dr. sv. Barbare št. 23 KSKJ. in dr. sv. Ane	
Very Rev. M. Šavs, Shakopee, Minn.	(500)	št. 123 KSKJ, Bridgeport, O.	(260)
Družba sv. Mohorja, Chicago, Ill.	(400)	Slovenska Ženska Zveza, Chicago, Ill.	(200)
Holy Name Societies, Cleveland, O.	(400)	Rev. F. Turk, San Francisco, Calif.	(200)

PATRONI:

Busy Bee Girls, Chicago, Ill.	(150)	Ludwig Košnik, Chicago, Ill.	(100)
Mr. in Mrs. A. Jelencich, Chicago, Ill.	(110)	Mr. in Mrs. H. Schier, Danbury, Conn.	(100)
Mr. in Mrs. Andrew Hochevar, Joliet, Ill.	(106)	Dobrotnica, Milwaukee, Wis.	(100)
Mr. in Mrs. Motz, So. Chicago, Ill.	(106)	Rev. J. Vrhunec, McKees Rock, Pa.	(100)
Louis in Anna Zlogar, Steelton, Pa.	(105)	Dr. sv. Stefana, šte. 1, KSKJ. Chicago, Ill.	(100)
Gregor Gregorich, Chicago, Ill.	(103)	John Sever, Chicago Ill.	(100)
Družina Andrew Ogrin, Waukegan, Ill.	(100)	Anna Lampe, Duluth, Minn.	(100)
Mrs. Ivana Kirn, Waukegan, Ill.	(100)	Rose Znidar, Milwaukee, Wis.	(100)
K. Triller, Whiting, Indiana	(100)	Simon Setina, Joliet, Ill.	(100)
Matt Ulasich Sr., Ironwood, Mich.	(100)	Mr. in Mrs. J. Potokar, Cleveland, O.	(100)
Neimenovan, Waukegan, Ill.	(100)	T. Bevc, West Allis, Wis.	(100)
Rev. S. Derengowski, Joliet, Ill.	(100)	Mr. in Mrs. John Kegel, West Allis, Wis.	(100)
		Neimenovani, Renton, Wash.	(100)

ČASTNI LASTNIKI:

Družina Lavrich, Joliet, Ill.	(80)	Družina John Zakovich, Argo, Ill.	(50)
Rt. Rev. John J. Oman, Cleveland, O.	(75)	Dr. sv. Anne št. 127 KSKJ., Waukegan, Ill.	(50)
William Martin, Lemont, Ill.	(75)	Rev. Frank Srebernak, Monroe, Mich.	(50)
Dr. Marija Pomagaj, 78 KSKJ, Chicago, Ill.	(75)	Dr. sv. Petra in Pavla št. 62 KSKJ.,	
Družina Stepanich, Cherryvale, Kans.	(74)	Bradley, Ill.	(50)
U. Kožarič, Ottawa, Ill.	(70)	Dr. sv. Jožefa, št. 53, KSKJ., Waukegan, Ill.	(50)
Joseph Knafelc, Chicago, Ill.	(65)	John Petrovich, Chicago, Ill.	(50)
Katoliška društva v Strabane, Pa.	(61)	Dr. sv. Magdalene, 162, KSKJ. Clev., O.	(50)
Dobrotnica iz Duluth, Minn.	(60)	John Poljak, Argo, Ill.	(50)
Leo Jurjovec, Chicago, Ill.	(55)	Veronica Ruppe in družina, Brooklyn, N. Y.	(50)
Družina Širčel, Sheboygan, Wis.	(54)	Rev. M. J. Butala, Joliet, Ill.	(50)
Mr. Frank Vidmar, Sr., Chicago, Ill.	(54)	Dr. Vitezi sv. Florijana št. 44 KSKJ.	
A. J. Darovic, Chicago, Ill.	(50)	So. Chicago, Ill.	(50)
Družina Jalovec, Argo, Ill.	(50)	J. Atzenbeck, Omaha, Nebr.	(50)
Mr. in Mrs. Frank Lipoglavsek,		John Dobrauc, Franklin, Kans.	(50)
West Allis, Wis.	(50)	Anton Bogolin, Sr., Chicago, Ill.	(50)
Dr. Kršč. Mater fare sv. Družine,		Dr. sv. Cirila in Metoda, št. 144 KSKJ.,	
Eveleth, Minn.	(50)	Sheboygan, Wis.	(50)
Gabriel Puhek, Chicago, Ill.	(50)	Mrs. F. Marolt, Cleveland, O.	(47)
C. Jeglic, New York City, N. Y.	(50)	Math. Kremesec, Chicago, Ill.	(46)
Pevsko dr. Zarja, So. Chicago, Ill.	(50)	A. Prijatelj, Corning, Calif.	(45)
Neimenovani, Milwaukee, Wis.	(50)	Mr. in Mrs. R. Ziberle, So. Chicago, Ill.	(40)
Družina Gasper Drasler, Waukegan, Ill.	(50)	Mrs. F. Marolt, Milwaukee, Wis.	(40)
Neimenovani, Waukegan, Ill.	(50)	Mr. in Mrs. M. Trinko, Chicago, Ill.	(36)

Neimenovani, Milwaukee, Wis.	(35)	Dr. Marije Pomagaj št. 79 KSKJ., Waukegan	(25)
Mr. in Mrs. M. Smoley, Bradley, Ill.	(35)	Rose Usnik, Dunlo, Pa.	(25)
Mr. in Mrs. J. Ponikvar, Cleveland, O.	(34)	Frank Vidmar, Jr., Chicago, Ill.	(25)
I. Račić, Chicago, Ill.	(33)	Frank Poppesh, Chicago, Ill.	(25)
Mrs. Amelia Virant, Ely, Minn.	(30)	John Spilak, Chicago, Ill.	(25)
Mary Smrekar, Cleveland, O.	(30)	Dr. sv. Jurija, Chicago, Ill.	(25)
Mr. in Mrs. J. Kocin, Cleveland, O.	(30)	Frances Russ, Cleveland, O.	(25)
Josephine Anzlov, Brooklyn, N. Y.	(30)	Dr. sv. Alojzija, 47, KSKJ. Chicago, Ill.	(25)
Rev. Michael Golob, Bridgeport, Conn.	(30)	Dobrotnica, Chicago, Ill.	(25)
Altarno dr. sv. Janeza Vian., Highland Park, Mich.	(30)	Mrs. A. Ursich, Joliet, Ill.	(25)
Marko Golovitch, Lemont, Ill.	(30)	Šola sv. Štefana, Chicago, Ill.	(25)
J. Benkovič, Steelton, Pa.	(27)	Slov. Ženska Zveza, Podr. št. 2, Chicago, Ill.	(25)
Mr. in Mrs. F. Ribich, Sr., Chicago, Ill.	(27)	Dr. sv. Neže, Chicago, Ill.	(25)
Mr. in Mrs. Michael Hochevar, Joliet, Ill.	(26)	Carl Medosh, So. Chicago, Ill.	(25)
John Pichman, Chicago, Ill.	(25)	Dr. sv. Jožefa, št. 169, KSKJ., Clev., O.	(25)
Frank Opeka, Waukegan, Ill.	(25)	Mr. in Mrs. Pirš, Cleveland, O.	(25)
F. Drassler, Bradley, Ill.	(25)	Dr. Marija Čist. Spoč., 85, KSKJ., Lorain, O.	(25)
Mrs. Barbara Verbanetz, Pittsburgh, Pa.	(25)	Joseph Oblak, Chicago, Ill.	(25)
M. Melavec, Cleveland, O.	(25)	Dr. Kršč. žena in mater, So. Chicago, Ill.	(25)
Dr. Kršč. Mater, Collinwood, Cleveland, O.	(25)	Third Order of St. Francis, Highland Park, Mich.	(25)
F. Savel, Cleveland, O.	(25)	Young Ladies Sodality, Highland Park, Mich.	(25)
Rev. Albin Gnidovec, Rock Springs, Wyo.	(25)	St. Joseph Soc. No. 7 KSKJ, Pueblo, Colo.	(25)
A. Grdina, Cleveland, Ohio	(25)	Bogovich Family, Cleveland, O.	(25)
J. Krizman, Cleveland, Ohio	(25)	Mr. in Mrs. F. Pirc, Cleveland, O.	(25)
F. Lubich, Joliet, Ill.	(25)	Mr. in Mrs. J. Roitz, Cleveland, O.	(25)
St. Anna Ct. 1034 WCOF, So. Chicago, Ill.	(25)	F. Perovsek, Willard, Wis.	(25)
Rev. Kazimir Zakrajšek, Jugoslavija	(25)	Mrs. A. Levar, Milwaukee, Wis.	(25)
Joseph Dolar, Danbury Conn.	(25)	P. Marn, Lemont, Ill.	(25)
Henry Mertel, North Bergen, N. J.	(25)	Mr. in Mrs. J. Slapničar, Joliet, Ill.	(25)
Altarno dr. sv. Cirila, New York City, N. Y.	(25)	Rev. Geo. Kuzma, Joliet, Ill.	(25)
Rev. John F. Fuerst, Summit, Ill.	(25)	Miss M. Šimec, Highland Park, Ill.	(25)
Družina John Petrovčič, Waukegan, Ill.	(25)	Mr. in Mrs. S. Jenko, Bulger, Pa.	(25)

CASTNI ZIDARJI:

Družina Bambich, Fredonia, Kans.	(22)	M. Drchar, Kansas City, Kans.	(20)
Mrs. M. Wolsich, Chicago, Ill.	(21)	Neimenovani, Bridgeville, Pa.	(20)
John Mlakar, Chicago, Ill.	(20)	Neimenovani, Joliet, Ill.	(20)
Mr. in Mrs. Andrew Koren, Chicago, Ill.	(20)	J. Trontell, So. Chicago, Ill.	(20)
M. Lesiak, San Francisco, Calif.	(20)	Družina Math Leskovec, Cleveland, O.	(20)
Mrs. Cesar, San Francisco, Calif.	(20)	Dobrotnica, Ely, Minn.	(20)
J. Ivanetich, San Francisco, Calif.	(20)	Družina Erjavec, Joliet, Ill.	(20)
John in Josephine Pintar, Burgettstown, Pa.	(20)	John Kochevar, Chicago, Ill.	(20)
Frank in Mary Pangre, Anaconda, Mont.	(20)	Mr. in Mrs. Frank Culik, Joliet, Ill.	(20)
Gabriel in Albion Benedict, Whiting, Ind.	(20)	Mr. in Mrs. Ponikvar, Cleveland, O.	(20)
Agnes in Gizella Gaspar, Bridgeport, Conn.	(20)	Mrs. F. Modic, Cleveland, O.	(20)
Družina John Gregorka, Waukegan, Ill.	(20)	M. Flajnik, Cleveland, O.	(20)
Mr. in Mrs. Jos. Strubel, Detroit, Mich.	(20)	J. Gerbetz, Lemont, Ill.	(20)
Družina J. Marn, Ely, Minn.	(20)	Družina Ovca, Astoria, N. Y.	(20)
John Prisel, Cleveland, Ohio	(20)	Rev. F. in A. Scheringer, Rapid River, Mich.	(20)
Rev. V. Vodušek	(20)	Mrs. J. Troya, Berkeley, Calif.	(20)
Frank Grill, Chicago, Ill.	(20)	Martin Blaj, Chicago, Ill.	(20)
Veronika Rojko, Chicago, Ill.	(20)	Romarji iz Waukegan, Ill.	(20)
Dobrotnik, West Allis, Wis.	(20)	Družina Kness, Cleveland, O.	(20)
A. Korelc, Lemont, Ill.	(20)	J. Budan, Stetsonville, Wis.	(19)
B. Malnar, Kansas City, Kans.	(20)	Mr. in Mrs. P. Prah, Sr., Chicago, Ill.	(18)

Dr. Marije Pomočnice Kristjanov, št. 165 KSKJ., West Allis, Wis.	(18)	Slov. Ž. Zveza, Podr. št. 84, New York, N.Y.	(15)
Anton Knaus, Sr. & Family, Sheboygan, Wis.	(17)	Leo Zakrajšek, New York, N. Y.	(15)
Mrs. M. Koshmerl, Monterey Park, Calif.	(17)	Anton Zagorc, Wilkes Barre, Pa.	(15)
Mr. in Mrs. A. Jakše Sr., So. Chicago, Ill.	(17)	Dr. sv. Družine, št. 136 KSKJ., Willard, Wis.	(15)
Mrs. A. Bregar, Sheboygan, Wis.	(17)	Steve Zabcich, Chicago, Ill.	(15)
Družina Mary Papesch, Joliet, Ill.	(16)	A. Marinshek, Cleveland, O.	(15)
Mr. in Mrs. F. Narobe, Cleveland, O.	(16)	Frank in Julia Skuble, Argo, Ill.	(15)
Mr. in Mrs. F. Gabrenya, Cleveland, O.	(16)	Mr. in Mrs. Frank Ferk, New York, N. Y.	(15)
Mrs. J. Smrekar, Harrieta, Mich.	(16)	Ursula Crnkovic, New York, N. Y.	(15)
J. Zorko, Chicago, Ill.	(15)	F. Cvenk, Chicago, Ill.	(15)
A. Judnich, San Francisco, Calif.	(15)	J. Kosmerl, Cleveland, O.	(15)
Dr. John Ivsek, Rock Springs, Wyo.	(15)	Geo Raly, Milwaukee, Wis.	(15)
Mr. in Mrs. John Stangar, Doylestown, O.	(15)	Josephine Videc, Rockdale, Ill.	(15)
A. Požun, Johnstown, Pa.	(15)	Mr. in Mrs. Frank Papesch, Joliet, Ill.	(15)
Dr. Marija Pomagaj št. 174, Willard, Wis.	(15)	Mrs. Anna Novak, Cleveland, O.	(15)
Društvo Mater, Bridgeport, Conn.	(15)	Mr. in Mrs. F. Kvaternik, Eveleth, Minn.	(15)
Frank Jalovec, Argo, Ill.	(15)	Mr. in Mrs. J. Stariha, San Francisco, Calif	(15)
George Vukovich, Compton, Calif.	(15)	Mr. in Mrs. J. Milavec, Sheboygan, Wis.	(15)

LEMONTSKA LESTVICA

Poročilo darov po svotah, kakor so bili nabrani po slovenskih farah in naselbinah do 10. Oktobra, 1939.

Fara sv. Štefana, Chicago, Ill.	\$3,631.33	Manjše naselbine v Michigan	137.35
Manjše naselbine v Illinois	1,893.75	Fara v Indianapolis, Ind.	134.30
Fara sv. Cirila, New York, N. Y.	1,095.25	Naselbine v Washington	132.25
Glavni odbor KSKJ., Joliet, Ill.	1,000.00	Manjše naselbine v Ohio	120.05
Fara sv. Marije, Waukegan, Ill.	1,001.00	Fara v Pittsburghu, Penna.	116.00
Fara sv. Jožefa, Joliet, Ill.	950.75	Naselbine v Kaliforniji	106.50
Manjše naselbine v Minnesoti	641.00	Fara v Rock Springs, Wyo.	104.50
Manjše naselbine v Pennsylvaniji	591.96	Naselbine v Montani	100.50
Fara sv. Vida, Cleveland, Ohio	580.00	Naselbina v Omaha, Nebr.	100.00
Fara sv. Marije, Collinwood, Ohio	578.30	Fara v Johnstownu, Penna.	93.65
Fara sv. Jurija, So. Chicago, Ill.	519.00	Fara v Barbertonu, Ohio	93.05
Fara sv. Janeza in sv. Trojice, Milwaukee, Wis.	520.50	Fara v Kansas City, Kans.	92.50
Fara sv. Cirila, Sheboygan, Wis.	417.55	Fara v La Sallu, Ill.	91.00
Fara v San Francisco, Calif.	403.00	Fara v Willard, Wis.	87.50
Fara sv. Križa, Bridgeport, Conn.	307.00	Manjše naselbine v Wisconsin	66.00
Fara v West Allisu, Wis.	305.00	Fara v Chisholm, Minn.	56.60
Naselbina v Bridgeport, Ohio	290.50	Fara v Soudan, Minn.	55.50
Fara sv. Janeza, Detroit, Mich.	280.00	Fara v Hibbing, Minn.	44.50
Fara v Eveleth, Minn.	261.32	Fara v Denver, Colo.	31.50
Fara sv. Lovrenca, Cleveland, O.	260.65	Fara v Calumet, Mich.	31.50
Naselbina v Argo, Illinois	217.50	Naselbine v Kanadi	27.50
Glavni odbor Slov. Ženske Zveze, Chicago, Ill.	200.00	Manjše naselbine v Missouri	21.00
Fara v Duluthu, Minn.	199.25	Fara v Forest City, Penna.	18.00
Fara v Ely, Minnesota	198.00	Naselbine v Oregonu	18.00
Manjše naselbine v Kansas	168.75	Fara v Leadville, Colo.	17.50
Manjše naselbine v Colorado	196.95	Fara v Gilbert, Minn.	14.85
Fara v Steeltonu, Penna.	160.50	Fara v Tower, Minn.	14.00
Manjše naselbine v Indiana	157.00	Naselbine v Utah	11.00
Fara v Lorrainu, Ohio	140.00	Naselbine v Idaho	10.00
Fara sv. Kristine, Cleveland, O.	136.50	Naselbine v Texasu	10.00
Fara v Pueblo, Colo.	136.45	Naselbine v West Virginia	7.00
		Naselbine v Arkansasu	2.50
			\$19,398.66

JUNIORS' CORNER

THE MAIL BAG

Dear Juniors' Friend,

First of all I want to thank the one (that's me) who sent me that lovely card. It has been quite some time since I wrote to you, for this is only my second letter to the Ave Maria.

Vacation is nearly over, but I might as well say it IS over, because by the time my letter will reach the Juniors' Corner, we will be back in school, with pens and pencils and books, and all the teacher's saucy looks. Dear me! I've got the principal too!

I shall again try my luck by entering this month's contest. This time I enter the contest with the world's most precious and expensive jewels. Here they are, coming right up on a golden platter. . . .

I guess I've taken enough space already so I will have to say: so-long and God bless you all!

A friend,

Mary Schuster (New York)

P. S. I hope they, that is the answers, are all correct. If they aren't then I'll have to sit in the corner (not the Juniors' Corner?) and be ashamed of myself like "Baby Dumpling" in the funny sheets. Have you ever seen him? (I keep him company when the Juniors forget to write). Please do not publish this article.

M. S.

(I explained to Mary that since her letter was not marked "Personal" I'd have to publish it. Wouldn't it be a shame if such a nice letter was not printed?)

Dear Rev. Father,

I was very, very glad to hear from you, and thank you for the letter and the donation very much. The reason why I didn't answer your letter sooner is, because I have been kept very busy.

Well, the contest is over now and my little brother Tommy came in second with \$500.00 dollars. The 26th of July my only sister was married to Edward F. Stonich. But, I still have seven brothers at home.

About the first part of August my grandmother took sick and peacefully passed away on August 17th.

You said that you saw me at the big celebration. I saw you when you weren't looking my way, so I couldn't wave a greeting. As you say, Vickie and I are writing tales about you . . . no, not yet. Not so long ago my Mother and I were in Lemont. We met Father Papesch there and he said he is going to tell you something about me.

I am closing now "Thanking you" again and again for your donation.

Yours in Christ,

Marie Nasenbeny (Joliet)

P. S. Please answer. Thank you. Marie.

(Congratulations to Marie and her brother, Tommy. He won second place in a Baby Contest. Shall we have a picture contest? The Juniors . . . ALL the Juniors, both boys and girls would send in their picture and the judges would decide the winners? How about it!)

Dear Father,

We received the Ave Maria today and was I glad you didn't forget to write to us this month. Maybe the heat did get you and oh! . . . I feel so sorry for you having to answer all the letters in bed. Better luck next year! (or was it laziness?)

Sometimes I get so impatient waiting for the next month's A. M. I go and find the oldest issue there is and start reading it. I wish the A. M. would be published every week.

I was beginning to wonder why anyone else doesn't write from Detroit. It looks like I'm the only person from Detroit that writes to you. There are three girls who write: You, yourself, and you. Ha, Ha, Ha!

Your's truly,

Pauline Rosa (Detroit)

P. S. When you come to Detroit, send me a notice so I can try to go and see you. (Since the War broke out, I'll have to ask President Roosevelt if I may see you. J. F.) Dear Pop, "er" I mean Father,

(Wow, is my face red, or is it red!) (That's just what Angie wrote. J. F.)

Gosh! I certainly was surprised when I received your card saying that I was the winner of the Riddle Contest. It really was quite unexpected. Thanks for the congratulations and the card you sent me. It sure was fun trying to guess those answers. Boy, some of them sure were stingers. I hope the other kids who enter contests, win, and get the thrill of receiving a card saying that: You've won! Good luck to everyone who sends in contest answers.

In my first letter I entirely forgot to introduce myself, so I guess I'll have to in this letter. I am 13 years old and in 8A. I attend Collinwood High School. I never was lucky enough to go to a Catholic School because we always lived so far from one. In seven years I only missed Mass once and felt bad at that. So you see, I do try to be a Good Catholic even if I don't attend Catholic School.

Boy, I certainly get a laugh out of some of those letters. It's an awful lot of fun reading those letters. Boy, I'll bet you get to know the Life History of some of us kids, huh?

I am entering this contest for the heck of it. My answers are enclosed.

So long until next month,

Angela Glavan (Cleveland)

Dear Rev. Father,

I enjoy reading the Juniors' Corner very much.

When the mail man brings the Ave Maria we (six of us) all fight for it. This is my second letter. I enjoy reading the stories, riddles and letters.

I take special interest in your contests. I am entering the Contest for the Month of September.

Your Jr. Friend,

Angela Jesenovec (North Chicago)

Dear Juniors' Friend,

I received your card. I enjoyed my vacation so much that I hate to think that I have to go back to school. I am going to be in the 7th grade.

Your friend,

Therese Metesh (Joliet)

Dear Juniors' Friend,

This is my first letter to the Ave Maria. I am 9 years old and in the 4th grade. I am glad school has started. We have been taking this book (the Ave Maria) for two and a half years.

Your new friend,

Rosemary Hrvatin (Joliet)

Dear Juniors' Friend,

I hope you will forgive me for not writing to you during the entire vacation, but you know how hard it is to sit in the house and write. (I'll say I do. I wore out three chairs this summer sitting in the house and getting things ready for the Juniors' Corner. J. F.) Meanwhile your friends outside are having a rollicking good time. I will try to write more often in the future. Here are enclosed my answers for the September Contest.

Your junior friend,

Gloria Bradeska (Joliet)

Dear Father,

Since this is the first time I'm writing to the A. M., I'll tell a little about myself—not much of course. I just graduated from St. Joseph's School, June 11. Now, when school starts I'll be a Freshman at the Academy. I am thirteen years old. I think I had a satisfactory vacation, most of the time I spent in water. You should see me swim, Father! (Doggone my luck, but I do miss almost everything! J. F.) I'll close for the first time and last time, I hope not. I am enclosing the contest answers.

Your new friend,

Theresa Ambrose (Joliet)

Dear Rev. Father,

I received your card wishing me a happy birthday. Although it was a month late, I thank you for it. I am entering your September Jewel Contest and at the end of this letter will be the answers. This year I am in the eighth grade. Oh, yes—I forgot to tell you that I didn't receive my prize for the July Letter Contest. I was wondering if you have sent it yet. If you have it might have got lost. There are only two more days of vacation left over here. By the time you receive this letter I will be in school. Now I will give you the answers to the contest. I hope I win a prize.

Yours truly,

Anna M. Moltich (Sheridan, Mont.)

Dear Juniors' Friend,

I am writing only a few lines to tell you that I have been reading the Juniors' Corner since the begin-

ning of its existence and that every letter has proven interesting and well worth while. I think it is fine to be able to read about boys and girls in so many different cities of America.

I have noticed that Cleveland is represented by quite a few of my "accomplices." One of them, Vickie Hovevar, is a very dear friend of mine. We both graduated from St. Lawrence School here in Newburgh, in 1938. With this letter I also send the answers to the concealed jewels contest.

I shall write again as soon as I find time.

Sincerely,

Josephine Hrvatin (Cleveland)

Dear Old Juniors' Friend,

Before I say anything I must thank you for the beautiful cross and chain that you sent me. Thank you a million times. It sure is nice.

School is here again and I seldom have time to even write letters now. It's exactly the way the New Juniors' Friend described it in the last issue of the Ave Maria. I really would have written sooner but I thought I'd wait till I sent in the September Contest so I'd enclose it with this letter.

A friend,

Angela Marolt.

P. S. Again I want to thank you for that beautiful remembrance.

P. S. I'd like to have you take your old job back. Will you? It is not that I want to get rid of the new Juniors' Friend, though, but I think you should let him (New J. F.) have a rest now.

A. M.

Dear Father,

I'm sorry I didn't write since school left out. I was busy with ever so many things and I just didn't feel like picking up my pen and writing to the Juniors' Corner, or even to Naš Striček. School will soon start, so I thought I might as well get my fingers limbered up so that I can write my name when the teacher asks me to.

Oh, I almost forgot that I'm writing to the new Juniors' Friend. Welcome to this corner, Father! If the former Juniors' Friend is reading this, I hope that when you return you won't forget your friends and drop us a few lines. I do hope you are enjoying your trip.

I'm entering this month's contest and I sure do hope I win.

Your Junior Friend,

Frances Klucvsek (Johnstown, Pa.)

P. S. How about some of us Juniors being Pen Pals?

Dear Juniors' Friend,

Sorry for not writing sooner. This is simply my second letter to the Ave Maria, although it should have been about the fifth. My birthday will be in October. Hope the family is planning for it. (Let's hope they read your letter in the A. M.)

Our Bridgeport Pastor, Rev. Michael J. Golob of Holy Cross Church, is coming home today after a long illness. He spent some time at a resort for his health. I must say that the members of the parish are very glad and anxious to welcome him home again. The members of the Christian Mother's Society are going to give a big banquet on Sunday, September 3rd. I wish you would

come here and witness this great attraction.

School is opening and we are all going back for vacation time is over. May God bless you all!

Your Junior Friend,

Veronica Rascan (Monroe, Conn.)

(Happy Birthday, Veronica! J. F.)

Dear Rev. Father,

This is my first letter to the Ave Maria. I enjoy reading the Juniors' Corner very much. I would have written sooner, but the September issue of the Ave Maria was only the second time we received the magazine. Well, I guess I'll have to introduce myself. I am fourteen years old and will be a Sophomore in high school. I miss very much not going to a Catholic school, for I went to one for seven years. Hoping I will have some pen pals, I'll close. I am enclosing my entry for the contest also.

A new friend,

Vera Mae Korun (Pueblo, Colo.)

Dear Rev. Father,

I'm sorry I did not write sooner, as you know I was very busy during vacation which will end soon. Since I wrote the last time I have a new friend. We got acquainted through the Juniors' Corner and are we friends! O boy, and how! Her name is Vickie Hochevar, from Cleveland, Ohio.

Enclosed you will find solution to your Juniors' Corner Contest in the September Issue. I hope this reaches you in time to receive a prize.

Well, I'll be closing now, wishing myself the best of luck in the Contest. God Bless All!

Your Friend,

Marie Nasenbeny (Joliet)

WINNERS OF THIS MONTH'S LETTER CONTEST: JOSEPHINE HOCEVAR, CLEVELAND; AND CHRISTINE INTIHAR, EUCLID.

Dear Juniors' Friend,

This is my first letter to you. First of all I would like to introduce myself. I'm fifteen years old and am a sophomore at Holy Name High. I was a previous graduate of St. Lawrence School. I belong to the Slovenian singing chorus "Kanački." Our teacher is Mr. Seme. We have rehearsals every Friday. I am very interested in this singing club and like it very much.

Vickie Hochevar, who I notice is a very good friend of yours, is also a friend of mine. Although we both are Hochevars, we're not related at all, but just good school chums. In fact I didn't even know her until in about the 4th grade. I often read her letters in your corner, so I also decided to write.

I hope there will be more children from Newburgh writing to you. It would be grand, don't you think so? (I sure think so! J. F.) I hope you will accept me in your corner as a new friend. I haven't much more to say, but I certainly would like to have a pen pal. So,

won't one of you Juniors please write to me? My address is 9914 Elizabeth Ave., Cleveland, Ohio. I'll be waiting.

May God Bless all of you!

A new friend,

Josephine Hocevar (Cleveland)

P. S. Enclosed you will find the answers to the September Contest.

Dear Jrs' Friend,

Hi and Howdy to all the Junior Friends. Are you all feeling well? You are? Well, so am I. Sometimes I'm sick because of the heat but I always get over it.

Now to begin with: I'm glad school has started 'cause I like arithmetic. This year I'm going to graduate—if I don't flunk or die. I'll bet you're surprised to hear that there are only six girls in the eighth grade. (Too bad, but I think the boys have the "upper hand" in running the class this year. Show the girls how it should be done, fellows. J. F.)

Now, let's skip school (what!—already?) and get down to business. It's about the contest. My entry may not be neat, it may not be correct but it is prompt. The very same day that we got the Ave Maria, I answered the contest and sent it to you. I know that most of the answers are correct. I'm not sure about the fifth one. Here goes with the answers. I'm hoping that I will win, which I know won't happen.

A friend,

Christine Intihar (Euclid)

(Sorry "Tini" but you flunked in the Contest. Thank you for the nice letter).

WINNERS OF THE HIDDEN JEWELS CONTEST

ARE: Vera Korun, Pueblo, Colorado; Gloria Bradeska, Joliet; Frances Flajnik, Fallston, Pa.; Mary Skubitz, Duluth, Minn.; Angela Jesenovec, North Chicago, Ill.

(Because of the tie the judges have decided to award five prizes this month).

GENEROUS SOULS who feel themselves called to the religious life but still desiring to feel at home working with their own, for the glory of God and salvation of souls may write for information to:

**Sister Provincial, Mt. Assisi Convent,
Lemont, Illinois.**

**Vsak dan in na vsak način prihranite
denar, če kupujete pri**

TRIKRYL'S DEPT. STORE

2110-14 Cermak Road, Chicago, Ill.

Dobra trgovina v prijazni okolici.

**Shranite naše "STAMPS". Z njimi si prihranite
denar pri vsakem nakupu.**

Z GRIČKA ASIZIJ

Šolska Sestra

KRIZANTEMA NA GROB NAŠI PROV. PREDSTOJNICI — SESTRI MARIJI KORDULI

NARAVA se spravlja k počitku. Mrzli vetrovi so zaveli preko poljan. Zadnje rože so se že osipale — nobena vrtnica si ne upa več odpreti svojega popka in pogledati v žalostno, melanholično jesen. Prišel je čas krizantem . . . Niso tako imenitne kot vrtnice — sama skromnost jih je. Zato ravno krizantemo na grob Tebi, naši duhovni materi! Saj si tudi Ti bila utelešena skromnost . . . Krizantemi ne

škodi mrzla sapa — vsako vremensko neugodje prenese. Kako si ji tudi v tem sličila!! Res, da so cvetice, ki rastejo za samostanskim zidovjem obvarovane najhujšega — a tuptam pa le zabrije veter, ki marsikatero zlomi. Tebi viharji niso škodovali . . . Še bolj trdno si pognala korenine v redovno življenje; še z večjim hrepenenjem si odprla svojo čašo božjemu Soncu . . . Srkala si vase tople žarke milosti . . . Dvomim, da si jih kdaj zapravljal . . .

Čut za dolžnost je bil pri Tebi silno razvit: Dolžnost Ti je bila prvo. Vsa bolna in potrebna počitka, si delala skoro do zadnjega. Vsi smo se čudili, kako si zmogla . . . Bog Te je moral čudovito podpirati. Zdravniki so se čudili in spraševali: Odkod tolik pogum, tolika vztraj-

nost, tolika potrpežljivost? Me smo vedele . . . Skrb za našo provincijo Te je držala pokoncu. Pri evharističnem Jezusu si se napila moči vsak dan znova, da je šlo da zadnjega . . . Ko pa je breme odgovornosti zdrknilo s Tvojih ram, si se globoko oddahnila in srečna legla: "Zdaj pa lahko umrjem!"

V življenju nam nisi govorila — a Tvoj zgled je vlekel. "Pridigala" si nam s svojim natančnim spolnjevanjem pravil. A Tvoja smrt je bila še lepša pridiga . . .

Kot otrok si se zadovoljno nasmehnila vsem, ki so prišli po slovo . . . Ves dan si se z zdihljaji ljubezni pripravljala na srečanje z Ženinom . . . Vesela si bila, da si smela umreti, ko je bila naša višja predstojnica pri Tebi. Ko je častita mati videla, da Ti je dovoljenih le še par bežnih trenutkov na zemlji, Te je opomnila, da obnoviš svoje obljube — besedilo, s katerim si se kot devetnajstletna dekle zavezala, slediti Gospodu s križem na rami, kamorkoli bo hotel . . . Sestre, ki so klečale okrog postelje, so izgovarjale v Tvojem imenu: "Jaz, sestra M. Kordula, obljubim Bogu vsemogočnemu, vpričo prečiste Device Marije, vseh svetnikov, uboštvo, čistost in pokorščino po konstitucijah šolskih sester tretjega reda sv. Frančiška za vedno." Pri zadnji besedi, si široko odprla oči in zastrmela in — izdihnila . . . Lepše smrti si res ne moremo želeli. Ker si odšla v večnost prvi dan devetdnevnice k sv. Frančišku, upamo, da sedaj že gledaš Boga iz obličja v obličje. Bog je sicer pravičen, a ker pozna našo ubogo človeško naravo, marsikaj izpregleda. In usmiljen je . . . In sv. Frančišek Te gotovo ni pustil v vicah, saj pravijo, da sme vsako leto na svoj god v čistilišče po svoje duhovne sinove in hčere.

Vidiš, tako se tolažimo in skušamo preboleti rano, ki nam jo je Tvoja smrt zasekala. Res, privoščimo Ti počitek na Srcu božjem . . . Srečna si . . . Pustila si najhuje . . . Na varnem si . . . Ne moreš več zgrešiti cilja . . . Zato ni več vere — ne upanja . . . samo ljubezen . . . Prosi za nas, da tudi me hodimo pota vdanosti, krotkosti, zatajevanja — predvsem pa pota velike ljubezni . . . Naj bo tudi naše življenje — kot je bilo Tvoje — en sam lep dan v službi Gospoda . . .

Raduj se pri Bogu! Na svidenje — pri Jezusu!

KDAJ DOBIMO DOM ZA STARE IN ONEMOGLE?

Tako nas sprašujejo ljudje. Dobile smo že precej prošelj: Če bi mogle sprejeti tega ali ono v našo oskrbo? S težkim srcem in silno nerade smo morale odreči . . . Kam pa naj damo ljudi? Saj še zase nimamo prostora! Če bi nam pa bilo mogoče postaviti nov samostan, potem bi bilo to vprašanje rešeno: Naš dosedanji dom bi prepustile tistim, ki bi želeli v miru in brez skrbi preživeti svoje stare dni. Mnogo je naših ljudi po Ameriki, ki nimajo svojcev in rade bi jim odprle vrata našega doma . . . Rade bi jim olajšale, olepšale samotne ure, ki se jih ljudje, ki ležejo v starost, onemoglost, tako boje . . . Pri nas bi bili med svojimi — po veri in po jeziku . . .

Da, resno smo začele misliti na zidanje novega samostana. 30 let že delamo med Slovenci in Hrvati in sedaj se nam zdi, da je prišel čas, da uresničimo svoje lepe, dolgoletne sanje . . .

Sanje o domu, ki bi odgovarjal našim potrebam. Sanje o domu, ki bi bil dostojna zibelka našemu naraščanju . . .

In glejte, tako-le mislimo: Naši ljudje so dobri! Kjerkoli delujemo, nas imajo radi in v vsakem oziru z nami sodelujejo. Nikjer nam ne mečejo polen pod noge — mislim, da nam ne nasprotujejo. Prav gotovo bodo tudi sedaj z nami! Posebno še sedaj, ko bomo res zelo rabile pomoč . . . Verjemite, da nam je res težko nadlegovati . . . Nikoli bi si ne upale s prošnjo na dan, ko bi šlo samo za nas. A ker gre sedaj še posebno za to, da stari ljudje dobijo svoj dom, se usojamo stopiti pred naše dobre Slovence in Hrvate: Priskočite na sedaj na pomoč! Sami ne moremo vsega bremena! Vsak dar bo hvaležno sprejet in stotero, z obrestmi povrnjen nekoč v nebesih. Čimprej bo stal nov samostan, tem prej dobite dom za stare!

VAŽNO!

SLOVENSKE ŽENE IN DEKLETA!

PREBERITE, PROSIM!

Posebno na naše žene in dekleta se obračamo s prošnjo: V vaših rokah je — od vas je odvisno, če bomo uspele v naši kampanji za zgraditev novega samostana. Ženske so pri vsaki farni prireditvi duše vsega gibanja. Zavzemite se sedaj za nas. Kako? Takole:

Pomagajte nam razprodati knjižice, ki se stoje iz "opek". Vsaka "opeka" stane 25 centov. Ena knjižica vsebuje 40 "opek". Imena večjih dobrotnikov bodo zapisana v Ave Mariji. (Častiti gospodje frančiškani so nam dali svoj list na razpolago in smo jim res hvaležne za to veliko uslugo.) Žena ali dekle, ki bi se tako zelo potrudila, da bi razprodala 40 takih opek ali eno

knjižico, bi dobila častno ime: "sotrudnica". Njeno ime bi se bliščalo na prvem mestu v "Ave Mariji". Glavno pri tem je, seveda, da bo njeno ime zapisano v knjigi življenja. Vsako stopinjo, ki jo storite za to dobro delo, vam bo Bog stotero poplačal. Vse težkoče, vsi trudi, vse vaše žrtve vam bodo nekoč v tolažbo. Upamo, da bo tale naša prošnja našla odmev v vaših srcih...

Drage slovenske žene in dekleta, pokažite se, koliko vas je, da ste katoliške ne samo v mišljenju in prepričanju, temveč še bolj v dejanju, kadar gre za dobro stvar.

Izrazite pismeno vašo željo z nami sodelovati na naslov:

Sisters of St. Francis,
Mt. Assisi Convent
7A R 1, Lemont, Ill.

Cenik molitvenikov in sploh devocijonalij:

Slovenski molitveniki:

POT K BOGU	\$1.50
POT K BOGU	\$1.00
POT K BOGU	\$0.75
VEČNA MOLITEV	\$1.50
SLAVA GOSPODU	\$1.50
PRIPRAVA NA SMRT	\$1.50
SVETA URA	\$1.50
SVETA URA	\$1.00
NEBEŠKA TOLAŽBA	\$1.35
NEBEŠKA TOLAŽBA	\$1.00
VEČER ŽIVLJENJA	\$1.25
VEČER ŽIVLJENJA	\$1.00
V SIJAJU VEČNE LUČI	\$1.00
DNEVI V BOGU	\$0.70
DNEVI V BOGU	\$0.35
DRUŽINSKI MOLITVENIK	\$0.40
SKRBI ZA DUŠO	\$1.00 in 1.50
RAJSKI GLASOVI	\$.30 in .75

Ti molitveniki so tiskani vsi z velikimi črkami, kateri so prav priporočljivi za starejše ljudi.

Nadalje imamo še sledeče molitvenike:

SLOVANSKI MOLITVENIK	\$1.00
HOJA ZA KRISTUSOM	\$0.75
LURŠKA MATI BOŽJA	\$0.30
KVIŠKU SRCA	\$1.00
KVIŠKU SRCA	\$0.50

Angleški molitveniki:

THE CATHOLIC GIRL'S GUIDE	od \$1.50 do \$5.00
MY PRAYER BOOK	\$1.50 do \$4.00
THE YOUNG MEN'S GUIDE	\$1.50 do \$3.50
THE NEW MISSAL for Every Day	\$2.00 do \$6.00
THE POCKET MANUAL	50c do \$1.25
AVE MARIA	75c do \$1.75
KEY OF HEAVEN	75c do \$1.50
KEY OF HEAVEN, veliki tisk,	75c do \$1.50
THE CATHOLIC BIBLE	\$2.00 do \$1.50
THE COMMUNION PRAYER BOOK,	75c do \$1.50
THE CHILD'S PRAYER BOOK,	15c do 95c

imamo še razne druge molitvenike, kateri se dobijo v naši zalogi.

2. Nadalje dobite iz naše zaloge vsakovrstne kipe v razni velikosti. Kip Srca Jezusovega, Srca Marijinega, sv. Terezike od Deteta Jezusa, Lurška Mati božja, sv. Ane, sv. Antona, sv. Jožefa itd. Ti kipi so po 12 inčev visoki, 18, 21 in 24 inčev.

3. Imamo tudi rožnivnce različne vrste. Cena od 10c nadalje do \$5.00. V zalogi so tudi rožnivenci, sv. Jožfa, sv. Antona, sedem žalosti M. božje.

4. Pri nas dobite tudi pripravo, kadar pride duhovik bolnika preveded. Cena od \$1.50 naprej.

5. Lahko naročite pri nas tudi stenske križe vsake velikosti. Cena po velikosti in kakovosti.

6. Ako potrebujete kropilnike za blagoslovljeno vodo, in razne male stenske podobe ali svetinje in podobno se obrnite na nas.

7. Imamo tudi Karmelske škapolirje, tretjeredne škapolirje in pase, kakor tudi Priročnik ali Obrednik Tretjega reda, kateri je ravno pred kratkim izšel.

Ako rabite katero izmed gori navedenih stvari pišite na naslov:

"AVE MARIA" P. O. BOX 608, LEMONT, ILLINOIS.

Najboljšo garancijo zavarovalnine

jamči vam in vašim otrokom

**KRANJSKO-
SLOVENSKA**

**KATOLIŠKA
JEDNOTA**

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA PODPORNÁ ORGANIZACIJA V AMERIKI
ki posluje že nad 45 let.

PREMOŽENJE: \$4,400,000.00

ČLANSTVO: 35,500

SOLVENTNOST KSKJ ZNAŠA 119.80%

Ce hočes dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošteni in nadsolventni podporni organizaciji Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K. S. K. Jednota izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. Jednota je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrudi se in PRISTOPI TAKOJ!

GLAVNI URAD:

351-353 NO. CHICAGO STREET,

JOLIET, ILLINOIS